

Stichting Pensioenfonds
van de
Grolsche Bierbrouwerij
in liquidatie

Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij in liquidatie
Brouwerslaan 1, 7548 XA Enschede
Postbus 55, 7500 AB Enschede
Telefoon: 053 - 4833 333

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 41028047

Jaarverslag
1-1-2024 t/m 31-12-2024

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	5
Bestuursverslag	
Bestuur en organisatie	7
Meerjarenoverzicht	12
Het fonds	14
Financiële positie	18
Pensioenregeling 2024	19
Communicatie	22
Beleggingen	25
Actuariële analyse resultaat	39
Uitvoeringskosten	39
Governance	41
Uitbesteding	50
Risicomanagement	52
Vooruitblik 2025	58
Verslag visitatiecommissie	
Samenvatting visitatie 01.01.2024 - 01.10.2024	59
Reactie van bestuur	60
Verantwoordingsorgaan	
Verslag van het Verantwoordingsorgaan over het boekjaar 2024	61
Reactie van bestuur	62
Jaarrekening	
Balans per 31 december	66
Staat van baten en lasten	68
Kasstroomoverzicht	70
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	72
Toelichting op de balans per 31 december	79
Gebeurtenissen na balansdatum	86
Toelichting op de staat van baten en lasten	87
Resultaatbestemming	92
Risicoparaagraaf	93

Pagina**Overige gegevens**

Statutaire bepalingen van resultaatbestemming	101
Actuariële verklaring	102
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	104

Bijlagen

Aangesloten ondernemingen per 31 december	111
Begrippenlijst	111

Voorwoord

Voor u ligt het verslag over het boekjaar 2024 (hierna: het verslagjaar) van de Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij (hierna: het fonds of Grolsch Pensioenfonds) in liquidatie. Het fonds is in liquidatie sinds 1 oktober 2024.

Het fonds is als ondernemingspensioenfonds opgericht op 19 augustus 1942 en verbonden aan de onderneming Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V. Het fonds is statutair gevestigd in Enschede.

Belangrijke zaken in 2024 voor het fonds waren:

- De toekomst van het fonds en voorbereiding op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel;
- De collectieve waardeoverdracht per 1 oktober 2024;
- Overgaan tot ontbinding van de stichting per 1 oktober 2024;
- De bestuurlijke organisatie van het fonds;
- De financiële positie van het fonds;
- ESG-beleid vermogensbeheer en Sustainable Finance Disclosure Regulation;
- Risicomanagement.

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is geactualiseerd en opgenomen in het beleggingsbeleidsplan.

Communicatiebeleid

Begin 2024 is het communicatieplan opgesteld voor de transitie naar het APF. Al voor de transitie van de pensioenregeling van Grolsch Pensioenfonds naar Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds (hierna Centraal Beheer APF) is binnen de projectorganisatie een werkgroep opgericht ten behoeve van de communicatie. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van Grolsch Pensioenfonds, de werkgever Grolsch, Centraal Beheer APF en AZL. Om de betrokken deelnemers en werkgever goed te informeren is het belangrijk dat de boodschap van beide partijen op elkaar aansluit.

Premiebeleid

De sociale partners (werkgever en OR) hebben de premie voor de jaren 2022 - 2025 vastgesteld op 22,7% van de (parttime) salarissom. Het bijbehorende streefopbouwpercentage voor het ouderdomspensioen (bij een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar) is vastgesteld op 1,500% en het streefopbouwpercentage voor het partnerpensioen op 0,970%. Voor het risicopartnerpensioen wordt uitgegaan van 1,225%.

Vanaf 2018 is een premie-egaliseringsreserve gevormd. Het fonds kan deze, als dat nodig blijkt te zijn, gebruiken voor het aanvullen van de premie.

In 2021 heeft het bestuur besloten het systeem van de gedempte kostendeckende premie te handhaven aangezien dit systeem aangemerkt is als het meest stabiele premiesysteem. Het bestuur heeft wel gekozen voor een minimale premiedekkingsgraad van 70% om de evenwichtigheid tussen actieven en niet-actieven te borgen.

Toeslagbeleid

In verband met de collectieve waardeoverdracht per 1 oktober 2024 is er geen sprake meer van toeslag na 1 oktober 2024. Per 1 januari 2024 is nog toeslag verleend volgens het geldende toeslagbeleid. Deze toeslag is verantwoord in het jaarverslag 2023.

Dit verslag wordt uitgebracht in overeenstemming met de statuten van het fonds.

Bestuursverslag

Bestuur en organisatie

Bestuur / College van vereffenaars

Het bestuur is paritair samengesteld. Het bestuur bestaat uit een onafhankelijk voorzitter, vier leden die zijn voorgedragen door de werkgever en telkens twee leden ter vertegenwoordiging van de werknemers en pensioengerechtigden.

De vertegenwoordigers van de werknemers worden door de Ondernemingsraad voorgedragen en door het bestuur benoemd voor een periode van vier jaar. De pensioengerechtigden worden na verkiezingen voor een zittingsperiode van vier jaar door het bestuur benoemd.

Per 1 oktober 2024 zijn de bestuurders benoemd tot vereffenaars. Het college van vereffenaars heeft als taak het vermogen te vereffenen. De vereffenaars dienen in de vereffeningperiode de activiteiten van Grolsch Pensioenfonds in liquidatie, waaronder het ‘besturen’ van Grolsch Pensioenfonds in liquidatie, te blijven voortzetten. Overal waar in dit jaarverslag “bestuur” staat wordt tevens “College van vereffenaars” bedoeld.

Commissies

Het bestuur werd in 2024 ondersteund door de communicatieadviescommissie, de beleggingsadviescommissie en de Integrale Risicomanagement Commissie (IRM-commissie). De commissies werden ondersteund door externe adviseurs.

De communicatieadviescommissie adviseert het bestuur hoe pensioenonderwerpen het best gecommuniceerd en uitgelegd kunnen worden.

De beleggingsadviescommissie adviseert het bestuur hoe het vermogen van het fonds optimaal belegd kan worden.

De IRM-commissie bewaakt het risicoprofiel van het fonds. De IRM-commissie heeft een tweedelijns verantwoordelijkheid. Het vertrekpunt is dat het bestuur besluiten neemt die door de commissies en referenten zijn voorbereid.

Visitatiecommissie

Het intern toezicht van het fonds wordt uitgeoefend door een visitatiecommissie. De taken en bevoegdheden van dit orgaan, evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten van het fonds en het reglement intern toezicht.

De visitatiecommissie bestaat uit drie leden. In samenspraak met het verantwoordingsorgaan is VC Holland aangesteld om de visitatie te verzorgen. Over het verslagjaar 2024 richt de visitatie zich op het proces van de collectieve waardeoverdracht en de voorbereiding op de definitieve opheffing van het fonds.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft een verantwoordingsorgaan ingesteld.

Het bestuur rapporteert aan het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid en legt uit wat het bestuur heeft gedaan en waarom. Het verantwoordingsorgaan geeft hierover een oordeel of advies.

De taken en bevoegdheden van dit orgaan, evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten van het fonds en het reglement van het verantwoordingsorgaan.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit drie leden, waarvan één lid namens de pensioengerechtigden, één namens de deelnemers en één namens de werkgever.

College van vereffenaars

	<i>Functie</i>	<i>Zitting vanaf</i>
<i>Benoemd door het bestuur:</i>		
mw. E.H. Janssen (1971)	onafhankelijk voorzitter	juli 2018
<i>Voorgedragen door de vennootschap:</i>		
dhr. A.J. Meijerink (1961)	penningmeester	september 2013
dhr. T. Rieken (1980)	plv. voorzitter	januari 2021 tot 30 juni 2024
dhr. B.W. Koning ter Heege (1989)	vereffenaar	maart 2022
Mw. M. Koning (1972)	vereffenaar	december 2023
<i>Voorgedragen door de werknemers en pensioengerechtigden:</i>		
dhr. R. Snel (1950)	plv. secretaris	april 2020
dhr. P.G. van Rooijen (1952)	secretaris	mei 2016
dhr. F. Verschuren (1955)	vereffenaar	oktober 2016
Vacature	vereffenaar	

Beleggingsadviescommissie

<i>Namens het pensioenfonds:</i>	
dhr. J.F. Gierveld (1975)	voorzitter
dhr. A.J. Meijerink (1961)	secretaris
dhr. B. Koning ter Heege en dhr. R. Snel	toehoorders
<i>Adviseurs:</i>	
dhr. E. Krijgsman	
dhr. J. Vleugels	

Communicatieadviescommissie

<i>Namens het pensioenfonds:</i>		
Mw. M. Koning (1972)	voorzitter	december 2023
dhr. F. Swennenhuis (1968)		
<i>Adviseur:</i>		
Mw. O. Mooijman		

Integrale risicomanagement commissie

<i>Namens het pensioenfonds:</i>
Dhr. F. Verschuren
Dhr. R. Snel

Visitatiecommissie

Mw. M. Simons (1963)	voorzitter	vanaf 2020
Dhr. J. Ruben (1946)		vanaf 2024
Dhr. F. Rijkse (1964)		vanaf 2023

Verantwoordingsorgaan

<i>Namens de pensioengerechtigden:</i>		
dhr. N. Heinen (1950)	vanaf 2013	
<i>Namens de deelnemers:</i>		
dhr. B. Termijtelen (1961)	vanaf 2013	
<i>Namens de werkgever:</i>		
dhr. K. van't Hof (1965)	vanaf 2013	tot januari 2025

Compliance officer

dhr. P. Westdijk	Nederlands Compliance Instituut (NCI)	vanaf 2023
------------------	--	------------

Vertrouwenspersoon

mw. L. Lentfert

Sleutelfunctiehouders

mw. E.H. Janssen	Sleutelfunctiehouder interne audit
dhr. F. Verschuren	Sleutelfunctiehouder risicobeheer
drs. R.E.V. Meijer AAG CERA	Sleutelfunctiehouder actuariële functie

Aangesloten onderneming

Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V.

Organisatie

Waarmerkend actuaire	Sprekels Alpha Tower, De Entree 95 1101 BH Amsterdam
Adviserend actuaire	AZL-actuarie Akerstraat 92 Postbus 4471 6401 CZ Heerlen

Externe onafhankelijke accountant	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. Thomas R. Malthusstraat 5 Postbus 90357 1006 BJ Amsterdam
Administrateur	AZL N.V. Akerstraat 92 Postbus 4471 6401 CZ Heerlen
Vermogensbeheer	<i>Vastrentende waarden</i> Pimco Europe Ltd.
	<i>Zakelijke waarden</i>
	BlackRock (aandelen, onroerend goed)
	Mercer Investments (aandelen)
Advisering vermogensbeheer	Mercer Investment Consulting B.V. Startbaan 6 Postbus 2271 1180 EG Amstelveen
Custodian	Northern Trust Claude Debussylaan 18A 1082 MD Amsterdam
Herverzekering	SCOR/Goudse Levensverzekeringen N.V. Zuidplein 212 1077 XV Amsterdam
Website	www.grolschpensioenfonds.nl

Nevenfuncties College van vereffenaars

	<i>Functie</i>	<i>Organisatie</i>
<i>Benoemd door het bestuur:</i>		
mw. E.H. Janssen (1971)	voorzitter	St. Pensioenfonds Openbare Bibliotheken
	bestuurder	Pensioenfonds Campina
	bestuurder	Het Nederlandse Pensioenfonds
	onafhankelijk voorzitter	
	college van vereffenaars	Pensioenfonds Xerox i.l.
	Eigenaar	Els Janssen Pensioenmanagement
<i>Voorgedragen door de vennootschap:</i>		
dhr. A.J. Meijerink (1961)	finance control & planning manager	Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V.
	penningmeester	Stichting Bornse Synagoge
dhr. T. Rieken (1980)	HR directeur	Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V.
dhr. B. Koning ter Heege (1989)	finance & recovery manager	Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V.
Mw. M Koning	Strategy and Channel development Manager	Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V.
<i>Voorgedragen door de werknemers en pensioengerechtigden:</i>		
dhr. R. Snel (1950)	commissaris	Berdal Rubber & Plastics B.V.
dhr. P.G. van Rooijen (1952)	voorzitter	BC Society
	inventarisator	Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland
dhr. F. Verschuren (1955)	partner	AethiQs

Meerjarenoverzicht

	2024 ¹⁾	2023	2022	2021	2020
Aantallen					
Actieve deelnemers	0	574	558	534	563
Gewezen deelnemers	0	743	721	701	706
Pensioengerechtigden	0	676	673	672	668
Totaal	0	1.993	1.952	1.907	1.937
Financiële gegevens					
(in duizenden euro)					
Toeslagen					
Indexatie actieven	0,00%	0,00%	4,26% ²⁾	0,64% ²⁾	0,00%
Indexatie inactieven	0,00%	0,00%	4,26% ²⁾	0,64% ²⁾	0,00%
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Totale beleggingen voor risico pensioenfonds ³⁾	3	338.886	264.385	450.954	465.952
Beleggingsopbrengsten	27.062	32.274	-120.899	-9.716	24.245
Rendement op basis van total return	7,7%	10,4%	-26,7%	-2,6%	5,7%
Reserves					
Reserve algemene risico's	0	12.386	11.681	15.827	17.028
Solvabiliteitsreserve	0	40.239	37.311	48.936	52.395
Algemene reserve	0	2.751	-5.730	510	-20.320
Premiedepot	0	1.229	829	55	798
Totaal reserves	0	56.605	44.091	65.328	49.901
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	0	303.190	286.017	387.892	416.933
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	0	939	950	1.405	1.500
Totaal technische voorzieningen	0	304.129	286.967	389.297	418.433

1) Vanwege de collectieve waardeoverdracht per 1-10-2024 zijn de cijfers in 2024 voor een groot deel niet meer van toepassing.

2) Dit betreft de toeslag per 1 januari van het volgend boekjaar, welke in het verslagjaar in de mutatie van de voorziening is meegenomen.

3) Dit zijn de totale beleggingen voor risico pensioenfonds, exclusief lopende intrest en liquide middelen.

	2024 ¹⁾	2023	2022	2021	2020
Premiebijdragen van werkgever en werknemers	6.483	7.720	7.046	5.986	5.993
Pensioenuitkeringen	7.360	9.535	8.963	8.857	8.777
Dekkingsgraad					
Aanwezige dekkingsgraad	n.v.t.	118,2%	115,1%	116,8%	111,7%
Vereiste dekkingsgraad	n.v.t.	117,3%	117,1%	116,6%	116,6%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	n.v.t.	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%
Beleidsdekkingsgraad	n.v.t.	119,0%	118,1%	114,0%	108,2%
Reële dekkingsgraad	n.v.t.	88,9%	90,3%	92,7%	88,7%
Premiedekkingsgraad (primo jaar)	100,8%	131,6%	82,0%	75,5%	63,6%
Kosten per deelnemer (in euro)					
Pensioenbeheerkosten	1.390 ²⁾	950	777	814	679
Kosten vermogensbeheer (x € 1.000)					
Transactiekosten	758 ³⁾	347	403	657	715
Vermogensbeheerkosten (excl. transactiekosten)	850 ³⁾	973	1.057	1.411	1.234

1) Vanwege de collectieve waardeoverdracht per 1-10-2024 zijn de cijfers in 2024 voor een groot deel niet meer van toepassing.

2) De kosten per deelnemer (in euro) zijn vastgesteld a.d.h.v. de primostand aantal deelnemers.

3) De kosten vermogensbeheer en het gemiddeld belegd vermogen in 2024 zijn bepaald over de maanden januari tot en met september 2024.

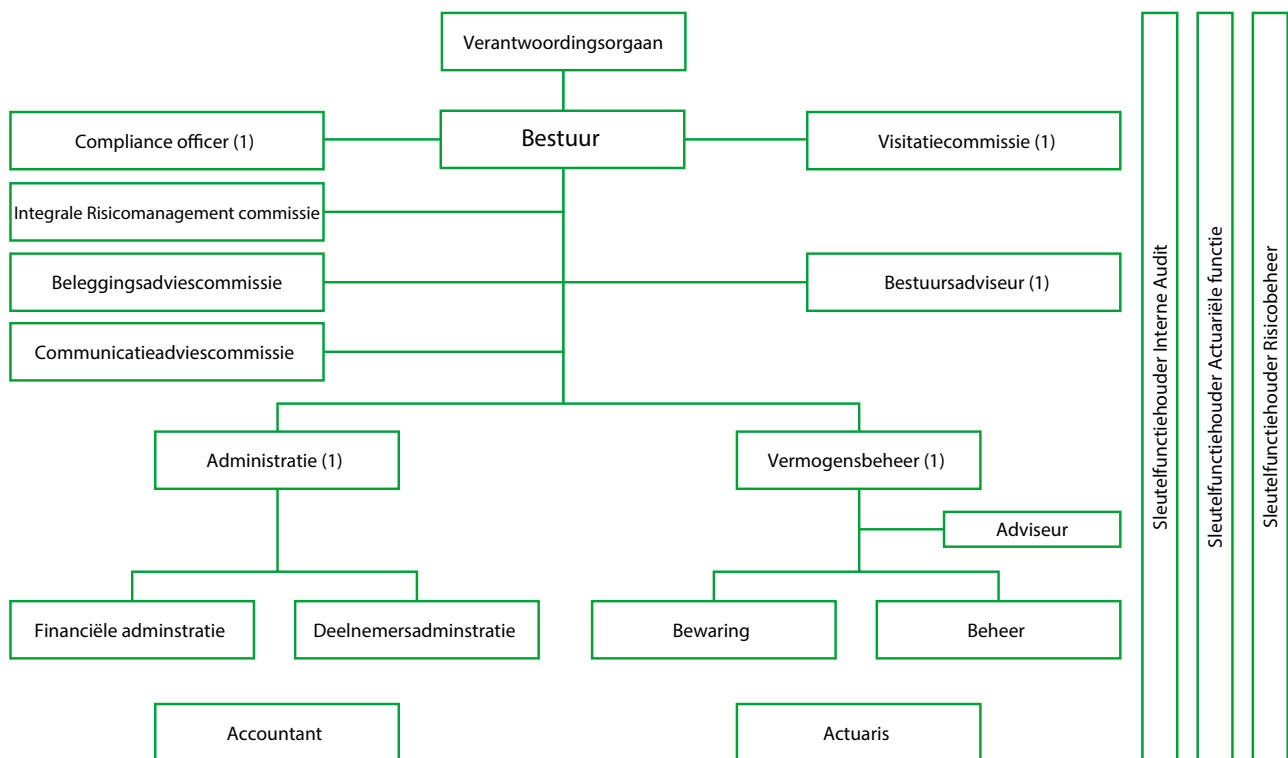
Het fonds

Statutaire doelstelling

Het pensioenfonds stelt zich ten doel, conform pensioenreglement en statuten, de pensioenregeling uit te voeren die geldt voor werknemers, gewezen werknemers en hun nabestaanden. De pensioenaanspraken worden gefinancierd met bijdragen van werkgever en werknemers. De pensioenregeling voorziet voor alle deelnemers in een ouderdomspensioen, een partnerpensioen, een wezenpensioen en een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Het bestuur heeft de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, zoals bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet vastgesteld en vastgelegd in de ABTN. Bij de toetsing van de opdrachtaanvaarding voor de uitvoering van de pensioenregeling zijn deze door het bestuur als uitgangspunt genomen.

Organogram

(1) = uitbesteed

Missie

Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij is een pensioenfonds voor de (voormalig) werknemers van Grolsch. Het fonds draagt zorg voor de adequate uitvoering van de binnen het fonds ondergebrachte pensioenregeling(en), gegeven de geldende regelgeving en de beschikbare middelen, met een gebalanceerde afweging tussen risico en rendement, tegen een goede en afgewogen prijs-kwaliteitverhouding en op een maatschappelijk verantwoorde manier. Het fonds streeft ernaar zijn verplichtingen nu en in de toekomst waar te maken.

Visie

Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij streeft naar een goede pensioenvoorziening binnen de huidige en waar mogelijk toekomstige (wettelijke) kaders. Het fonds streeft ernaar dicht bij alle belanghebbenden te staan. Dit wordt onder andere zichtbaar doordat de werkgever en de werknemers en pensioengerechtigden via rechtstreekse vertegenwoordiging zitting hebben in het bestuur en het verantwoordingsorgaan. Het fonds streeft ernaar om het pensioenbewustzijn en de betrokkenheid van alle deelnemers bij het pensioen(fonds) en de voor hen relevante pensioenregeling(en) te bevorderen.

Door middel van (pro)actieve, heldere en transparante communicatie streeft het fonds ernaar om te voldoen aan de verwachtingen van alle belanghebbenden.

Strategie (doelstellingen)

- De door het fonds uitgevoerde pensioenregeling(en) hebben een voorwaardelijk karakter. Daarbij worden de risico's voor geen of beperkte toeslagverlening, onvolledige pensioenopbouw of korting van pensioen onderkend, waar mogelijk geminimaliseerd en gecommuniceerd.
- Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds is gebaseerd op en vloeit voort uit de resultaten van een periodieke ALM-studie.
- Het fonds hanteert een robuust beleidskader en weegt de belangen en risico's voor actieve, voormalige deelnemers, pensioengerechtigden en werkgever op evenwichtige wijze af.
- Het fonds toetst jaarlijks de uitvoering van het beleid aan de geformuleerde doelstellingen. Als uitgangspunten gelden solidariteit en collectiviteit.
- Het fonds legt focus op de verschillende doelgroepen, alsmede op een goed en zorgvuldig bestuur van het pensioenfonds.
- Het fonds communiceert helder en transparant met de actieve deelnemers, voormalige deelnemers, resp. de pensioengerechtigden over de persoonlijke pensioensituatie en de (flexibilisering)mogelijkheden in de betreffende pensioenregeling(en).
- Het fonds communiceert helder en transparant met de actieve deelnemers, voormalige deelnemers, resp. de pensioengerechtigden over de toekomst van het fonds en de overgang naar Wtp.
- Het fonds ondersteunt de werkgever bij zijn zorgplicht voor zijn werknemers.
- Het fonds bevordert de goede samenwerking met alle betrokken, adviserende en uitvoerende partijen en ziet er actief op toe dat de kwaliteit van de geleverde diensten conform de afspraken is.
- Het fonds legt bij de overgang naar een andere uitvoeringsvorm de focus op een kostenefficiënte en risicobewuste werkwijze uit waarbij gekeken wordt naar de lange termijn en overgang naar Wtp.
- Op het transitiemoment naar Wtp moet sprake zijn van een evenwichtige verdeling. Evenwichtig betekent dat de impact voor alle groepen deelnemers na compensatie min of meer gelijk is. Een eventueel verschil moet uitlegbaar zijn. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende groepen deelnemers of leeftijden tenzij er o.b.v. de cijfers daadwerkelijk schrijnende gevallen ontstaan (onevenwichtigheid).

Uitwerking beleidsvoornemens in 2024

De belangrijkste beleidsvoornemens voor 2024 waren:

- De collectieve waardeoverdracht naar Centraal Beheer APF en NN op zorgvuldige wijze uitvoeren
- De liquidatie van het fonds voorbereiden
- Het opstellen en monitoren van de risicoanalyse voor de collectieve waardeoverdracht
- Betrekken van de deelnemers bij de ontwikkelingen rond Wtp en de toekomst van het fonds
- Het afronden van de administratieve verwerking van de vereenvoudiging van de pensioenregeling.

Jaarlijks evalueert en toetst het bestuur de uitvoering van de voornemens in het beleidsplan. De voornemens voor 2024 zijn gerealiseerd en de opvolging is vastgelegd in de notulen.

Pensioenregeling en vaste premie

Voor 2024 is de premie vastgesteld op 22,7% van de (parttime) salarissom.

Het bijbehorende streefopbouwpercentage voor het ouderdomspensioen (bij een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar) is vastgesteld op 1,500% en het streefopbouwpercentage voor het partnerpensioen op 0,970%. Voor het risicopartnerpensioen wordt uitgegaan van 1,225%.

Risicomanagement / IT beleid / SIRA

Tijdens het doorlopen van het ERB-proces in 2021 is vastgesteld dat het huidige risicoraamwerk met klimaat- en ESG risico's dient te worden uitgebreid. Tijdens de beleidsdag in 2023 is dit samen met de herijking van het risicoraamwerk opgepakt. De uitwerking is door het bestuur bekrachtigd in het eerste kwartaal van 2024. Aandachtspunten op het gebied van risicomanagement voor 2024 waren de overgang naar een APF en voor de arbeidsongeschiktheidspensioenen de overgang naar een verzekeraar. Daarnaast is de liquidatie van het pensioenfonds een aandachtspunt dat zijn vervolg krijgt in 2025.

Sleutelfuncties

De Pensioenwet verplicht een pensioenfonds te beschikken over een aantal sleutelfuncties ter ondersteuning van de governance van het fonds.

Het betreft de volgende sleutelfuncties:

- een risicobeheer functie;
- een interne audit functie;
- een actuariële functie.

Het bestuur heeft aparte functieprofielen voor de sleutelfunctiehouders opgesteld. De sleutelfunctiehouder actuariële functie is extern belegd bij de certificerend actuaire, de heer R. Meijer. De sleutelfunctiehouders interne audit en risicobeheer zijn bestuursleden, mevrouw E.H. Janssen, respectievelijk de heer F. Verschuren.

De risicobeheerfunctie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Ook heeft de risicobeheerfunctie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. Het jaar 2024 stond in het teken van de afronding van de collectieve waardeoverdracht (CWO) naar het Centraal Beheer APF, resp. NN, en de monitoring van de daarbij behorende risico's.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft geconstateerd dat, conform de afspraken neergelegd in het risicojaarplan, de risico's rondom de CWO nauwlettend zijn gevolgd en besproken. De sleutelfunctiehouder concludeert dat het gehele CWO proces gecontroleerd heeft plaatsgevonden. Met in achtname van de gewenste proportionaliteit heeft het risicomanagement in 2024 goed gefunctioneerd. Nu de CWO is afgerond verkeert het fonds in liquidatie.

De interne auditfunctie is belast met het uitvoeren van (interne) audits binnen het pensioenfonds. De belangrijkste taak van de interne auditfunctie is het periodiek evalueren van de adequaatheid en doeltreffendheid van de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de beheerste en integere bedrijfsvoering van het pensioenfonds. Via het platform Assurance Diensten van AZL en de rapportages vanuit AZL volgt de sleutelfunctiehouder de ontwikkelingen en primaire processen van de belangrijkste uitbestedingspartij van het fonds.

In het verslagjaar zijn er geen audits uitgevoerd. Wel is er een follow-up gegeven aan de bevindingen uit de in 2023 uitgevoerde audit naar risicomanagement. Het oordeel van de audit naar risicomanagement is matig. De aanbevelingen zijn besproken binnen het bestuur en opvolging heeft in 2024 plaatsgevonden.

De actuariële functie heeft een controlerende rol. In het kader van de actuariële functie wordt onder meer toezicht gehouden op het berekenen van de technische voorzieningen, wordt beoordeeld of de daarbij gehanteerde methodieken en onderliggende modellen, gebruikte gegevens en aannamen passend zijn en worden, waar nodig, corrigerende maatregelen voorgesteld.

De sleutelfunctiehouders rapporteren periodiek aan het bestuur en aan de visitatiecommissie. De belangrijkste aanbevelingen en conclusies zijn verder uitwerkt op pagina 43.

Op 5 februari 2024 is in het bestuur de evaluatie van de sleutelfuncties/sleutelfunctiehouders besproken. De algemene indruk is positief en er zijn geen aanvullende acties gedefinieerd.

Beleggingsbeleid en beleidskader

Doel van het beleggingsbeleid is het verkrijgen van een optimaal rendement en risicohouding afgezet tegen aanvaardbare kosten. In dit kader wordt minimaal driejaarlijks een zogeheten ALM-studie uitgevoerd.

In 2023 is de meest recente ALM-studie uitgevoerd. Hierbij is gekeken naar de beleggingen en de beleggingsportefeuille op een 5-jaars horizon. Het bestuur heeft geconcludeerd dat de ALM-resultaten geen aanleiding geven om af te wijken van de huidige strategische asset allocatie en de huidige rente-afdekking.

Het bestuur volgt de ontwikkeling van rendement, risico en kosten op maand- en kwartaalbasis. Het beleggingsbeleid en beleidskader zijn in het verslagjaar uitgewerkt in een geactualiseerde ABTN. In het beleggingsbeleid 2024 is rekening gehouden met de wettelijke eisen die in het Financieel Toetsingskader aan het beleggingsbeleid en risicomanagement gesteld worden. Er zijn in 2024 geen wijzigingen doorgevoerd in het strategisch beleggingsbeleid, inclusief de rente-afdekking.

Per 1 oktober 2024 is nagenoeg het totale vermogen overgemaakt naar Centraal Beheer APF. In het Grolsch Pensioenfonds is enkel een liquide saldo aangehouden voor de afwikkeling van de liquidatie en kosten die hieraan verbonden zijn.

Communicatie

Bij de communicatie over fondsbeleid vindt het bestuur transparantie en openheid belangrijk. Het bestuur heeft dit uitgewerkt in een communicatiebeleidsplan voor de betreffende doelgroepen. Het fonds brengt dit onder meer tot uitdrukking in de (jaarlijkse) pensioenoverzichten, (gedigitaliseerde) berichtgeving en de doorontwikkeling hiervan. Dit geldt evenzeer voor pensioenbijeenkomsten waarin nader is ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen betreffende het fonds en de mogelijkheden die de pensioenregeling biedt voor de betrokkenen. Dit geschiedt in samenspraak en goed overleg met de werkgever.

Op 10 september 2024 hebben fysieke deelnemersbijeenkomsten plaatsgevonden waar de deelnemers en gepensioneerden geïnformeerd zijn over de ontwikkelingen op het gebied van Wet Toekomst Pensioenen (Wtp) en de toekomst van het fonds. De presentatie van de informatiebijeenkomst is gedeeld met de deelnemers via de website van het fonds.

Gezien de hoeveelheid vragen en interactie met de deelnemers was het een geslaagde bijeenkomst. De nadruk lag tijdens de bijeenkomst op de collectieve waardeoverdracht per 1 oktober 2024 en de toekomst van het pensioenfonds.

Financiële positie

De dekkingsgraad is in het boekjaar gestegen van 118,2% ultimo december 2023 naar 123,1% ultimo september 2024.

(Beleids)dekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het rekenkundig gemiddelde van de feitelijke dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van maandkoersen. De beleidsdekkingsgraad van het fonds steeg in 2024 van 119,0% (ultimo december 2023) naar 121,6% (ultimo september 2024). De beleidsdekkingsgraad ultimo september 2024 is daarmee hoger dan de vereiste dekkingsgraad van 117,3%. Hierdoor is de financiële positie toereikend.

Vereist eigen vermogen

Het strategisch vereist eigen vermogen bedroeg per 30 september 2024 115,8% (ultimo 2023 was dit 117,3%).

Het verloop van de aanwezige dekkingsgraad in het verslagjaar zag er als volgt uit:

	Pensioen- vermogen	Technische voorziening	Aanwezige dekkings- graad 2024
Primo	359.505	304.129	118,2%
TV herverzekerd	-939	-939	0,1%
Primo	358.566	303.190	
Beleggingsopbrengsten	27.062	9.282	5,1%
Premie	5.649	4.122	0,3%
Waardeoverdrachten	-384.143	-309.710	-124,1%
Kosten	-1.003	-98	-0,3%
Uitkeringen	-7.360	-7.364	0,5%
Kanssystemen	0	629	-0,2%
Toeslagverlening	0	6	0,0%
Overige mutaties TV	0	-57	0,0%
Andere oorzaken	0	0	0,0%
Kruiseffecten	0	0	0,0%
Mutatie premiedepot	1.229	0	0,4%
Ultimo - voor risico fonds	0	0	0,0%
TV herverzekerd	0	0	0,0%
Ultimo	0	0	0,0%

Reële dekkingsgraad

Daarnaast is de reële dekkingsgraad een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het fonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de benodigde beleidsdekkingsgraad bij volledige toeslagverlening. Ultimo 2024 bedroeg de reële dekkingsgraad 88,9% (ultimo 2023 was dit 88,9%). Ultimo september 2024 bedroeg de aanwezige dekkingsgraad op basis van de marktwaarde (= de waarde van de beleggingen en de waarde van de verplichtingen worden beide berekend met behulp van de markttrente) 123,1% (ultimo december 2023: 118,2%).

Haalbaarheidstoets

De uitkomsten van de haalbaarheidstoets geven aan in hoeverre het fonds naar verwachting in staat is om de pensioenen te verhogen met de inflatie. Uit de haalbaarheidstoets van mei 2024 blijkt dat naar verwachting het pensioen vanuit de feitelijke positie van het fonds (gemiddeld) 93,8% van zijn waarde behoudt, doordat pensioenen (deels) kunnen worden verhoogd.

Herstelplan

Ultimo september 2024 is er geen sprake van een tekortsituatie en er is in 2024 geen herstelplan opgesteld.

Pensioenregeling 2024

De pensioenregeling van het pensioenfonds zag er op 30 september 2024 op hoofdlijnen als volgt uit:

Regeling voor werknemers

	2024	2023
Pensioensysteem	Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon	Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar	67 jaar
Opbouw% ouderdomspensioen	1,500%	1,500%
Opbouw% partnerpensioen	0,970%	0,970%
Partnerpensioen	opbouwbasis	opbouwbasis
Maximum salaris	€ 137.800,-	€ 128.810,-
Franchise ouderdomspensioen	€ 18.537,-	€ 17.006,-
Franchise partnerpensioen	€ 25.722,-	€ 23.598,-
Pensioenpremie	22,7% van de salarissom	22,7% van de salarissom

Herverzekering

Het bestuur heeft het overlijdensrisico tot 1 oktober 2024 herverzekerd bij SCOR. De herverzekering omvat voor de deelnemers aan de pensioenregeling de uitkering van een risicokapitaal bij overlijden. Dit kapitaal is de contante waarde van de reglementaire aanspraken op nabestaandenpensioen verminderd met de voor de betrokken deelnemer gevormde voorziening pensioenverplichtingen.

Premiebeleid

Kostendekkende, gedempte en ontvangen premie

Artikel 129 van de Pensioenwet schrijft voor dat de pensioenpremie die het fonds ontvangt minstens gelijk moet zijn aan de kostendekkende premie zoals berekend conform de ABTN, tenzij aan de voorwaarden ten aanzien van de hoogte van beleidsdekkingsgraad, toeslagverlening en ongedaan-making van kortingen is voldaan.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie bestaat uit de benodigde premie voor opbouw van de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen en opslagen voor instandhouding van het vereist eigen vermogen en uitvoeringskosten, rekening houdend met de rente per eind september van het voorgaande jaar.

Premie

De sociale partners hebben de premie voor de jaren 2022 - 2025 vastgesteld op 22,7% van de salarissom. De premie-systematiek is vastgesteld voor een intervalperiode van 5 jaar en kan niet worden aangepast binnen deze termijn. Dit is overeengekomen en

vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de werkgever. De deelnemersbijdrage is inbegrepen in de door de werkgever verschuldigde premie. De deelnemersbijdrage voor de pensioenregeling wordt in beginsel jaarlijks vastgesteld als percentage van de pensioengrondslag en bepaald in het arbeidsvoorwaardenoverleg.

Voor de interne financiering hanteert het fonds een gedempte kostendekkende premie. Dit is de kostendekkende premie op basis van een gedempte rentevoet met het verwachte rendement op vastrentende waarden voor vijf jaar op basis van de actuele marktrente bij aanvang van deze periode.

Premie-egaliseringsreserve

Per 2018 kent het fonds een premie-egaliseringsreserve. Met ingang van 1 januari 2021 wordt een overschot van de feitelijke premie ten opzichte van de kostendekkende premie jaarlijks toegevoegd aan de premie-egaliseringsreserve. Bij een tekort in de kostendekkende premie zal eerst de premie-egaliseringsreserve worden benut voordat de pensioenopbouw verminderd wordt.

De middelen in de premie-egaliseringsreserve worden in lijn met het reguliere fondsvermogen door het fonds belegd conform het vigerende beleggingsplan. Het rendement in de premie-egaliseringsreserve volgt het behaalde fondsrendement en kan zowel positief als negatief zijn.

Als het fonds vanwege de financiële positie van het fonds een korting van de pensioenopbouw moet gaan doorvoeren als bedoeld in artikel 134 van de Pensioenwet, dan moet eerst de premie-egaliseringsreserve worden aangesproken om de korting te voorkomen of te verlagen.

Het bestuur heeft in de vergadering van 7 december 2022 het besluit genomen om per 1 januari 2023 de hoogte van de opslag voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid te wijzigen. Deze wijziging leidt tot herrekening van de risicopremies in de voorziening langdurig zieken. Hieruit volgt een vrijval of dotatie aan de voorziening langdurig zieken:

- Een vrijval wordt toegevoegd aan de premie-egaliseringsreserve;
- Een dotatie aan de voorziening langdurig zieken wordt voldaan vanuit de premie-egaliseringsreserve, voor zover deze onttrekking niet meer bedraagt dan het totaal dat in het verleden vanuit de voorziening langdurig zieken aan de premie-egaliseringsreserve is gedoteerd. Een onttrekking kan daarnaast nooit groter zijn dan het saldo van de premie-egaliseringsreserve. Enig hierna nog resterende dotatie aan de voorziening langdurig zieken, wordt onttrokken aan het eigen vermogen van het fonds.

Minister Schouten heeft op 24 februari 2023 het “Besluit tot wijziging parameters” naar de Tweede Kamer gestuurd. De Minister heeft pensioenfondsen de mogelijkheid gegeven om bij de premiestelling voor 2024 éénmalig het verwachte rendement op vastrentende waarden opnieuw vast te zetten voor een periode van vijf jaar. Op deze manier kunnen fondsen de rendementen op zakelijke waarden, de inflatie en het rendement op vastrentende waarden in samenhang herijken. Alle parameters sluiten dan aan op de meest actuele inzichten en verwachtingen. De Minister creëert hiermee ruimte voor fondsen om gedurende de transitie naar het nieuwe stelsel de premie stabiel te houden en voorkomen dat fondsen nu worden geconfronteerd met een bijstelling in premie of opbouw als gevolg van de herijking van de parameters. Het fonds heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en voor de premie vanaf 2024 wordt voor het verwacht rendement op vastrentende waarden uitgegaan van de RTS per 30 september 2023.

Per 30 september 2024 bedraagt de premie-egaliseringsreserve € 2.835.200.

Het rendement over de middelen in het premiedepot volgt het behaalde fondsrendement. In 2024 is er tot de overdrachtsdatum een positief rendement ter hoogte van 7,65% (over de periode tot en met september) toegevoegd aan de middelen in het premiedepot. De in het premiedepot op 1 oktober 2024 aanwezige middelen zijn overgedragen aan de nieuwe pensioenuitvoerder.

Samenstelling premie

De opbouw van de feitelijke premie, de gedempte kostendekkende premie en de zuivere kostendekkende premie van het fonds in 2024 is als volgt samengesteld:

– feitelijke premie:	Actuarieel benodigd	3.942
	Opslag in stand houden vereist vermogen	430
	Opslag voor uitvoeringskosten	618
	Premiemarge	1.493
		6.483
– gedempte kostendekkende premie:	Actuarieel benodigd	3.942
	Opslag in stand houden vereist vermogen	430
	Opslag voor uitvoeringskosten	618
		4.990
– zuiver kostendekkende premie:	Actuarieel benodigd	4.338
	Opslag in stand houden vereist vermogen	755
	Opslag voor uitvoeringskosten	618
		5.711

Toeslagbeleid en toeslagverlening

Het fonds probeert de pensioenen elk jaar te verhogen. Met een verhoging wil het fonds ervoor zorgen dat het (opgebouwde) pensioen zoveel mogelijk meegroeit met de prijsstijgingen (inflatie) en zo zijn waarde houdt. De pensioenverhoging is afhankelijk van de financiële positie en het fondsbeleid. Het fonds verhoogt de pensioenen alleen als er genoeg reserves zijn en de financiële situatie dus goed genoeg is. Het fonds verleent alleen een toeslag als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110% en als de toeslagverlening toekomstbestendig is. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald.

De hoogte van de voorwaardelijke toeslag wordt voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden gebaseerd op de stijging van het consumentenprijsindexcijfer (CPI) alle bestedingen van september van het vorige jaar t.o.v. het CPI van september van het jaar voorafgaand aan het voorgaande jaar. In verband met de collectieve waardeoverdracht die op 1 oktober 2024 heeft plaatsgevonden is er geen toeslagbesluit in 2024.

Het bestuur heeft gezien de huidige financiële positie en het geldende fondsbeleid de pensioenen over de afgelopen jaren als volgt verhoogd:

Jaar	Dat is per	Verhoging	Ambitie	Gemist	Prijs- stijging jaar
2023	01-01-2024	0,00%	0,21%	0,21%	3,80%
2022	01-01-2023	4,26%	14,53%	10,27%	10,00%
2021	01-01-2022	0,64%	2,70%	2,06%	2,70%
2020	01-01-2021	0,00%	1,11%	1,11%	1,30%
2019	01-01-2020	1,44%	2,65%	1,21%	2,63%
2018	01-01-2019	1,51%	1,88%	0,37%	1,71%
2017	01-01-2018	1,11%	1,45%	0,34%	1,38%
2016	01-01-2017	0,00%	0,07%	0,07%	0,32%
2015	01-01-2016	0,40%	0,60%	0,20%	0,64%

In de ABTN is het toeslagbeleid vastgelegd. De beslissing over de eventuele toeslagverlening per 1 januari wordt gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad van het fonds per eind september. In verband met de collectieve waardeoverdracht die per 1 oktober 2024 gerealiseerd is heeft er in 2024 geen besluitvorming over de toeslag meer plaatsgevonden.

Op basis van de huidige methodiek, regelgeving en het beleidskader is de indexatieachterstand ultimo september 2024 gelijk aan 15,84%.

Communicatie

Communicatiebeleidsplan

Begin 2024 is het communicatieplan opgesteld voor de transitie naar het APF. Al voor de transitie van de pensioenregeling van Grolsch Pensioenfonds naar Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds (hierna Centraal Beheer APF) is binnen de projectorganisatie een werkgroep opgericht ten behoeve van de communicatie. Onder transitie wordt verstaan de overdracht van de opgebouwde pensioenaanspraken naar de Kring Grolsch en het onderbrengen van de opbouw van nieuwe pensioenen in de Kring Grolsch bij Centraal Beheer APF.

De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van Grolsch Pensioenfonds, de werkgever Grolsch, Centraal Beheer APF en AZL. De besturen van Grolsch Pensioenfonds en Centraal Beheer APF opteren voor een gezamenlijke aanpak voor de communicatie. Om de betrokken deelnemers en werkgever goed te informeren is het belangrijk dat de boodschap van beide partijen op elkaar aansluit.

De communicatie is op hoofdlijnen in 3 fasen aangepakt:

Fase 1: transitiefase, aankondigen en draagvlak creëren voor de overdracht van Grolsch Pensioenfonds naar Centraal Beheer APF en NN.

Fase 2: overdrachtsfase, de periode rond de datum waarop de officiële overdracht van Grolsch Pensioenfonds een feit is.

Fase 3: onboarding en nazorg, de eerste periode na de overdracht waarin er wellicht ook nog vanuit beide fondsen wordt gecommuniceerd (denk aan een slot-UPO en jaaropgave van Grolsch Pensioenfonds en de startopgave van Centraal Beheer APF).

Communicatie deelnemers, pensioengerechtigden en slapers

Jaarlijks zijn er informatiebijeenkomsten voor deelnemers en gepensioneerden over hun pensioen, de pensioenregeling en het pensioenfonds. Op 10 september 2024 heeft er een viertal fysieke pensioenbijeenkomsten plaatsgevonden. Er was ook mogelijkheid om deze bijeenkomsten online te volgen. Tijdens de pensioenbijeenkomsten zijn deelnemers geïnformeerd over onder andere de overgang naar kring Grolsch van Centraal Beheer APF en NN, de toekomstplannen met het oog op de overgang naar de Wtp. Er is een brief verstuurd over de transitie en ook een stopbrief vanuit Grolsch Pensioenfonds en een welkomstbrief vanuit het APF en de verzekeraar om de deelnemers zo veel mogelijk te betrekken bij de overgang.

Verder ontvingen de deelnemers en gepensioneerden digitaal of per post het verkort jaarverslag 2023. Het volledige jaarverslag 2023 is gepubliceerd op de website.

UPO, het Uniform Pensioen Overzicht

De actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden krijgen jaarlijks hun UPO toegezonden. De pensioengerechtigden krijgen bovendien jaarlijks aan het begin van het jaar een jaaropgave. De UPO-modellen zijn in 2024 niet gewijzigd.

Keuzebegeleiding

Met de Wet toekomst pensioenen (Wtp) per 1 juli 2023 is ook de Open Norm keuzebegeleiding ingegaan.

Het bestuur heeft in het Dashboard Keuzebegeleiding opgenomen hoe de keuzeomgeving eruit zag en op welke wijze deze invulling geeft aan de Open Norm. In het Dashboard Keuzebegeleiding zijn de keuzemomenten, keuzemogelijkheden en bestaande begeleidingsmiddelen voor het fonds in kaart gebracht en vervolgens is de zorgambitie in keuzebegeleiding van ons fonds vastgesteld. Naar aanleiding van de open norm Keuzebegeleiding heeft het fonds zich gecommitteerd aan de wettelijke vereisten. Hierbij is de leidraad van de AFM aangehouden. Het bestuur heeft de keuze gemaakt om voor nu te volstaan met de minimale vereisten gelet op de CWO en liquidatie.

Open norm activerend communiceren

Met de Wet toekomst pensioenen (Wtp) per 1 juli 2023 is ook de Open Norm activerend communiceren ingegaan. De communicatie is hierop nagelopen en aangepast indien nodig.

Verzekerdenbestand

(Aantallen)

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigden
Stand per 31 december 2023	574	743	676
Mutaties door:			
Nieuwe toetredingen	79	0	0
Ontslag met premievrije aanspraak	-37	37	0
Waardeoverdracht	-611	-764	-678
Overlijden	-1	-2	-19
Ingang pensioen	-5	-11	24
Afkoop	0	0	0
Andere oorzaken	1	-3	-3
Mutaties per saldo	-574	-743	-676
Stand per 31 december 2024	0	0	0

Specificatie pensioengerechtigden

	2024	2023
Ouderdomspensioen ¹⁾	0	471
Partnerpensioen	0	194
Wezenpensioen	0	11
Totaal	0	676

¹⁾ Inclusief Prépensioen.

Beleggingen

Op 1 oktober 2024 heeft de collectieve waardeoverdracht (CWO) van het pensioenfonds plaatsgevonden. Door de CWO zijn de marktsituaties tot ultimo Q3 2024 relevant geweest voor de beleggingen van het pensioenfonds. In dit hoofdstuk wordt daarom hoofdzakelijk informatie weergegeven tot en met ultimo Q3.

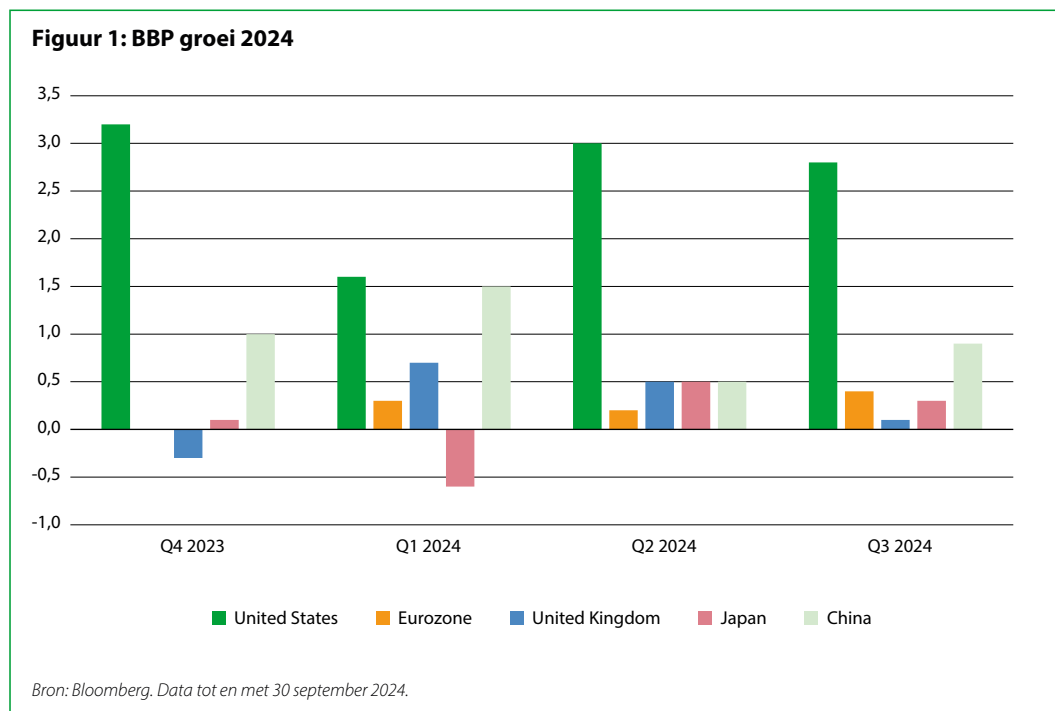
Economische groei

2024 was een jaar van zowel positieve als negatieve verrassingen. De groei van de wereldwijde economie heeft zich over het algemeen doorgezet, maar begint zich te stabiliseren naar een normaal niveau. Verwachtingen van een recessie zijn aanhoudend echter er wordt steeds meer uitgegaan van een soft landing.

In de eerste helft van het jaar zijn de Amerikaanse en Chinese economieën veerkrachtiger gebleken dan verwacht. Met name de Amerikaanse economie heeft in 2024 een sterke economische groei gekend, waar vele analisten voor de start van 2024 nog een recessie hadden voorspeld. De Amerikaanse economie wordt momenteel gezien als oververhit en de verwachtingen voor een recessie zijn daarmee nog niet getemperd. Hierbij is het inmiddels wel de verwachting dat er sprake zal zijn van een soft landing. De cijfers over het derde kwartaal van 2024 lieten zien dat de groei van de Amerikaanse economie langzaam afremt en minder sterk heeft gepresteerd ten opzichte van de verwachtingen eerder in 2024. De Chinese economie heeft over de eerste drie kwartalen van 2024 beter gepresteerd dan verwacht. Daarnaast zit de Chinese economie momenteel onder haar capaciteit.

De economieën van de landen in de Eurozone, het Verenigd Koninkrijk (VK) en Japan krompen in het laatste kwartaal van 2023, waarbij uiteindelijk de economie van het VK aan het begin van 2024 technisch gezien in een recessie was. In 2024 is de groei van deze economieën dan ook beperkt gebleven, maar zijn verdere periodes van recessie uitgebleven. Uitsluitend in Japan was er in het eerste kwartaal sprake van een krimp van het Bruto Binnenlands Product (BBP) met -0,6%.

In figuur 1 zijn de BBP-groei cijfers van de verschillende regio's grafisch weergegeven per kwartaal:

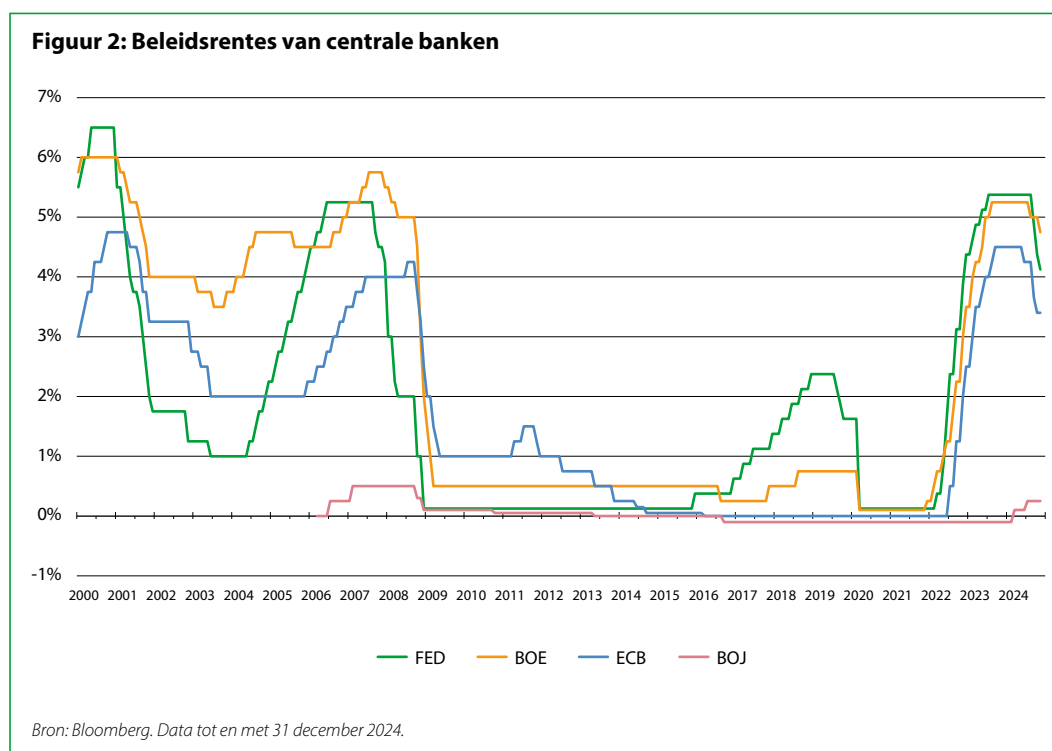

Doordat de daling van de bedrijfswinsten (relatief) meeviel, is het aantal reorganisaties beperkt gebleven en bleef de werkloosheid aanhoudend laag. Dergelijke ontwikkelingen zouden als een positief signaal beschouwd kunnen worden, echter heeft het een negatief effect gehad op de mondiale economie gerekend vanuit een macro-economisch perspectief, gezien daarmee de (relatief hoge) inflatie in stand gehouden wordt en daardoor lastiger te beteugelen is.

Rentes en inflatie

Na een langere periode van renteverhogingen, gevolgd door een stabiel renteniveau, zijn centrale banken in het tweede deel van 2024 overgegaan naar renteverlagingen.

In 2024 hebben centrale banken (exclusief de Bank of Japan) in de tweede helft van het jaar de beleidsrentes verlaagd (zie figuur 2):

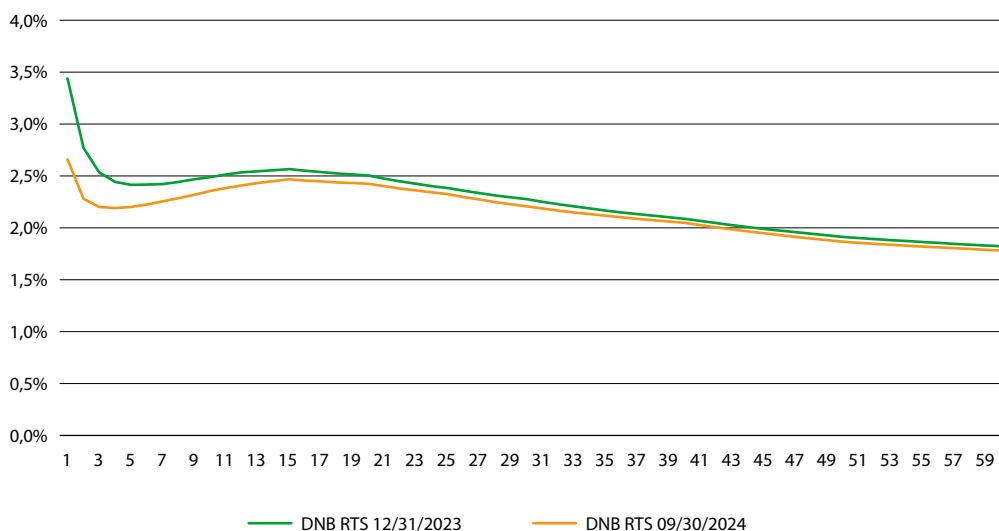
Zoals verwacht hebben de meeste centrale banken van ontwikkelde landen in de tweede helft van 2024 de beleidsrente met meerdere stappen verlaagd. Alleen de Bank of Japan (BOJ) heeft in 2024 voor het eerst in over 15 jaar de beleidsrente verhoogd.

Het beleid van de centrale banken lijkt achteraf effect te hebben gehad. De disinflatie hield aan over het gehele jaar en deze ontwikkeling is dan ook duidelijk terug te zien in de jaar-op-jaar inflatiecijfers (headline CPI's) van de grootste economieën. De inflatiecijfers zijn gedurende 2024 in de meeste landen langzaam richting de doelcijfers bewogen.

De bovengenoemde rentebesluiten hebben een grote impact gehad op de rentecurves en op obligatiemarkten. Allereerst heeft het stabiele rentebeleid in de eerste helft van het jaar ervoor gezorgd dat de rentes tot eind mei stegen, met name op het korte eind van de curve ten opzichte van het lange eind. Dit heeft ertoe geleid dat de rentecurve verder "invers" werd: rentes op leningen met een kortere looptijd zijn hoger dan op leningen met een langere looptijd.

Na mei zijn de rentes over het algemeen gedaald op zowel het lange eind als het korte eind. Hierdoor hebben de obligatiemarkten de teleurstellende resultaten van de eerste helft van 2024 kunnen herstellen. Figuur 3 geeft de stand van de rentecurve van ultimo september weer ten opzichte van de curve van ultimo 2023 en laat de vervlakking zien.

Figuur 3: Verloop van de DNB rentetermijnstructuur (euro swap curve)

Bron: Bloomberg. Data van 30 september 2024.

Financiële markten

Aandelen hebben goed gepresteerd in 2024 vanwege positieve economische ontwikkelingen. Obligaties kenden in 2024 een gematigd jaar met, wegens eerst stijgende en later dalende rentes, negatieve rendementen in de eerste helft en positieve rendementen in de tweede helft van het jaar.

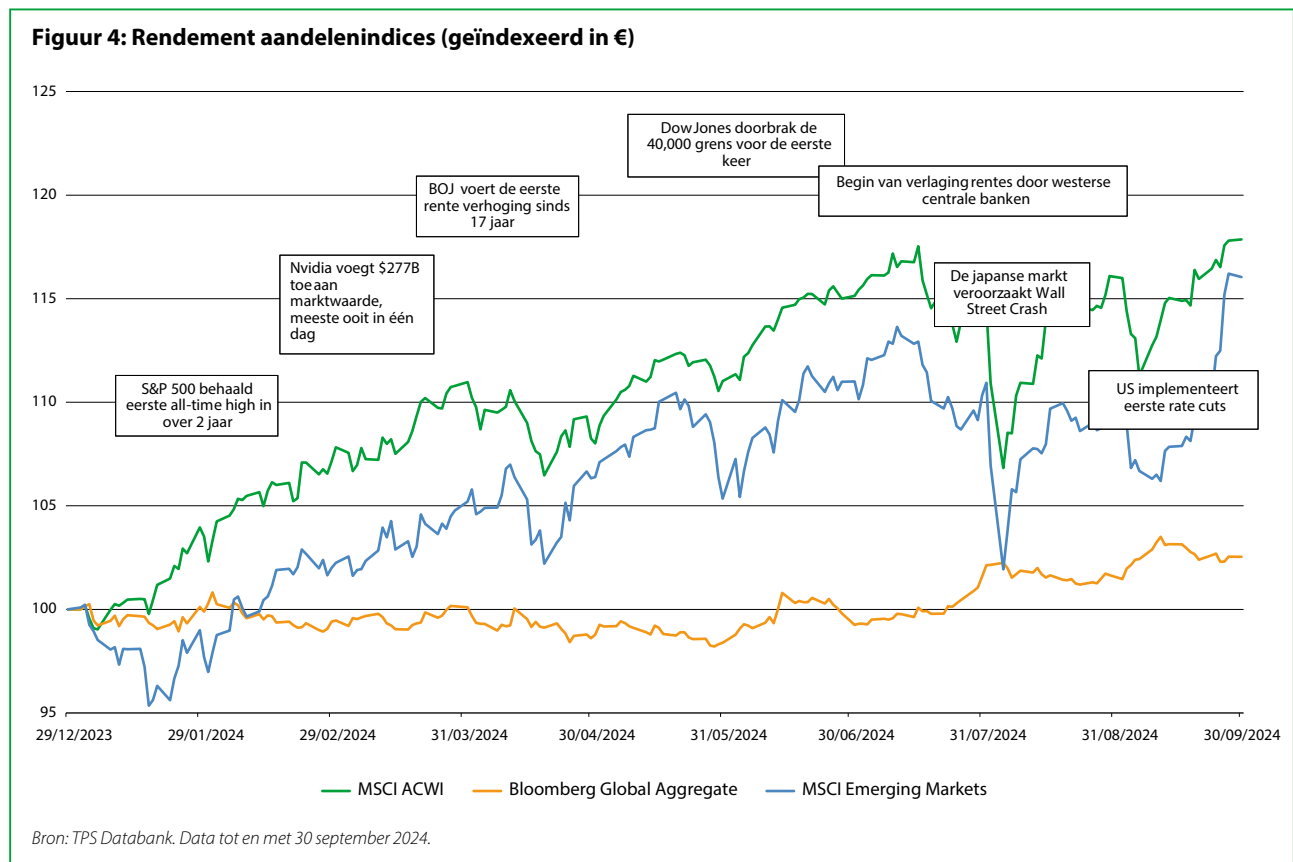
2024 is een zeer positief jaar geweest voor aandelen. Tabel 1 laat zien dat wereldwijde aandelen tot en met ultimo september 2024 met maar liefst 17,9% zijn gestegen in termen van euro's. Met name Amerikaanse aandelen hebben dit jaar goed gepresteerd. Ook aandelen in opkomende markten hebben in 2024 na jaren teleurstellende resultaten weer goed gepresteerd.

Tabel 1: rendement aandelenindices (in €)

Index	Tot ultimo september 2024
MSCI ACWI	17,9%
MSCI World	18,1%
MSCI Emerging Markets	16,0%
Bloomberg Global Aggregate	2,5%

Bron: TPS Databank. Data tot en met 30 september 2024.

Figuur 4 laat het verloop van deze aandelenindices zien van het afgelopen jaar:

Uit de grafiek is af te leiden dat met name de eerste helft van het jaar leidde tot uitstekende en stabiele prestaties op de aandelenbeurs. In het begin van het jaar heeft de S&P 500 voor het eerst sinds meer dan 2 jaar een nieuwe top bereikt. Daarnaast heeft de Dow Jones index op 16 mei 2024 voor het eerst de grens van 40.000 overschreden. De sterke en stabiele aandelenrendementen in de eerste helft van het jaar zijn met name te danken aan de Amerikaanse tech-giganten (ook wel bekend als de Magnificent Seven: Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft, NVIDIA en Tesla).

Het begin van de tweede helft van 2024 is gekenmerkt door volatiliteit op de financiële markten, in gang gezet door de onzekerheden rondom de plotselinge financiële crash in augustus 2024. Deze beurscrash was met name veroorzaakt door teleurstellende gegevens over de Amerikaanse arbeidsmarkt en de Amerikaanse productiesector die aan het begin van het derde kwartaal werden gepubliceerd en de verrassing van de BOJ die de rente verhoogde tot 0,25%. Hierdoor ontstond er de vrees voor een recessie in de VS. Dit, in combinatie met een wereldwijde afbouw van populaire handelsstrategieën, bracht de markt aanzienlijk in beweging.

Ook de rendementen van aandelen opkomende markten waren in 2024 nadrukkelijk positief. Hierbij zijn de voornaamste redenen dat de opkomende markten relatief eerder zijn begonnen met het verruimen van hun monetair beleid en hierdoor verder op de economische cyclus liggen. Ook hebben de export-georiënteerde economieën voordelen kunnen behalen door de globale economische groei. Daarnaast zijn momenteel de waarderingen van aandelen in opkomende markten gunstiger gewaardeerd dan ontwikkelde markten.

Geopolitieke conflicten zoals de aanhoudende oorlog in het Midden Oosten en tussen Oekraïne en Rusland waren eveneens risico's die onzekerheid op de financiële markten veroorzaakten. Alhoewel dit humanitair gezien verschrikkelijke gebeurtenissen zijn, hebben deze conflicten een beperkte impact gehad op de mondiale markten.

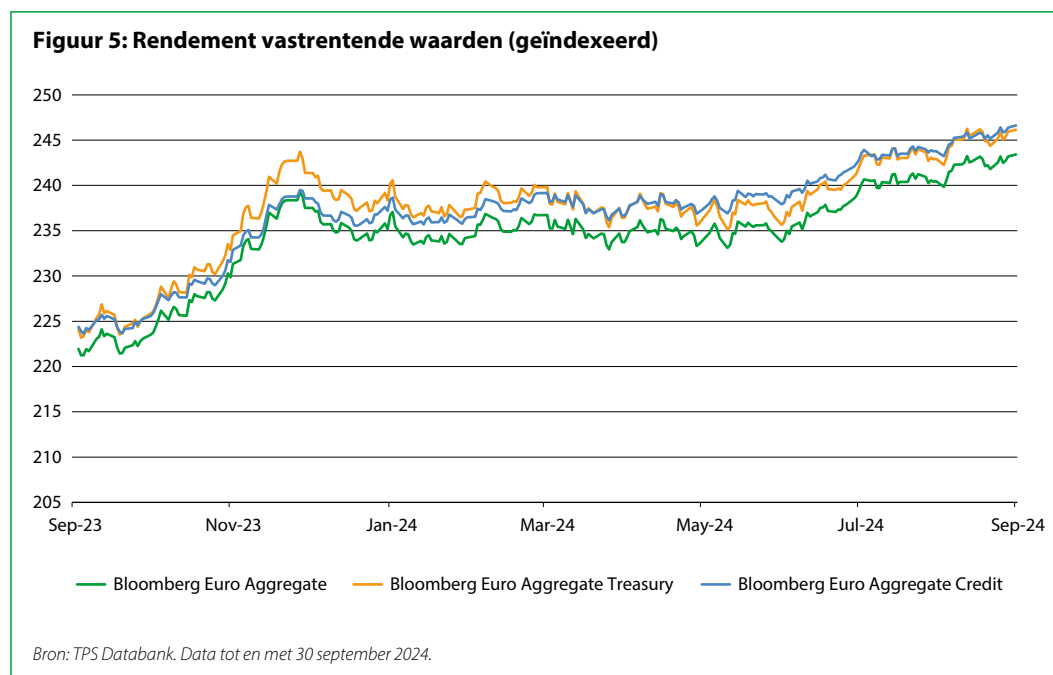
Obligaties zijn in de eerste helft van 2024 gedaald en in de tweede helft van 2024 gestegen. Tabel 2 vat de rendementen van de verschillende obligatiebenchmarks kort samen:

Tabel 2: rendement vastrentende waarden (in €)

Index	Tot ultimo september 2024
Bloomberg Euro Aggregate	2,5%
Bloomberg Euro Aggregate Treasury	2,0%
Bloomberg Euro Aggregate Credit	3,4%

Bron: TPS Databank. Data van 30 september 2024.

Figuur 5 laat het verloop van bovenstaande obligatieindices zien over het afgelopen jaar:

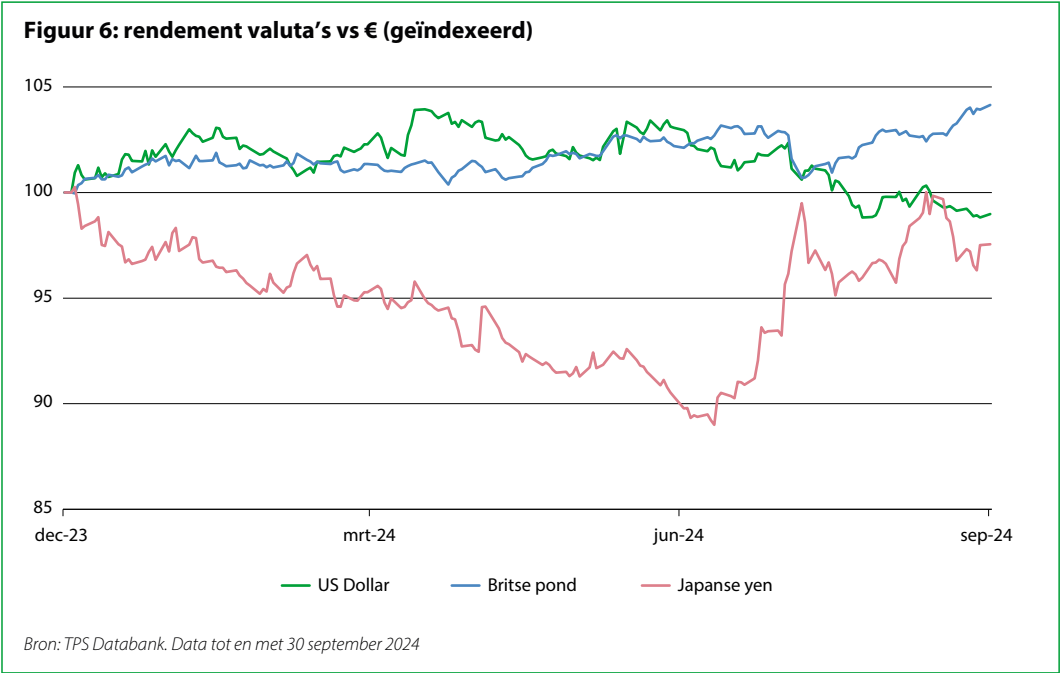
De prestaties van de belangrijkste valuta zijn daarnaast in tabel 3 kort samengevat:

Tabel 3: rendement valuta (vs €)

Valuta	YTD tot ultimo september 2024
US dollar	-1,0%
Britse pond	4,1%
Japanse yen	-2,4%

Bron: TPS Databank. Data van 30 september 2024.

Figuur 6 laat het verloop van de waarde van de overige drie valuta's zien ten opzichte van de euro:

Uit deze grafiek kan afgeleid worden dat het Britse pond het meest in waarde is gestegen ten opzichte van de euro en dat de Japanse yen het meeste in waarde is gedaald ten opzichte van de euro.

Beleggingsbeleid Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij (lange termijn perspectief, niet specifiek voor het boekjaar 2024)

Investment beliefs

"Investment beliefs" (ook wel: beleggingsbeginselen) vormen de basis voor het beleggingsbeleid. Het formuleren van investment beliefs zorgt voor een stevige verankering binnen de organisatie van de principes op basis waarvan het pensioenfonds beleggingsbeslissingen neemt. Het bestuur had de volgende investment beliefs geformuleerd:

- De beleggingen moeten gericht zijn op het nu en in de toekomst kunnen voldoen aan de verplichtingen van het fonds, inclusief de indexatieambitie. Risico moet beschouwd worden in termen van waarschijnlijkheid dat niet aan de verplichtingen kan worden voldaan;
- Voor rendement moet risico genomen worden, maar risico is geen garantie voor rendement. Daarom dekt het pensioenfonds die risico's af waarvoor het verwacht niet voldoende te worden beloond;
- Diversificatie verhoogt de efficiëntie van het genomen beleggingsrisico. Dit geldt eveneens voor valuta's;
- Transparantie en begrip zijn essentieel, met andere woorden: het pensioenfonds belegt niet in producten die zij niet begrijpt;
- Korte termijn volatiliteit is niet de enige maat voor beleggingsrisico. Als men zich aan een echt lange termijn horizon kan houden, zal dit zeer waarschijnlijk tot hogere rendementen op de lange termijn leiden.

In het kader van maatschappelijk verantwoord beleggen had het pensioenfonds ook een aantal zogenaamde ESG investment beliefs geformuleerd. Deze vormden de basis voor het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Het bestuur had de volgende ESG investment beliefs geformuleerd:

- Het pensioenfonds wil ESG-aspecten meenemen op een manier die past bij de grootte van het fonds en die recht doet aan de mening van de deelnemers.
- Het bewust kiezen voor ESG-aspecten bij het maken van beleggingsbeslissingen draagt bij aan een betere risico/rendementsverhouding.
- Als belegger heeft het pensioenfonds een verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat er gebruik wordt gemaakt van het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen. Engagement kan daarnaast een bijdrage leveren aan het duurzamer maken van een onderneming en daarmee aan het rendement op de lange termijn.
- Klimaatverandering vormt een systeemrisico en als beleggers moeten we rekening houden met de mogelijke financiële gevolgen zowel de transitie naar een duurzame economie als met de gevolgen van verschillende klimaateffecten.

In de paragraaf "Verantwoord beleggen" wordt nader ingegaan op het gevoerde maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van het pensioenfonds.

ALM-studie en strategisch beleidskader

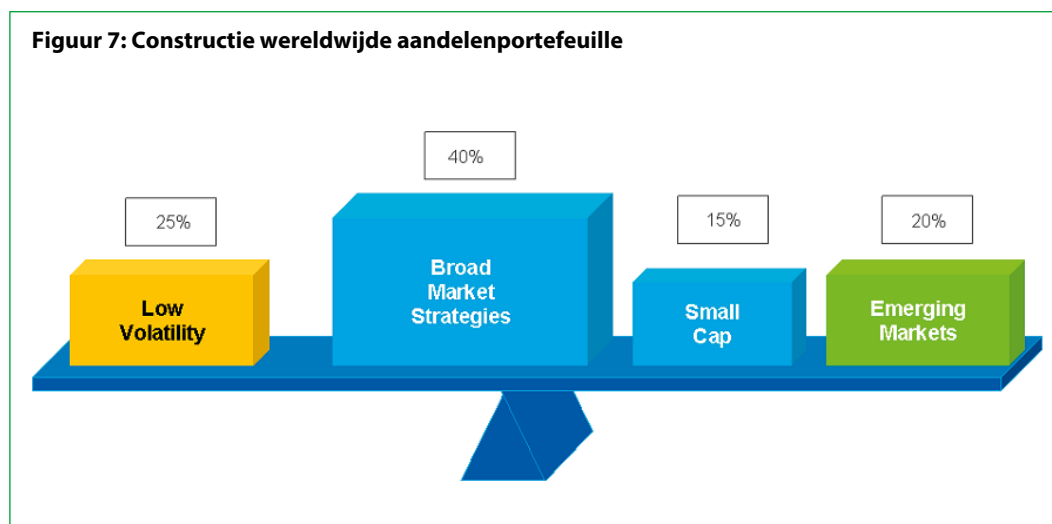
Op periodieke basis (één keer in de drie jaar) voerde het pensioenfonds een ALM-studie uit ter ondersteuning van de bepaling van het strategisch beleggingsbeleid, vastgelegd in een strategisch beleidskader. In 2023 heeft het pensioenfonds voor het laatst een ALM-studie laten uitvoeren. Het fonds heeft een nieuwe ALM-studie laten uitvoeren omdat de economische omstandigheden aanzienlijk zijn veranderd sinds de vorige ALM-studie. De uitkomsten van de ALM-studie 2023 hebben niet geleid tot aanpassingen aan het strategisch beleggingsbeleid.

De geformuleerde investment beliefs en de uitkomsten van de ALM-studie leidden vervolgens tot de constructie van de beleggingsportefeuille. Het eerste investment belief luidt: "De beleggingen moeten gericht zijn op het nu en in de toekomst kunnen voldoen aan de verplichtingen van het fonds, inclusief de indexatieambitie". Om deze reden was de beleggingsportefeuille op het hoogste niveau ingedeeld in een zogenaamde matching portefeuille (vastrentende waarden) en een return portefeuille (aandelen en vastgoed). Het doel van de matching portefeuille was het kunnen uitbetalen van de nominale pensioenverplichtingen en het doel van

de return portefeuille was het behalen van een rendement boven dat van de nominale pensioenverplichtingen om een waardevast pensioen te kunnen betalen.

Het tweede investment belief luidt: "Voor rendement moet risico genomen worden, maar risico is geen garantie voor rendement. Daarom dekt het pensioenfonds die risico's af waarvoor het verwacht niet voldoende te worden beloond". Omdat het pensioenfonds geen structurele beloning verwachtte voor het nemen van renterisico werd het renterisico van de nominale pensioenverplichtingen strategisch voor een belangrijk deel afgedekt. Hetzelfde gold voor valutarisico binnen de return portefeuille: de belangrijkste valuta's (USD, CHF, GBP en JPY) werden strategisch voor 50% afgedekt naar de euro. Risico's (renterisico en valutarisico) werden niet voor 100% afgedekt, omdat het pensioenfonds van mening is dat diversificatie de efficiëntie van het genomen beleggingsrisico verhoogt (derde investment belief). Daarnaast was de portefeuille gespreid belegd over verschillende beleggingscategorieën (vastrentende waarden, aandelen en vastgoed) en binnen aandelen over verschillende regio's, sectoren en beleggingsstijlen.

Figuur 7 geeft inzicht in de achterliggende gedachte achter de constructie (met behulp van vier basis beleggingscategorieën) van de wereldwijde aandelenportefeuille.

Voor efficiënte markten voldeed een brede (passieve) marktstrategie om exposure naar de markt te verkrijgen. De volledige return portefeuille werd derhalve passief beheerd met uitzondering van de subcategorie aandelen small caps.

Het fonds volgde qua regionale allocatie de verdeling van de wereldindex (MSCI World) en de index voor opkomende markten (MSCI Emerging Markets). Uitsluitend voor de allocatie naar small cap aandelen koos het fonds voor actief beheer. Voor inefficiënte markten werd immers verwacht dat actief beheer op de langere termijn waarde kan toevoegen.

Het fonds kende een allocatie naar een low volatility strategie als interne portefeuille hedge om mogelijke tegenwind met betrekking tot groei-aandelen het hoofd te kunnen bieden.

Ontwikkeling dekkingsgraad in 2024

Het rendement van de categorieën vastrentende waarden (2,8%), aandelen (15,4%) en vastgoed (11,2%) heeft positief bijgedragen aan de ontwikkeling van de dekkingsgraad. Per saldo is de dekkingsgraad in 2024 gestegen ondanks een uiteindelijke rentedaling (in het derde kwartaal) op het grootste deel van de curve, op basis van de door DNB voorgeschreven rentetermijnstructuur (DNB RTS). De impact van de rentedaling op de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds bedraagt circa -0,5%-punt ¹⁾.

Ultimo september 2024 bedraagt de beleidsdekkingsgraad (12-maands voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden) 121,6%. Dit is een stijging van 2,6%-punt t.o.v. de beleidsdekkingsgraad ultimo 2023 (119,0%).

Ultimo september 2024 bedraagt de actuele dekkingsgraad op basis van marktrente 123,1%. Dit is een stijging van 4,9%-punt t.o.v. de actuele markrente dekkingsgraad ultimo 2023 (118,2%).

Beleggingsportefeuille en resultaten in 2024

Totale portefeuille

Tabel 4 geeft inzicht in de resultaten van de totale portefeuille, alsmede van de verschillende onderdelen. Het totale portefeuillerendement tot en met september 2024 is uitgekomen op 7,7%. Ten opzichte van het benchmarkrendement van 7,2% betekent dit een outperformance van 0,5%.

Tabel 4: Portefeuille- en benchmarkrendement januari t/m september 2024

Beleggingscategorie	Portefeuille rendement	Benchmark rendement	Relatieve Performance
Totale portefeuille (incl. Currency overlay)	7,7%	7,2%	0,5%
Vastrentende waarden	2,8%	2,3%	0,6%
Aandelen exclusief currency overlay	15,4%	15,4%	0,0%
Vastgoed exclusief currency overlay	11,2%	10,6%	0,5%

De outperformance van 0,5% kan vervolgens worden opgedeeld in een allocatie-effect en in een selectie-effect. Het allocatie-effect is het gevolg van het tactische allocatiebeleid, waarbij een bepaalde beleggingscategorie wordt over- of onderwogen ten opzichte van de strategische allocatie. Het selectie-effect is het gevolg van de keuze voor actief beheer: het realiseren van een rendement wat afwijkt van het benchmarkrendement (out -of underperformance) binnen een bepaalde categorie. Voor boekjaar 2024 bedraagt het selectie-effect circa +0,41% (2023: +0,97%) en het allocatie-effect circa +0,01% (2023: -0,06%). Het positieve selectie-effect betekent dat de aangestelde vermogensbeheerders gemiddeld genomen een rendement hebben behaald boven het benchmarkrendement. De reden voor het licht positieve allocatie-effect is gelegen in de verdeling van de portefeuille over de beleggingscategorieën vastrentende waarden, aandelen en vastgoed ten opzichte van de verdeling van de strategische norm.

Tabel 5 geeft inzicht in het behaalde rendement over de afgelopen 5 jaar (2020 t/m 2024 ²⁾). In deze periode heeft het pensioenfonds een rendement op de beleggingsportefeuille behaald van gemiddeld -2,1% per jaar. Het actief beheer (allocatie- en selectie-effect samen) droeg over deze periode gemiddeld per jaar 0,6%-punt bij aan het rendement.

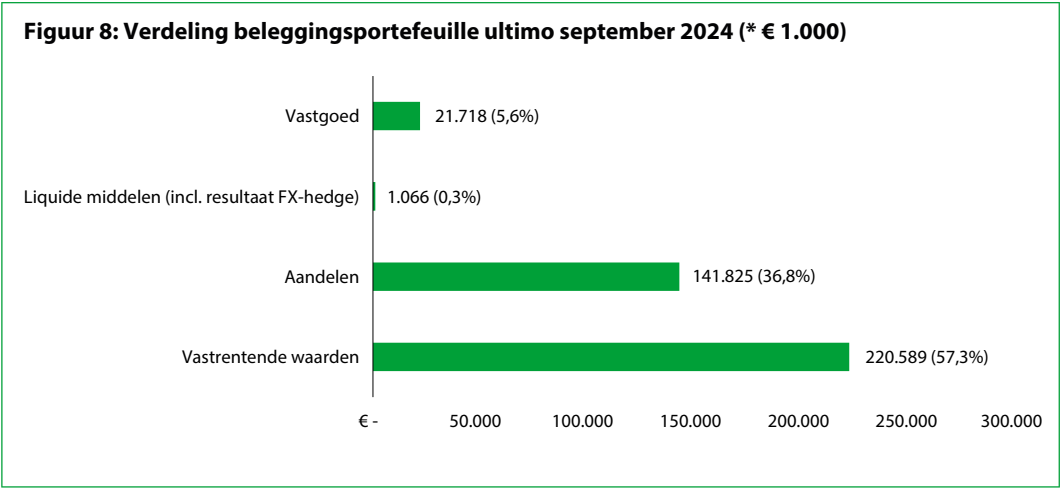
¹⁾ Berekend als rentedaling in basispunten in 2024 x rentemismatch x duration pensioenverplichtingen.

²⁾ Het rendement van 2024 is tot ultimo september 2024 wegens de collectieve waardeoverdracht die op 1 oktober 2024 heeft plaatsgevonden.

Tabel 5: Portefeuille- en benchmarkrendement afgelopen 5 jaar (2020 t/m 2024)

Beleggingscategorie	2024 ¹⁾	2023	2022	2021	2020	Gemiddeld rendement per jaar
Portefeuille rendement	7,7%	10,4%	-26,7%	-2,6%	5,7%	-2,1%
Benchmark rendement	7,2%	9,1%	-28,4%	-2,3%	5,9%	-2,7%
Relatieve performance	0,5%	1,3%	1,4%	-0,3%	-0,2%	0,6%

Figuur 8 geeft inzicht in de verdeling van de beleggingsportefeuille ultimo september 2024. Ultimo september was circa 58% (eind 2023: 60%) belegd in vastrentende waarden en liquide middelen, 37% (eind 2023: 34%) in aandelen en 6% (eind 2023: 5%) in vastgoed.

Vastrentende waarden

Het doel van de vastrentende waarden portefeuille, ook wel de matching portefeuille genoemd, is het kunnen uitbetalen van de nominale pensioenverplichtingen. Om deze reden was het beleid t.a.v. het afdekken van het renterisico van de nominale pensioenverplichtingen vormgegeven binnen dit gedeelte van de beleggingsportefeuille. Een verandering van de rente heeft gevolgen voor de waarde van de nominale pensioenverplichtingen. Als de beleggingen niet (of niet in dezelfde mate) worden beïnvloed door dezelfde renteverandering, is er sprake van renterisico. Om dit risico te beperken heeft het fonds ervoor gekozen om een relatief groot gedeelte van de op marktrente berekende nominale verplichtingen af te dekken. In de ALM-studie die het pensioenfonds in 2023 heeft laten uitvoeren is het beleid t.a.v. de rente-afdekking opnieuw herijkt en bleek continuering van een relatief hoog afdekkingspercentage op de lange termijn te leiden tot de meest gunstige risico-rendementsverhouding en is het strategische afdekkingspercentage op 72.5% gehouden. Het bestuur heeft het gehele boekjaar 2024 vastgehouden aan de relatief hoge afdekking van het renterisico. Gedurende het jaar is de feitelijke procentuele afdekking van het renterisico licht gedaald.

De vastrentende waarden portefeuille werd beheerd door vermogensbeheerder PIMCO. Deze beheerde de portefeuille tegen een customized benchmark, de zogenaamde ‘verplichtingenbenchmark’. Deze benchmark is een afspiegeling van het verplichtingenprofiel van het fonds.

1) Dit betreft de periode januari tot en met september 2024.

De verplichtingenbenchmark bestond in 2024 uit een combinatie van staatsleningen uitgegeven door Nederland, Duitsland en Frankrijk en euro renteswaps. De staatsleningen dekken de verplichtingen af die een looptijd hebben tot circa 6 jaar. De euro renteswaps dekken hoofdzakelijk de verplichtingen af die een looptijd hebben langer dan 6 jaar.

Het totale risico versus de benchmark was begrensd door een maximale tracking error van 2% op jaarbasis. Daarnaast was er een aantal randvoorwaarden gedefinieerd met het doel risico's in te perken waaronder (niet limitatief) minimum diversificatie, debiteurenkwaliteit, bruto en netto leverage, looptijden en maximaal buitenlands valuta-exposure.

Het fonds dekte een aanzienlijk deel van het renterisico van de nominale pensioenverplichtingen af. Zo is geformuleerd dat het fonds in een marktrente-omgeving (lange termijn economische omgeving) het renterisico van de nominale pensioenverplichtingen strategisch voor 72,5% afdekt. In de praktijk mochten pensioenfondsen in 2024 de hoogte van de pensioenverplichtingen berekenen met een marginaal hogere rente dan de marktrente (de zogenaamde DNB-RTS-methodiek). Het pensioenfonds monitorde derhalve tevens wat de renteafdekking was in een DNB-RTS-omgeving (wettelijke kader). Het renterisico in een DNB-RTS-omgeving was op 27 september 2024 voor circa 72% afgedekt, in een marktrenteomgeving was dit ook circa 72%.

Als gevolg van de daling van de rente gedurende 2024 is op de vastrentende waarden portefeuille een positief absoluut rendement van 2,9% behaald. De (verplichtingen)benchmark steeg respectievelijk met 2,3% in waarde, wat betekent dat op de vastrentende waarden portefeuille een outperformance van 0,6% is behaald als gevolg van het actief beheer door de vermogensbeheerder.

Aandelen

De normverdeling van de aandelenportefeuille is als volgt: 25% AC wereld minimum volatility, 40% ontwikkelde markten, 20% opkomende markten en 15% global small caps. De aandelenportefeuille werd beheerd door gespecialiseerde vermogensbeheerders. Voor de gehele aandelenportefeuille –met uitzondering van global small caps– was gekozen voor passief beheer. De global small caps worden actief beheerd. Voor de invulling van de small cap portefeuille was gekozen voor een fund-of-mandates oplossing, waarbij de selectie van de onderliggende small cap vermogensbeheerders volledig in lijn is met het selectieproces van het pensioenfonds. De belangrijkste overweging om voor een dergelijke oplossing te kiezen was de spreiding over verschillende vermogensbeheerders en beleggingsstijlen. Met name voor beleggingscategorieën met een hoger risicoprofiel was dit voor het bestuur een duidelijk voordeel. De spreiding leidde aantoonbaar tot een betere bescherming in neergaande aandelenmarkten.

Ten opzichte van de door het pensioenfonds beoogde constructie van de wereldwijde aandelenportefeuille (zie figuur 7) voor de lange termijn werd ultimo september 2024 beperkt afgeweken. Tabel 3 laat de belangrijkste afwijkingen zien.

Tabel 6: Afwijking invulling aandelenportefeuille versus lange termijn invulling

	Feitelijk	Afwijking	Minimum	Norm	Maximum
AC Wereld Low Volatility	25,0%	-0,1%	15,0%	25,0%	35,0%
Ontwikkelde markten	39,1%	-0,9%	30,0%	40,0%	50,0%
Opkomende markten	21,5%	1,5%	10,0%	20,0%	30,0%
Global Small Cap	14,4%	-0,6%	5,0%	15,0%	25,0%

Binnen de aandelenportefeuille werd valutarisico gelopen. Dit risico werd met valutatermijncontracten gedeeltelijk afgedekt. Het valutarisico van de vier belangrijkste valuta (Amerikaanse dollar, Britse pond, Zwitserse franc en Japanse yen) werd strategisch voor 50% naar de euro afgedekt. De valuta-afdekking heeft in 2024 een positief effect gehad op het resultaat van de portefeuille.

De wereldwijde aandelenmarkten hebben in 2024 positief aan het rendement bijgedragen. Op de aandelenportefeuille (exclusief valutahedge) werd in 2024 een absoluut rendement van 15,4% gerealiseerd. Ten opzichte van het benchmarkrendement was het resultaat nagenoeg gelijk. Als gevolg van het feit dat de euro gedurende 2024 relatief zwakker werd ten opzichte van het Britse pond heeft het afdekken van deze valuta een negatieve impact gehad. De euro werd gedurende 2024 relatief sterker ten opzichte van de overige valuta die het fonds afdekt, namelijk de US dollar en de Japanse Yen. Het afdekken van deze valuta heeft een positieve impact gehad.

Vastgoed

Binnen de vastgoedportefeuille werd gedurende 2024 geparticipeerd in één beursgenoteerd vastgoedfonds. Het pensioenfonds is van mening dat vastgoed een goede diversificatie biedt binnen de zakelijke waarden portefeuille, maar wilde tegelijkertijd de beleggingsportefeuille liquide houden. Beursgenoteerd vastgoed bood als voordeel dat het liquide is en hiermee blijft de diversificatie (gedeeltelijk) behouden.

Conform het beleid voor de aandelenportefeuille werd ook voor beursgenoteerd vastgoed het valutarisico van de vier belangrijkste valuta (Amerikaanse dollar, Britse pond, Zwitserse franc en Japanse yen) strategisch voor 50% naar de euro afgedekt.

De vastgoedportefeuille (exclusief valutahedge) behaalde een absoluut rendement van 11,2%. Ten opzichte van het benchmarkrendement werd een outperformance van +0,6% behaald. De outperformance is voornamelijk het gevolg van belastingvoordelen binnen het indexfonds.

Verantwoord beleggen

De ESG investment beliefs vormden de basis voor het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Vertaald naar de beleggingsportefeuille betekenden de ESG investment beliefs concreet het volgende:

- De aangestelde vermogensbeheerders moesten de UN Principles of Responsible Investment ondertekend hebben;
- De strategie belegde niet in bedrijven die op de uitsluitingenlijst van het pensioenfonds staan;
- Voor vastrentende beleggingen m.u.v. bedrijfsleningen nam het pensioenfonds genoegen met tenminste een Mercer ESG 3-rating ¹⁾. Voor zakelijke waarden beleggingen was een minimale Mercer ESG 3-rating noodzakelijk, maar wordt bij voorkeur gestreefd naar een hogere rating. Bij de selectie van nieuwe vermogensbeheerders werd voor de vermogensbeheerder met de hoogste Mercer ESG-rating worden gekozen indien de vermogensbeheerders op andere (financiële) criteria gelijkwaardig waren;
- Er werd bij voorkeur gewerkt met vermogensbeheerders die actief optreden in aandeelhoudersvergaderingen volgens de richtlijnen van goed corporate governance en een engagement beleid voerden.

Met de implementatie van het verantwoord beleggingsbeleid in de beleggingsportefeuille is het pensioenfonds in 2019 gestart. In 2023 zijn de bestaande portefeuilles één voor één getoetst aan de hierboven geformuleerde criteria. Wanneer bepaalde onderdelen van de portefeuille niet voldeden aan het beleid van het pensioenfonds werd eerst gekeken of er mogelijkheden bestonden tot aanpassing van de bestaande belegging. Indien dit niet mogelijk was, werd onderzocht of er alternatieven waren die wel aan het beleid van het pensioenfonds voldeden.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Het fonds koos voor een grijs label, omdat het op dat moment minder rekening hield met de belangrijkste ongunstige effecten op de duurzaamheid in de beleggingen. Het fonds koos ervoor om –gezien de omvang, de aard en complexiteit van de activiteiten en producten van het pensioenfonds– op een minder uitgebreid niveau aan due diligence te doen. Dit mede wegens de geplande collectieve waardeoverdracht die in 2024 zou plaatsvinden. Hierdoor zijn er geen verdere inspanningen gedaan in het kader van SFDR.

1) De Mercer ESG-rating geeft aan in hoeverre een vermogensbeheerder ESG factoren meeneemt in het beleggingsproces. De ratings variëren op een schaal van 1 tot 4, waarbij een ESG1 rating wil zeggen dat ESG-factoren volledig geïntegreerd zijn in het beleggingsproces. Voor strategieën met een ESG4 rating geldt dat op geen enkele manier in het beleggingsproces rekening wordt gehouden met ESG factoren.

De beleggingen van het fonds waren ingedeeld in de categorie grijs (Artikel 6 producten). Een deel van de beleggingsfondsen die het fonds gebruikte behoorden echter al tot de categorie lichtgroen (Artikel 8 producten).

Op grond van de SFDR kunnen pensioenfondsen nog meer rapporteren. Dit rapport gaat dan over hoe het fonds omgaat met de belangrijkste ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op mens, milieu en samenleving. Het fonds kan kiezen om dit wel of niet te doen.

Het fonds koos ervoor om geen verdere rapportage te doen hierover en koos voor artikel 4, opt-out. Het fonds was hiermee wel verplicht om uit te leggen waarom het geen diepere rapportage maakte. Deze keuze was mede gemaakt vanwege de complexiteit, de wens om de kosten van het pensioenfonds zo laag mogelijk te houden en de geplande collectieve waardeoverdracht.

De beleggingsadviescommissie

De beleggingsadviescommissie heeft gedurende 2024 zes keer een geplande reguliere vergadering gehad. Verder is in 2024 veel aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- Voorbereiden en begeleiden van de collectieve waardeoverdracht (CWO) die in 2024 zou gaan plaatsvinden.
- Het onderzoeken van de verschillen tussen de management fees van 2022 en 2023.
- Het opzeggen van de verscheidende accounts bij derde partijen zoals de custodian en vermogensbeheerders.

Transitie beleggingen

In 2024 stond met de collectieve waardeoverdracht naar Centraal Beheer APF Kring Grolsch een groot onderwerp voor de beleggingsadviescommissie op de planning. Bij de transitie van de beleggingen in verband met de collectieve waardeoverdracht is gekozen voor een transitie in cash. Het pensioenfonds heeft hierdoor alle beleggingen per 30 september 2024 verkocht om vervolgens de opbrengsten van de verkoop in cash over te boeken naar Kring Grolsch. Deze cashposities zijn door Centraal Beheer APF gebruikt om per 30 september 2024 modules aan te kopen bij Achmea IM voor Kring Grolsch. Wegens de liquidatie van de portefeuille op 30 september 2024 heeft het pensioenfonds in 2024 extra transactiekosten gemaakt. De totale transactiekosten die gepaard zijn gegaan met de transitie beleggingen betroffen 8,8 bps. In de loop van het jaar zijn er ook extra transactiekosten gemaakt wegens het positioneren van de portefeuille in voorbereiding op de collectieve waardeoverdracht.

De transitie beleggingen is op 30 september 2024 goed verlopen zonder grote complicaties. Per 31 december is circa € 383 miljoen van de cashopbrengsten overgemaakt naar Kring Grolsch. Het restant van het vermogen van het pensioenfonds is als weerstandsvermogen overgemaakt naar Centraal Beheer APF of achtergebleven op de ING-rekening van het fonds bij de pensioenuitvoerder AZL voor nog af te wikkelen (liquidatie)kosten. Een eventueel restant zal na afwikkeling van de laatste kosten in 2025 worden overgemaakt naar Kring Grolsch.

Toelichting kosten vermogensbeheer

Voor het beheer van de portefeuille heeft het fonds gekozen voor een combinatie van actieve en passieve strategieën. Ultimo september 2024 ligt de verhouding op circa 63% actief en circa 37% passief. Actieve vermogensbeheerders vragen doorgaans een hogere beheervergoeding in vergelijking tot passieve vermogensbeheerders. Deze hogere vergoeding is alleen te rechtvaardigen wanneer met het actieve beleid over een langere periode waarde (t.o.v. het benchmarkrendement) aan de portefeuille wordt toegevoegd.

Onderstaande tabel toont de toegevoegde waarde voor de totale portefeuille voor boekjaar 2024 en over de afgelopen 5 en 10-jaars periode (op jaarbasis). Over boekjaar 2024 heeft de portefeuille 0,5% meer rendement behaald in vergelijking tot de benchmark. De totale relatieve performance wordt echter niet uitsluitend beïnvloed door het actieve management van sommige beheerders, maar ook door allocatie-effecten en kruiseffecten. Wanneer wordt gecorrigeerd voor deze allocatie-effecten en kruiseffecten resulteert er een overrendement in 2024 van 0,4%. Hiermee kan geconcludeerd worden dat voor boekjaar 2024 geldt dat de hogere kosten voor

actief beheer zijn gecompenseerd in de vorm van additioneel rendement. Voor een goede beoordeling van de toegevoegde waarde van actief beheer dient doorgaans naar een langere periode gekeken te worden. Over de afgelopen 5 en 10 jaar kan geconcludeerd worden dat het actieve beleid ieder jaar respectievelijk +0,5% en +0,4% aan extra waarde voor de portefeuille heeft opgeleverd. Dit is meer dan of gelijk aan de gemiddelde management fee die aan de aangestelde vermogensbeheerders betaald is. Daarmee kan worden geconcludeerd dat het actieve beleggingsbeleid extra waarde voor het pensioenfonds heeft opgeleverd. Daarbij dient tevens te worden opgemerkt dat het beheer van een volledige passieve portefeuille ook niet zonder kosten is. De totale beheervergoeding voor een volledig passief beheerde portefeuille komt naar verwachting uit op een niveau van circa 0,15% tot 0,20%. In een dergelijke situatie wordt de management fee per definitie niet terugverdiend in de vorm van extra rendement voor de portefeuille.

		Relatieve performance			Beoordeling	
	Management fee	jan-sept 2024	Afgelopen 5 jaar	Afgelopen 10 jaar	Op basis van 5yr perf.	Op basis van 10yr perf.
Totale portefeuille	0,18% (€ 675K) ¹⁾	+0,48%	+0,54%	+0,38%	+	+

Relatieve performance	Beoordeling
Relatieve performance < Management fee	–
Relatieve performance = Management fee	=
Relatieve performance > Management fee	+

De totale kosten vermogensbeheer (in % van het gemiddeld belegd vermogen) bestaan uit de management fee en de overige beheerkosten (welke direct ten laste van het gerapporteerde fondsrendement worden gebracht). In boekjaar 2024 zijn deze met 0,06%-punt gedaald ten opzichte van boekjaar 2023, van 0,29% naar 0,23% ²⁾. Hierbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat in 2024 ultimo september de collectieve waardeoverdracht heeft plaatsgevonden. De daling komt hoofdzakelijk doordat ultimo september alle beleggingen wegens de CWO zijn verkocht waardoor er in Q4 2024 geen transactiekosten zijn gemaakt.

Voor wat betreft de transactiekosten is het pensioenfonds, conform de verplichte aanbeveling van de Pensioenfederatie, volledig transparant. Dit betekent dat het pensioenfonds alle transactiekosten rapporteert, dus ook de transactiekosten die binnen de beleggingsfondsen worden gemaakt. De reguliere transactiekosten in percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn in boekjaar 2024 met 0,01%-punt gestegen ten opzichte van boekjaar 2023, van 0,10% naar 0,11%. De stijging in transactiekosten wordt voor een groot deel veroorzaakt door een stijging in de reguliere transactiekosten van de vastrentende waarden. In 2024 bedroeg de bijdrage van de vastrentende waarden 0,09%-punt t.o.v. 0,07%-punt in 2023. Dit is hoofdzakelijk wegens de herpositionering van de vastrentende portefeuille ter voorbereiding van de CWO waarbij onder andere de liquiditeit van de portefeuille werd opgebouwd.

Het pensioenfonds kijkt voortdurend scherp naar de ontwikkeling van de vermogensbeheerkosten, inclusief transactiekosten en probeert daar waar mogelijk kostenbesparingen te realiseren. Het pensioenfonds is tevreden met de kostenratio over 2024, vanwege het feit dat een aanzienlijk deel van de portefeuille in 2024 nog actief werd beheerd en actieve beheerders vragen doorgaans een hogere beheervergoeding in vergelijking tot passieve vermogensbeheerders.

1) Uit de toelichting op de staat van baten en lasten valt op te maken dat het bewaarloon en de kosten van de beleggingsadviseur onderdeel zijn van de vermogensbeheerkosten. Voor de vergelijking met de behaalde relatieve performance zou hier eigenlijk van geabstraheerd moeten worden, omdat deze kosten ook worden gemaakt in het geval van een volledig passief beheerde portefeuille.

2) Het gemiddeld belegd vermogen over 2024 is genomen over de maanden januari tot en met september. In de maanden oktober tot en met december was het belegd vermogen vrijwel nihil.

Actuariële analyse resultaat

	2024 ¹⁾	2023
Actuariële analyse van het saldo		
Beleggingsopbrengsten	17.963	12.709
Premies en koopsommen	1.527	1.882
Waardeoverdrachten	-74.608	-99
Kosten	-913	-145
Uitkeringen	4	19
Sterfte	-535	847
Arbeidsongeschiktheid	-117	183
Reguliere mutaties	23	46
Toeslagverlening	-6	-2
Incidentele mutaties voorziening	57	-2.929
Overige oorzaken	0	3
	-56.605	12.514

Uitvoeringskosten

	2024	2023
Pensioenbeheer		
Pensioenuitvoeringskosten in euro per deelnemer	€ 1.389,89	€ 950,25
Kosten (x € 1.000) van het pensioenbeheer (incl btw)		
– Bestuurskosten	122	163
– Pensioenuitvoeringskosten	1.589	990
– Toezichtskosten	26	35
Totaal	1.737	1.188
Vermogensbeheer (x € 1.000)		
Kosten vermogensbeheer	850	973
Kosten vermogensbeheer in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,23%	0,29%
Transactiekosten	758	347
Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,21%	0,10%

De kosten per deelnemer (in euro) zijn vastgesteld a.d.h.v. de primostand aantal deelnemers.

De kosten vermogensbeheer en het gemiddeld belegd vermogen in 2024 zijn bepaald over de maanden januari tot en met september 2024.

¹⁾ De analyse heeft betrekking op de periode januari tot en met september 2024.

Kosten pensioenbeheer

Om de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer te berekenen is, conform de aanbeveling van de Pensioenfederatie, het aantal deelnemers gedefinieerd als de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Gewezen deelnemers tellen dus niet mee in deze berekening. De vermelde bedragen sluiten aan op de bedragen die zijn vermeld in de jaarrekening.

Kosten vermogensbeheer ¹⁾

Kosten van het vermogensbeheer kunnen in twee categorieën worden onderscheiden:

- De eerste categorie betreft de kosten zoals die in de jaarrekening zijn verwerkt, waaronder de beheervergoeding van de vermogensbeheerder(s), het bewaarloon, kosten van ondersteuning bij het vermogensbeheer, kosten accountant betreffende het vermogensbeheer en kosten met betrekking tot de beleggingsadministratie.
- De tweede categorie betreft kosten die rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht of kosten voor transacties die gedurende het jaar zijn uitgevoerd. Deze kosten zijn dus niet inbegrepen in de kosten van de vermogensbeheerder(s) zoals opgenomen in de jaarrekening. Vanaf pagina 37 van het jaarverslag is een uitgebreide toelichting opgenomen over de kosten vermogensbeheer.

Kosten per beleggingscategorie

(Bedragen x € 1.000,-)

Beleggingscategorie	Beheer- kosten	Performance gerelateerde kosten	Totaal excl. transactie- kosten	Transactie- kosten	Totaal
Vastgoed	15	0	15	10	25
Aandelen	169	0	169	248	417
Vastrentende waarden	150	198	348	500	848
Overige beleggingen	0	0	0	0	0
Kosten overlay beleggingen	4	0	4	0	4
Overige vermogensbeheerkosten	314	0	314	0	314
Totaal kosten vermogensbeheer	652	198	850	758	1.608

Oordeel bestuur

Het bestuur geeft het volgende aan over de ontwikkeling van de uitvoeringskosten en vermogensbeheerkosten van het fonds:

- de pensioenbeheerkosten per deelnemer zijn gestegen ten opzichte van 2023 en liggen nog steeds op een absoluut hoog niveau. Vooral als gevolg van kosten gemaakt voor de toekomstoriëntatie van het fonds in beide jaren, waar externe begeleiding voor ingezet is. Ook de invulling van sleutelfuncties heeft in beide jaren geleid tot een toename van kosten. Verder zijn er extra (advies) kosten gemaakt voor de harmonisatie van de regeling en voor de liquidatie van het fonds. De beheersing van de kosten is een doorlopend aandachtspunt van het bestuur.
- de vermogensbeheerkosten zijn in 2024 gestegen door de transitiekosten voor de overgang.

1) De herziene Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie adviseren deze kosten ook in relatie te bekijken tot: a de gekozen beleggingsmix en de bijbehorende benchmarkrendementen; b het rendement over een langere termijn, ook in relatie tot het bijbehorende benchmark rendement.

Benchmarking uitvoeringskosten

In 2024 heeft het fonds niet deelgenomen aan een benchmarkonderzoek met het oog op de toekomst van het fonds en de geplande overgang naar Centraal Beheer APF. Tijdens het onderzoek naar alternatieve uitvoeringsvormen zijn de huidige uitvoeringskosten ook vergeleken met de markt.

Governance

Bestuur/ college van vereffenaars

In het verslagjaar heeft het bestuur negen maal vergaderd. Het bestuur heeft twee extra vergaderingen gehouden in het kader van de toekomst van het fonds en ter voorbereiding op de collectieve waardeoverdracht en liquidatie van het fonds. Daarnaast vergaderde het bestuur twee keer met het verantwoordingsorgaan. Aansluitend aan elke tweede bestuursvergadering koppelde de voorzitter de actuele fondsontwikkelingen in een overleg terug aan het verantwoordingsorgaan. Op deze manier is het verantwoordingsorgaan goed aangesloten op de bestuursvergaderingen en heeft het bestuur zicht op wat het verantwoordingsorgaan beweegt. In het verslagjaar heeft tweemaal overleg met de visitatiecommissie plaatsgevonden waarbij in het tweede overleg het oordeel van de visitatiecommissie werd besproken en ook een delegatie van het verantwoordingsorgaan aangesloten was.

Na een uitgebreid onderzoek naar alternatieve uitvoeringsmogelijkheden waarbij de OR, werkgever en het pensioenfondsbestuur in de onderzoeksfase gezamenlijk in overleg zijn getreden is begin 2024 door alle partijen unaniem besloten om de overstap naar een APF te maken, en voor de arbeidsongeschiktheid pensioenen naar de verzekeraar NN. In februari 2024 is de intentieovereenkomst met Centraal Beheer APF getekend. De deelnemers zijn zowel per post als digitaal geïnformeerd over de beoogde collectieve waardeoverdracht. Een verdere toelichting is opgenomen op pagina 44 van het jaarverslag.

Samenstelling

Per 31 december 2023 eindigde de zittingstermijn van de heren Van Rooijen en Snel binnen het bestuur. Zij vertegenwoordigen de gepensioneerden. Ook de zittingstermijn van de heer Heinen als vertegenwoordiger namens de gepensioneerden eindigde per 31 december 2023. Alle drie hebben zich beschikbaar gesteld voor herbenoeming. Er hebben zich geen tegenkandidaten gemeld naar aanleiding van de oproep. De heren Van Rooijen, Snel en Heinen zijn herbenoemd per 1 januari 2024.

Er was 1 vacature binnen het bestuur ter vertegenwoordiging van de werknemers. De vacature binnen het bestuur is niet meer ingevuld gelet op de beoogde overgang naar een APF in 2024. Er zijn geen openstaande vacatures binnen het verantwoordingsorgaan.

De heer Rieken is per 30 juni 2024 afgetreden als bestuurder namens de werkgever. Vanwege de collectieve waardeoverdracht die per 1 oktober 2024 heeft plaatsgevonden is er geen nieuwe bestuurder aangesteld.

Alle op 1 juli 2024 zittende bestuursleden hebben zitting in het college van vereffenaars. Het college van vereffenaars heeft als taak het vermogen te vereffenen. De vereffenaars dienen in de vereffeningsperiode de activiteiten van Grolsch Pensioenfonds in liquidatie, waaronder het 'besturen' van Grolsch Pensioenfonds in liquidatie, te blijven voortzetten.

Vergaderingen

Belangrijke onderwerpen die in de vergaderingen aan de orde kwamen, waren o.a.:

- De toekomst van het pensioenfonds en ontwikkelingen rond de Wtp;
- De collectieve waardeoverdracht per 1 oktober 2024;
- De liquidatie van het fonds;
- De risicoanalyse CWO;
- Financiële positie/haalbaarheidstoets;

- Jaarverslag 2023;
- Actuele ontwikkelingen bij de onderneming en in de pensioensector;
- Beleggingsbeleid;
- Het in lijn brengen van het klachtenreglement van de procedure bij het GIP;
- Rapportages sleutelfunctiehouders;
- Follow up van de audit risicomanagement;
- Wijziging van (andere) fondsdocumenten.

Fondsdocumenten

In het verslagjaar zijn in het bijzonder de volgende fondsdocumenten gewijzigd:

Pensioenreglement

Het fonds heeft in september 2024 het pensioenreglement voor het laatst geactualiseerd. In het reglement zijn overgangsbepalingen opgenomen in verband met de collectieve waardeoverdracht die per 1 oktober 2024 heeft plaatsgevonden. In januari 2024 is het pensioenreglement geactualiseerd op basis van gewijzigde wet- en regelgeving en zijn er overgangsbepalingen opgenomen in verband met de vereenvoudiging van de pensioenregeling.

Daarnaast zijn eind 2023 de flexibiliserings- en afkoopfactoren voor 2024 door het bestuur vastgesteld. Het pensioenreglement is beschikbaar op de website van het fonds.

ABTN

Het fonds heeft in maart 2024 de ABTN geactualiseerd. De ABTN is onder andere geactualiseerd op het gebied van wet- en regelgeving, aanpassingen in de pensioenregeling en het beleggingsbeleid.

AVG

De Pensioenfederatie heeft de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen gepubliceerd. Om de naleving van de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen te waarborgen en dit aantoonbaar te maken heeft het fonds de volgende activiteiten en beheersmaatregelen ingericht:

- SLA-Kwartaalrapportages van AZL;
- Privacy-rapportage;
- Actueel verwerkingenregister;
- ISAE 3402 rapportages.

Het privacy-beleid en de privacy-verklaring van het fonds zijn beschikbaar via de website.

Beloningsbeleid

Het pensioenfonds beschikt over een beloningsbeleid. Het VO heeft daarvoor een positief advies uitgebracht. Het beloningsbeleid wordt jaarlijks gecontroleerd op actualiteit en of het beleid in lijn is met wet- en regelgeving. In februari 2024 is het beloningsbeleid geactualiseerd en is de beloning voor het lid van het verantwoordingsorgaan dat de gepensioneerden vertegenwoordigt in lijn gebracht met de fiscale vrijwilligersvergoeding 2023. Het verantwoordingsorgaan heeft aangegeven de fiscale vrijwilligersvergoeding 2024 niet te willen toepassen.

Een uitgebreidere omschrijving van het beloningsbeleid is gepubliceerd op de website van het fonds.

Geschiktheid en evaluatie

Het geschiktheidsbeleid en het opleidingsplan zijn vastgelegd in een geschiktheidsplan. Deskundigheidsbevordering van alle geledingen van het fonds, heeft continu de aandacht van het bestuur. Zowel het geschiktheidsplan als de geschiktheidsmatrix worden aangepast zodra individuele ontwikkelingen dit gewenst maken. In december 2023 is het overzicht met referenten en aandachtsgebieden aangepast aan de gewijzigde samenstelling van het bestuur. In 2024 zijn er geen wijzigingen meer aangebracht.

Een collectieve zelfevaluatie heeft plaatsgevonden tijdens de bestuursvergadering van 10 november 2023. Het bestuur evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren zowel van het bestuur als geheel als van de individuele bestuurders. In 2024 heeft er geen evaluatie plaatsgevonden.

Gedragscode / Compliance Officer

Het bestuur hanteert een gedragscode. Jaarlijks en bij uittreding, bevestigen de leden van het bestuur dat zij de gedragscode hebben nageleefd. De gedragscode is in 2024 voldoende nageleefd. In iedere bestuursvergadering wordt aandacht besteed aan compliance onderwerpen zoals geschenken en uitnodigingen. In de Gedragscode zijn de sleutelfunctiehouders opgenomen als verbonden persoon.

Het Nederlands Compliance Instituut (NCI) is aangesteld als extern compliance officer. Deze functionaris is onder meer belast met de controle op de naleving van de gedragscode.

Rapportages sleutelfunctiehouder actuariële functie

Deze sleutelfunctiehouder heeft in 2024 tweemaal een rapportage uitgebracht. Uit de controles zijn geen bevindingen geconstateerd van materiële aard. De volgende aanbevelingen zijn gedaan in 2024:

- Wij bevelen aan om de overwegingen inzake prudent person op te pakken. Indien de overwegingen niet tot aanpassingen leiden, zien wij graag de reden hiertoe.
- Wij bevelen aan om de door het fonds noodzakelijk geachte hoogte van de liquiditeitsbuffer en de manier waarop tot deze hoogte is gekomen te documenteren.
- Wij bevelen aan om curverisico expliciet te gaan monitoren via duration buckets.
- Wij bevelen aan om de risicopremie voor arbeidsongeschiktheid te evalueren.
- Wij adviseren om de sterftegrondslagen samen met de actualisatie van de AG Prognosetafel in zijn geheel te onderzoeken.
- Wij bevelen het fonds aan om in de jaarwerkrapportage het resultaat op kosten nader uit te splitsen en de vergelijking te maken met de ex ante verwachte kosten en de opslag in de premie.
- Wij geven in overweging de risicopremie voor arbeidsongeschiktheid te evalueren.

Het bestuur heeft de aanbevelingen besproken en de reactie hierop gestuurd naar de sleutelfunctiehouder. Een overzicht met alle aanbevelingen van de sleutelfunctiehouders, externe accountant en certificerend actuaris wordt iedere bestuursvergadering besproken in het bestuur en in het overzicht wordt de status van de opvolging bijgehouden. Dit overzicht wordt ook teruggekoppeld naar de betrokken partijen.

Rapportages sleutelfunctiehouder interne auditfunctie

Deze sleutelfunctiehouder heeft in 2024 tweemaal een rapportage uitgebracht. Het bestuur heeft de rapportages besproken en een reactie gestuurd op de in het rapport opgenomen aanbevelingen.

Audits

In het verslagjaar zijn geen audits uitgevoerd. Wel heeft er een follow-up plaatsgevonden van de audit risicomanagement.

Het niveau van beheersing van de risico's met betrekking tot risicomanagement is beoordeeld als matig. De audit naar risicomanagement heeft geleid tot de volgende aanbevelingen:

- Wij raden u aan om de risicobeheerprocessen in opzet vast te leggen en zorg te dragen voor een adequate en zichtbare (audit trail) implementatie van de risicomanagement werkzaamheden in de praktijk.
- Wij adviseren u een expliciet charter/reglement op te stellen voor de risicobeheerfunctie.
- Wij adviseren om een adequate audittrail te borgen ten aanzien van de activiteiten van de risicobeheerfunctie. Dit betekent dat de bijdrage van de risicobeheerfunctie aan de besluitvorming expliciet moet worden vastgelegd in documenten, om ervoor te zorgen dat de rol/ input van SFH RB duidelijk herleidbaar is.

De audit naar risicomanagement heeft geleid tot de volgende actiepunten die allemaal zijn geïmplementeerd.

- a. In de verslaglegging en agendering zal in vervolg nog specifiekere aandacht worden gevraagd voor de risicomanagement processen en de monitoring daarvan.
- b. Er is een risicocharter opgesteld.
- c. Implementatie IRM-commissie.

Rapportages sleutelfunctiehouder risicobeheer

Gelet op het besluit tot liquidatie wat door het bestuur unaniem is genomen waarna begin oktober 2024 de verplichtingen en beleggingen zijn overgedragen naar Centraal Beheer APF heeft de sleutelfunctiehouder een rapportage over het gehele boekjaar opgesteld. Het bestuur heeft de rapportage besproken. Samenvattend concludeert de sleutelfunctiehouder risicobeheer dat de CWO naar Centraal Beheer APF conform planning is verlopen en de daarbij behorende risico's continue zijn gemonitord en geanalyseerd. Met in achtneming van de gewenste proportionaliteit heeft het risicomanagement in 2024 goed gefunctioneerd. Nu de CWO is afgerond verkeert het fonds in liquidatie.

Het bestuur heeft begin 2024 een risicoanalyse CWO vastgesteld waarin alle risico's en beheersmaatregelen aan de orde worden gesteld. Deze risicoanalyse stond in 2024 iedere bestuursvergadering ter bespreking op de agenda. Gelet op deze aparte risicoanalyse heeft het bestuur aangegeven geen trigger te zien om ook een aparte tussentijdse ERB uit te voeren.

Wet- en regelgeving

In 2024 zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door de toezichthouders De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) resp. de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Datakwaliteit en IT-beleid

Begin 2024 heeft het bestuur de bijlagen behorende bij het datakwaliteitsbeleid vastgesteld.

Toekomst fonds en collectieve waardeoverdracht naar Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds (Centraal Beheer APF)

De continuïteit van het fonds is een belangrijk bestuurlijk aandachtspunt. Het bestuur voorzag enige tijd geleden dat zich op middellange termijn de situatie zou gaan voordoen, dat de uitvoering van de pensioenregeling moest worden overgedragen. Belangrijke punten daarbij waren de relatief kleine omvang van het fonds, de toegenomen druk van wet- en regelgeving en de toegenomen eisen aan bestuurders. Daarom oriënteerde het bestuur zich op alternatieve mogelijkheden inzake governance en uitvoering. Het fonds is in 2021 gestart met een project voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel alsmede de toekomst van het pensioenfonds.

De werkgever, de ondernemingsraad en het pensioenfondsbestuur hebben tot eind 2023 gezamenlijk overleg gevoerd over de toekomst van het fonds en de beoogde regeling onder Wtp. Uitkomst van dit overleg was dat de beoogde uitvoerder van de regeling

onder Wtp een multi-client kring van een APF was. De voorkeursroute van zowel het fonds als het genoemde tripartiete overleg om daar uit te komen, was eerst een overgang naar een single client kring bij een APF om vervolgens bij datzelfde APF de nieuwe pensioenregeling in te richten. Na een uitgebreid onderzoekstraject is gekozen om de pensioenregeling over te dragen naar Centraal Beheer APF. De arbeidsongeschiktheidspensioenen zijn overgedragen naar Nationale Nederlanden.

In februari 2024 is de intentieovereenkomst met Centraal Beheer APF getekend. De deelnemers zijn zowel per post als digitaal geïnformeerd over de beoogde collectieve waardeoverdracht.

Na het tekenen van de intentieovereenkomst zijn werkgever, OR en het pensioenfondsbestuur onder begeleiding van afzonderlijke adviseurs verdergegaan. De ondernemingsraad en de werkgever zijn ieder met een eigen adviseur in gesprek over de pensioenregeling in het kader van de transitie naar Wtp.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de collectieve waardeoverdracht naar Centraal Beheer APF en Nationale Nederlanden. Daarnaast zijn in 2024 de voorbereidingen getroffen voor de liquidatie van het fonds die in 2025 plaats zal vinden. Het pensioenfondsbestuur heeft de heer A. Boerman van AethiQs B.V. benoemd als transitimanager. Ter voorbereiding op de collectieve waardeoverdracht zijn er werkgroepen en een regiegroep opgericht. De werkgroepen en regiegroep waren samengesteld uit vertegenwoordigers van Centraal Beheer APF, AZL, Mercer en het pensioenfondsbestuur. Onder begeleiding van de transitimanager heeft het bestuur een plan van aanpak opgesteld en in iedere bestuursvergadering is vanuit de regiegroep de voortgang van de opvolging gerapporteerd en besproken.

Op 10 september 2024 is de schriftelijke bevestiging van DNB ontvangen dat DNB geen gebruik zal maken van haar bevoegdheid tot het opleggen van een verbod tot waardeoverdracht. Per 1 oktober 2024 is de collectieve waardeoverdracht geëffectueerd.

Code pensioenfondsen

De herziene Code Pensioenfondsen is per 1 januari 2024 in werking getreden. Bij de verantwoording over de naleving van de Code pensioenfondsen geldt het principe 'pas toe of leg uit'. Afwijking van de norm is mogelijk als daar een goede reden voor is.

De Code Pensioenfondsen die geldt vanaf 1 januari 2024 verplicht tot het opnemen van een rapportage in het jaarverslag over de naleving van de omschreven normen (rapportagenormen) die verdeeld zijn over vijf thema's. Hierna wordt een overzicht gegeven van de rapportagenormen met de bijbehorende toelichting.

Naleving rapportagenormen uit de Code Pensioenfondsen

Normnummer	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 1 Het pensioenfonds beschrijft wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek.	Ja	Zie pagina 14 en 15 jaarverslag
Norm 4 Kennen van de voorkeuren van de belanghebbenden. Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betreft deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek.	Ja	Zie pagina 53 van het jaarverslag
Norm 5 Het pensioenfonds heeft een beleid over de wijze waarop het deelnemers keuzebegeleiding biedt bij keuzes binnen de pensioenregeling. Het pensioenfonds evalueert periodiek de uitvoering en de effectiviteit van dit beleid en stuurt waar nodig bij.	Gedeeltelijk	Zie pagina 22 van het jaarverslag
Norm 15 Het bestuur vervult zijn taken op een wijze die voor belanghebbenden open en transparant is. Het bestuur rapporteert in het bestuursverslag in ieder geval over: – de missie, visie en strategie; – de naleving van deze code en de interne gedragscode; – de evaluatie van het eigen functioneren; – de afhandeling van klachten en geschillen en de daaruit voortvloeiende wijzigingen in regelingen of processen daaruit voortvloeiende.	Ja	zie pagina 43 en 49 jaarverslag

Normnummer	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 26 Het intern toezicht legt in het bestuursverslag, op basis van een vooraf door het intern toezicht vastgestelde toezichtvisie en een eerder geformuleerd normenkader, verantwoording af over de verrichte werkzaamheden, rapporteert de bevindingen en (zo nodig) aanbevelingen.	Ja	Zie verslag van de visitatiecommissie op pagina 59
Norm 33 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit en inclusie, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid.	Ja	Zie pagina 48 in het jaarverslag
Norm 34 Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek.	Ja	Zie pagina 48 in het jaarverslag
Norm 35 Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.	Gedeeltelijk, bestuur wel, maar VO niet	Zie pagina 48 van het jaarverslag

Normen uit de Code pensioenfonds en waarvan door het pensioenfonds is afgeweken in 2024

Onderstaand worden de normen toegelicht die (nog) niet volledig worden nageleefd:

– Norm 2 (Duurzaamheid):

Het bestuur heeft als onderdeel van het risicopreferentieonderzoek in het kader van WTP in 2022 bij de deelnemers uitvraag gedaan in hoeverre er draagvlak bestaat voor het ESG-beleid. Uit het risicopreferentieonderzoek bleek dat niet alle groepen voldoende hebben gereageerd en dat de uitkomsten van het onderzoek niet geschikt genoeg zijn om eenduidige conclusies te kunnen trekken. Als vervolg is er onderzoek gedaan via drie klankbordgroepen. Bij de samenstelling van de klankbordgroepen is een dwarsdoorsnee van de actieve populatie genomen. Een meerderheid van de deelnemers vindt Duurzaam Beleggen niet zo belangrijk of heeft hier geen mening over. Het bestuur constateert dat de ambitie van de deelnemer gemiddeld genomen lager ligt dan die van het bestuur. Het bestuur zal zoveel mogelijk recht doen aan wat de deelnemers willen. Meer informatie over het ESG beleid is beschreven in het beleggingsverslag.

- Norm 4 (kennen van voorkeuren van belanghebbenden):
Het bestuur heeft een risicopreferentieonderzoek uitgevoerd in het kader van Wtp in 2022. Uit het risicopreferentieonderzoek bleek dat niet alle groepen voldoende hebben gereageerd en dat de uitkomsten van het onderzoek geschikt genoeg zijn om eenduidige conclusies te kunnen trekken. Als vervolg is er onderzoek gedaan via drie klankbordgroepen. Bij de samenstelling van de klankbordgroepen is een dwarsdoorsnee van de actieve populatie genomen. Bij het onderzoek naar alternatieve uitvoeringsmogelijkheden een tripartite projectgroep ingericht bestaande uit vertegenwoordigers van de werkgever, de OR en het pensioenfondsbestuur. Deelnemers en andere stakeholders zijn regelmatig geïnformeerd over de voortgang van de overleggen.
- Norm 14 (stemrecht bestuursleden)
De onafhankelijk voorzitter van het bestuur heeft geen stemrecht. Dit is formeel vastgelegd en is naar mening van het bestuur geen ongebruikelijke situatie voor een onafhankelijk voorzitter.
- Norm 15 (evaluatie van het functioneren van het bestuur)
In 2024 heeft het bestuur geen eigen evaluatie meer gehouden gelet op de aanstaande liquidatie van het fonds.
- Norm 16 (intern toezicht toezichtvisie en normenkader)
De slotvisitatie in 2024 is primair gericht op de afwikkeling van het proces van CWO en (geplande) liquidatie. Marginaal is gekeken naar de overige ontwikkelingen binnen het pensioenfonds in 2024. Vanwege de liquidatie is er geen toezichtvisie en normenkader meer opgesteld.
- Norm 35 (Diversiteit)
Het bestuur heeft twee vrouwelijke bestuursleden. Er hebben geen vrouwen zitting in het VO. In december 2023 is er een vrouwelijk bestuurslid benoemd. In maart 2022 is er een bestuurder benoemd die jonger dan 40 jaar is. Het bestuur is zich bewust van de gewenste diversiteit in het bestuur en de (overige) fondsorganen, rekening houdend met leeftijd, geslacht c.q. redelijke afspiegeling van de belanghebbenden en zal hiermee in voorkomend geval rekening houden binnen de mogelijkheden die het daartoe heeft. Gezien de beperkte omvang van het deelnemersbestand is dat geen gemakkelijke opgave. De maatregelen die het bestuur treft ter bevordering van de diversiteit zijn beschreven in het diversiteitsbeleid van het fonds.

Klachten en geschillen

Sinds de invoering van de Gedragslijn Goed omgaan met Klachten van de Pensioenfederatie en de invoering van de Wtp per 1 juli 2023 is er een nieuwe definitie van een klacht. Elke uiting van ontevredenheid van een persoon, gericht aan ons fonds, wordt beschouwd als een klacht. Klachten die niet in onderling overleg worden opgelost, monden uit in een geschil. Geschillen kunnen door de deelnemer worden voorgelegd aan de Ombudsman Pensioenen of aan de rechter. Met ingang van 1 januari 2024 kunnen geschillen worden voorgelegd aan de Geschillen Instantie Pensioenfondsen, GIP, waarbinnen de deelnemer kan kiezen voor bemiddeling door de Ombudsman of beslechting door de geschillencommissie.

Grolsch Pensioenfonds heeft een klachten- en geschillenprocedure. Deze klachten- en geschillenprocedure biedt vanaf 1 januari 2024 ook de mogelijkheid om een in de interne procedure genomen besluit voor te leggen aan de Geschilleninstantie Pensioenfondsen. De voorwaarden van de Gedragslijn zijn in het nieuwe klachtenreglement opgenomen. De eisen die de Wet toekomst pensioenen (Wtp) gaat stellen, alsmede de aanbevelingen van de Ombudsman Pensioenen en de AFM, zijn in de gedragslijn opgenomen.

Om te zien waar de pensioenfondsen staan met het implementeren van de gedragslijn, is in het najaar van 2024 een 2-meting uitgevoerd onder leden van de Pensioenfederatie. Grolsch Pensioenfonds heeft de uitvraag niet hoeven invullen omdat het fonds per 1 oktober 2024 in liquidatie is.

In dit jaarverslag is een overzicht opgenomen aan de hand van de categorieën die de Pensioenfederatie heeft voorgeschreven in de gedragslijn 'Goed omgaan met klachten'.

In de navolgende tabellen wordt een overzicht gegeven van de in 2024 door het pensioenfonds behandelde klachten en geschillen en de klachten die zijn ingediend bij het GOP, en zijn behandeld door de Ombudsman Pensioenen of het GIP.

Aantal behandelde klachten en geschillen Deelnemers

Onderwerp	Geëscaleerde			Totaal
	Klachten	klachten	Geschillen ¹⁾	
Behandelingsduur	2	0	0	2
Deelnemersportaal	1	0	0	1
Duurzaamheid	0	0	0	0
Financiële situatie	3	0	0	3
Informatieverstrekking	4	0	0	4
Keuzebegeleiding	0	0	0	0
Pensioenberekening en -betaling	4	1	0	5
Registratie werknemersgegevens	0	0	0	0
Service en klantgerichtheid	0	0	0	0
Toepassing wet- en regelgeving: algemeen	0	0	0	0
Toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie	0	0	0	0
Overig	0	0	0	0

De tevredenheid over de afhandeling van klachten van deelnemers is gecontroleerd en is in onderstaande tabel weergegeven:

Tevredenheid afhandeling klachten deelnemers	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Tevreden	4	3	4	0	11
Onbekend	1	1	2	0	4
Ontevreden	0	0	0	0	0
Neutraal	0	0	0	0	0

Naar aanleiding van de ontvangen klachten zijn enkele aanscherpingen in de communicatie aangebracht. Dit ter verduidelijking of omdat de correspondentie onvolledig was. Het bestuur bespreekt de klachtenrapportages periodiek en beoordeelt dan of er vervolgacties naar aanleiding van de klacht gewenst zijn.

Een incident is een gedraging of gebeurtenis, die een ernstig gevaar vormt voor de integere en beheerste bedrijfsvoering van het pensioenfonds.

In 2024 hebben zich bij uitbestedingspartner AZL geen fonds specifieke datalekken voorgedaan. In 2024 hebben zich bij AZL 4 generieke incidenten voorgedaan en een datalek. Deze incidenten hebben voor ons fonds geen blijvende nadelige gevolgen voor de bedrijfsvoering gehad. De incidenten zijn, waar nodig, besproken met de betrokken uitbestedingspartners en hebben tot gevolg gehad dat aanvullende beheersmaatregelen zijn getroffen om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen.

¹⁾ Onder geschillen werd in 2024 nog verstaan de zaken die aan de Ombudsman zijn voorgelegd.

In het najaar 2023 heeft onze pensioenadministrateur gemeld dat tegen de Nederlandse sanctielijst geen structurele toetsing heeft plaatsgevonden. Er is wel altijd getoetst tegen de Europese sanctielijst. Toen deze omissie werd ontdekt, is er direct melding van gemaakt en op verzoek van de toezichthouder DNB is het complete deelnemersbestand van de klanten van de pensioenuitvoerder van een bepaalde maand tegen de Nederlandse sanctielijst getoetst. Er zijn daarbij geen onregelmatigheden aangetroffen en geen zogenaamde 'hits' tegen de sanctielijsten geconstateerd. Zodoende was er dus geen overtreding van de sanctiewetgeving. Desondanks hebben wij deze operationele tekortkoming wel moeten melden aan de toezichthouder. Gebleken is dat meerdere pensioenfondsen bij dezelfde pensioenadministrateur hetzelfde incident hebben ervaren. De pensioenadministrateur heeft de operationele processen inmiddels verbeterd.

In april 2024 heeft DNB een toezichtbrief aan het fonds gestuurd waarin is aangegeven dat niet wordt overgegaan tot formele maatregelen maar wel gevraagd is om in gesprek te gaan met de pensioenadministrateur over het incident (voor zover dit nog niet gedaan was). Daarnaast verzoekt DNB in de toekomst ook zelfstandig binnen 14 dagen melding te doen bij DNB van dit soort incidenten. Over de te nemen maatregelen was reeds afstemming geweest en het fonds heeft dit ook schriftelijk aangegeven bij DNB waarbij ook bevestiging is gegeven dat bij eventuele toekomstige incidenten vanuit het fonds ook een rechtstreekse melding gedaan wordt. Nadien hebben zich geen nieuwe incidenten voorgedaan.

Uitbesteding

Uitbestedingsbeleid

Het bestuur heeft onder behoud van zijn verantwoordelijkheden een aantal werkzaamheden structureel uitbesteed. Bij de uitbestedingsactiviteiten conformeert het fonds zich aan de geldende regelgeving. Het fonds houdt rekening met de uitgangspunten uit hoofde van de zgn. 'Guidance uitbesteding' van DNB. Het fonds heeft het uitbestedingsbeleid met bijbehorende cyclus apart vastgelegd.

In voorkomende gevallen worden met de uitvoerende organisatie nadere afspraken omtrent procedures, processen, informatieverstopping en te leveren diensten vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA).

In een SLA worden tenminste ook afspraken vastgelegd over de administratieve organisatie, de autorisatie en procuratiessystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie.

Het bestuur bewaakt en evalueert periodiek de uitbesteding aan de hand van de afgesproken SLA, rapportages en andere relevante informatie. Het bestuur heeft in dit kader de ISAE-rapportage van AZL N.V., Northern Trust N.V., Mercer en de vermogensbeheerders beoordeeld en besproken. Constaties zijn besproken in de evaluatie- of reguliere gesprekken met de uitbestedingspartijen.

Uitbestede werkzaamheden

Administratie- / bestuursondersteuning

De deelnemers-, uitkeringen- en financiële administratie zijn uitbesteed aan AZL N.V. (de administrateur). Het bestuur heeft daarnaast de bestuursondersteuning uitbesteed aan AZL N.V. Het fonds heeft de overeenkomst met AZL N.V. per 1 oktober 2024 beëindigd en er is per 1 oktober 2024 een beëindigingsovereenkomst aangegaan tot het fonds geliquideerd is.

De administrateur rapporteert periodiek schriftelijk en/of mondeling aan het bestuur.

De werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle worden vastgesteld door de (financieel) administrateur van het fonds, de externe onafhankelijke accountant en de certificerende actuaire.

Beleggingsadministratie / custodian

Northern Trust N.V. is per 1 januari 2023 aangesteld als custodian van het fonds en verzorgt de beleggingsadministratie.

Externe onafhankelijke accountant

Het bestuur heeft PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. benoemd tot externe onafhankelijke accountant.

De externe onafhankelijke accountant controleert de jaarverslaggeving, inclusief de jaarrekening en de verslagstaten voor DNB en brengt minstens eenmaal per jaar na het einde van het boekjaar schriftelijk verslag uit omtrent de jaarrekening van het fonds.

De externe onafhankelijke accountant doet verslag van zijn werkzaamheden aan het bestuur in de vorm van een controleverklaring en een accountantsverslag.

Certificerend actuaris

Het bestuur heeft Sprenkels aangesteld als certificerend actuaris. De certificerend actuaris controleert of de voorziening pensioenverplichtingen op voldoende prudente grondslagen en correct is vastgesteld en controleert of de aanwezige middelen voldoende zijn voor de door het fonds aangegane verplichtingen. Daarnaast geeft zij jaarlijks een actuariële verklaring af ten behoeve van de jaarstukken en onderbouwt hij zijn oordeel aan het bestuur door middel van een rapport.

Adviserend actuaris

De adviserend actuaris, AZL-actuaris, ondersteunt het bestuur bij de vormgeving van beleid op met name actuariële en verzekeringstechnisch gebied.

Advisering beleggingen

Mercer Investment Consulting ondersteunt het bestuur en de beleggingsadviescommissie door middel van advisering en monitoring met betrekking tot de beleggingen van het fonds.

Advisering

Het bestuur vraagt advies aan de externe onafhankelijke accountant en de actuaris in alle gevallen waarin het dit nodig acht. Daarnaast kan de administrateur alsook de bestuursadviseur gevraagd en ongevraagd advies geven.

Het bestuur kan zich laten bijstaan door externe adviseurs. Het bestuur blijft echter eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het fonds en houdt dan ook toezicht op zijn adviseurs.

Compliance officer

Het bestuur heeft de functie van compliance officer uitbesteed aan NCI.

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer wordt door verschillende internationale vermogensbeheerders uitgevoerd. Met PIMCO waar een fonds specifiek mandaat is afgesloten, is een overeenkomst gesloten inzake het vermogensbeheer.

De vermogensbeheerders rapporteren na afloop van iedere maand over het gevoerde beleggingsbeleid en de behaalde resultaten.

Deze rapportages zijn dusdanig opgesteld, dat zij ook gebruikt kunnen worden voor de aan DNB te verstrekken gegevens.

Risicomanagement

Het risicomanagement is vastgelegd in een risicoframework en geïntegreerd in de bedrijfsvoering en besluitvorming. Het draagt daarmee bij aan een beheerste en integere bedrijfsvoering.

Naast een strategische risicomanagementcyclus kent het fonds ook een operationele risicomanagementcyclus. Beide cycli worden in de periodiciteit geïntegreerd in de bestuurlijke agenda.

Strategische risicomanagementcyclus

Deze cyclus behelst onder andere de risicohouding van het bestuur en risicobereidheid (vastgesteld door het bestuur) en de relatie tot de strategische risico's. Ook zijn risicotolerantiegrenzen benoemd. In 2023 heeft het bestuur voor het laatst een SIRA-sessie gehouden. In 2024 heeft het bestuur de herijking van het risicoraamwerk vastgesteld waarbij o.a. het onderdeel Wtp en ESG en de klimaatrisico's behandeld zijn.

De overall risicohouding ten aanzien van de financiële risico's is "gebalanceerd" en de risicohouding ten aanzien van de niet-financiële risico's is "kritisch". De weging heeft plaatsgevonden op een vierpuntsschaal van: kritisch, gebalanceerd, opportuun naar maximaal.

Risicobereidheid

De risicobereidheidsprincipes zijn op basis van de risicohouding gedefinieerd en dit heeft geleid tot elf financiële en acht niet-financiële risk-beliefs. De risk-beliefs worden opgenomen in het beleid dan wel gebruikt om het bestaande beleid aan te scherpen.

Financiële risicobereidheidsprincipes

De financiële risicobereidheidsprincipes zijn:

1. Wij willen een gebalanceerd beleggingsbeleid en een uitgebalanceerde beleggingsportefeuille.
2. Wij willen verlagingen van de bijdrage van de sponsor voorkomen.
3. Wij willen een positieve performance door risico en rendement goed in te schatten.
4. Wij willen boetes van de toezichthouder voorkomen.
5. Wij willen gebruik maken van maatschappelijk acceptabele en alleen begrijpelijke beleggingsinstrumenten.
6. Wij willen financiële transparantie en inzicht in de gevolgen vanuit de gekozen risicohouding.
7. Wij willen grote fluctuaties in beleggingsresultaten voorkomen.
8. Wij willen het risico op rentemutaties beperken door gedeeltelijke afdekking.
9. Wij willen financiële fraude met beleggingen en pensioenuitkeringen voorkomen.
10. Wij willen verantwoord omgaan met het vermogen en kortingen op opgebouwde pensioenen voorkomen.
11. Wij willen geen fouten in de uitvoering.

Niet-financiële risicobereidheidsprincipes

De niet-financiële risicobereidheidsprincipes zijn:

1. Wij willen een goede verstandhouding met toezichthouders en voldoen aan wet- en regelgeving.
2. Wij willen handelen in overeenstemming met de AVG.
3. Wij willen security incidenten voorkomen.
4. Wij willen dat pensioenopgaves (UPO's) en pensioenuitkeringen correct en tijdig worden verstrekt.
5. Wij willen een goede reputatie en positief imago in de pers.
6. Wij willen dicht staan bij deelnemers en serieuze klachten van deelnemers voorkomen.
7. Wij willen dat de werkgever en de OR vertrouwen hebben in het fonds.
8. Wij willen integere bestuurders die elkaar vertrouwen en 'behoorlijk' besturen.

Strategische risico's

Aan de basis van risicomanagement staan de missie, visie en strategische doelstellingen van het fonds. De strategische doelstellingen van het fonds zijn:

1. De door het fonds uitgevoerde pensioenregeling(en) hebben een voorwaardelijk karakter. Daarbij worden de risico's voor geen of beperkte toeslagverlening, onvolledige pensioenopbouw of korting van pensioen onderkend, waar mogelijk geminimaliseerd en gecommuniceerd.
2. Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds is gebaseerd op en vloeit voort uit de resultaten van een periodieke ALM-studie waarbij ook invulling wordt gegeven aan duurzaamheid, ESG en klimaat.
3. Het fonds hanteert een robuust beleidskader en weegt de belangen en risico's voor actieve, voormalige deelnemers, pensioengerechtigden en werkgever op evenwichtige wijze af.
4. Het fonds toetst jaarlijks de uitvoering van het beleid aan de geformuleerde doelstellingen. Als uitgangspunten gelden solidariteit en collectiviteit.
5. Het fonds legt focus op de verschillende doelgroepen, alsmede op een goed en zorgvuldig bestuur van het pensioenfonds.
6. Het fonds communiceert helder en transparant met de actieve deelnemers, voormalige deelnemers, resp. de pensioengerechtigden over de persoonlijke pensioensituatie en de (flexibilisering)-mogelijkheden in de betreffende pensioenregeling(en).
7. Het fonds ondersteunt de werkgever bij zijn zorgplicht voor zijn werknemers.
8. Het fonds bevordert de goede samenwerking met alle betrokken, adviserende en uitvoerende partijen en ziet er actief op toe dat de kwaliteit van de geleverde diensten conform de afspraken is.
9. Het fonds ondersteunt de sociale partners daar waar het gaat om de uitwerking/implementatie/communicatie van besluitvorming rondom het Nieuwe pensioenstelsel zowel qua inhoud als uitvoering.

De risico's die het behalen van de strategische doelstellingen in de weg kunnen staan en de beheersmaatregelen van het fonds zijn nader uitgewerkt in het risicoraamwerk.

Operationele risicomanagementcyclus

Deze cyclus gaat over het expliciteren van de operationele (IT)-, compliance- en financiële risico's die gelopen worden in de uitvoeringsketen.

Risico	Definitie
Operationele risico	Het risico dat optreedt voor het fonds bij de uitvoering van de pensioen- en beleggingsactiviteiten, als gevolg van niet-afdoende of falende interne processen, menselijk gedrag en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen.
Matchingrisico	Het risico dat de looptijd en rentegevoeligheid tussen de beleggingen en de pensioenverplichtingen niet op elkaar zijn afgestemd.
Marktrisico	Het fonds loopt het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen (veroorzaakt door factoren die samenhangen met een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren) waardewijzigingen plaatsvinden.
Kredietrisico	Het fonds loopt het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissementen, betalingsonmacht of kredietverslechtering van tegenpartijen.

Risico	Definitie
Integriteitsrisico	Het risico van niet integere, onethische gedragingen van degenen die bij het fonds betrokken zijn (in het kader van wet- en regelgeving evenals geldende normen).
Verzekeringstechnisch risico	Het risico dat uitkeringen niet gefinancierd kunnen worden als gevolg van onjuiste en/of onvolledige aannames en grondslagen.
Omgevingsrisico	Het risico als gevolg van buiten het fonds komende veranderingen.
Juridisch risico	Het risico voor het fonds dat niet of niet tijdig de consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving worden onderkend, waardoor wet- en regelgeving op onderdelen worden overtreden.
Uitbestedingsrisico	Het uitbestedingsrisico is het risico voor het fonds dat de continuïteit/kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden, dan wel voor deze derden beschikbaar gestelde apparatuur en het ter beschikking gesteld personeel wordt geschaad.
IT-risico	Het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening niet worden ondersteund door IT.

Sinds 1 januari 2024 werkt het fonds met een Integrale Risicomanagement Commissie (IRM-commissie).

Sleutelfunctiehouder risicomanagement

Het fonds heeft een financiële risicohouding vastgesteld conform het nFTK. Het VEV en de uitkomsten van de haalbaarheidstoets vallen binnen de gestelde grenzen en voldoen daarmee aan de financiële risicohouding uit het nFTK.

Geconcludeerd wordt dat risicomanagement een integraal onderdeel van de processen van het fonds is. Het bestuur heeft begin 2024 een risicoanalyse CWO vastgesteld waarin alle risico's en beheersmaatregelen aan de orde worden gesteld. Deze risicoanalyse stond in 2024 iedere bestuursvergadering ter bespreking op de agenda. Gelet op deze aparte risicoanalyse heeft het bestuur aangegeven geen trigger te zien om ook een aparte tussentijdse ERB uit te voeren.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer concludeert dat de CWO naar Centraal Beheer APF resp. de overdracht naar NN conform planning is verlopen en de daarbij behorende risico's continue zijn gemonitord en geanalyseerd. Met in achtneming van de gewenste proportionaliteit heeft het risicomanagement in 2024 goed gefunctioneerd. Nu de CWO is afgerond verkeert het fonds in liquidatie.

Environmental, Social and Governance (ESG) risico's

Het pensioenfonds heeft bij het beleggingsbeleid aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. Als onderdeel daarvan houdt het beleggingsbeleid rekening met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen (ESG-factoren). De risico's die zijn verbonden met deze ESG-factoren worden betrokken in de risicomanagementcyclus van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds heeft het ESG-beleid van alle beleggingsfondsen waar zij in belegt beoordeeld. De beoordelingen worden bijgehouden in het beleidsdocument ESG. Tijdens de periodieke evaluatie van de vermogensbeheerders is het ESG-beleid van de beleggingsfondsen opnieuw beoordeeld. Bij de selectie van een nieuwe vermogensbeheerder is het ESG-beleid ook worden gebruikt om de vermogensbeheerder te beoordelen.

Cyberisico en frauderisico

Bij het identificeren en inschatten van risico's besteedt het fonds specifieke aandacht aan het inschatten van cyberisico's en frauderisico's. De belangrijkste frauderisico's die in de SIRA zijn geïdentificeerd hebben betrekking op cybercrime en privacy. Het fonds mitigeert en beheerst deze frauderisico's door zowel op organisatie- als procesniveau beheersmaatregelen in te richten. De belangrijkste beheersmaatregelen bestaan hierbij uit: het aanwezig zijn van een gedragscode en klokkenluidersregeling, de processen bij onze uitbestedingsorganisaties en het ingerichte onafhankelijke toezicht.

Door de hoge mate van digitalisering en de afhankelijkheid hiervan, onderkent het fonds het toenemende risico van cybercrime. De analyse van de verhoogde gevoeligheid voor cybercrime maakt deel uit van de integriteitsrisicoanalyse. Om dit risico te mitigeren heeft het fonds een IT-beleid geïmplementeerd en maatregelen getroffen ter verbetering van de informatiebeveiliging van het fonds. Zo is er voor het bestuurdersportal een addendum opgesteld met aanvullende afspraken op de overeenkomst, er is afstemming geweest met de custodian over de informatiebeveiliging.

Omdat het fonds in belangrijke mate processen heeft uitbesteed is het beheersen van het frauderisico en cyberisico tevens onderdeel van het uitbestedingsbeleid. Het fonds ontvangt en beoordeelt de informatie over interne beheersing van cyberisico's bij de uitbestedingsorganisaties.

Beleidsinstrumenten

Als maatstaf voor de draagkracht van het fonds wordt de beleidsdekkingsgraad genomen. De ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad kan nadelig beïnvloed worden door bovenstaande risico's.

Om de risico's te beheersen en de ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad te beïnvloeden heeft het fonds een aantal beleidsinstrumenten tot zijn beschikking ¹⁾:

- Beleggingsbeleid
- Herverzekeringsbeleid
- Premiebeleid
- Toeslagbeleid

De uitgangspunten rondom deze beleidsinstrumenten zijn gebaseerd op de risicobereidheid van het fonds welke in een risicoanalyse door het bestuur zijn vastgelegd en periodiek worden bijgewerkt. Het bestuur heeft begin 2024 het risicoraamwerk nader uitgewerkt waarbij enkele nieuwe risico's zijn toegevoegd en de risicoanalyse CWO als bijlage is opgenomen.

Tenminste één keer in de drie jaar voert het fonds een ALM-studie uit ter ondersteuning van de bepaling van het strategisch beleggingsbeleid, vastgelegd in een strategisch beleidskader. Jaarlijks wordt er een haalbaarheidstoets uitgevoerd waarbij de toekomstige financiële ontwikkeling van het pensioenfonds wordt geanalyseerd. In 2023 is de meest recente ALM-studie uitgevoerd. Bij de ALM-studie is op een 5-jaars horizon gekeken naar de beleggingen en de beleggingsportefeuille vanwege de veranderende omstandigheden (hoge inflatie etc.). De uitkomsten van de ALM-studie gaven geen aanleiding om het bestaande beleggingsbeleid te wijzigen.

¹⁾ Een verdere analyse van de impact die de mogelijke risico's met zich meebrengen en hoe deze de beleidsdoelstellingen van het fonds kunnen beïnvloeden staan beschreven in het crisisplan als bijlage bij de ABTN. Van belang op de verscheidene beleidsinstrumenten is ook de in het crisisplan genoemde kritische dekkingsgraad.

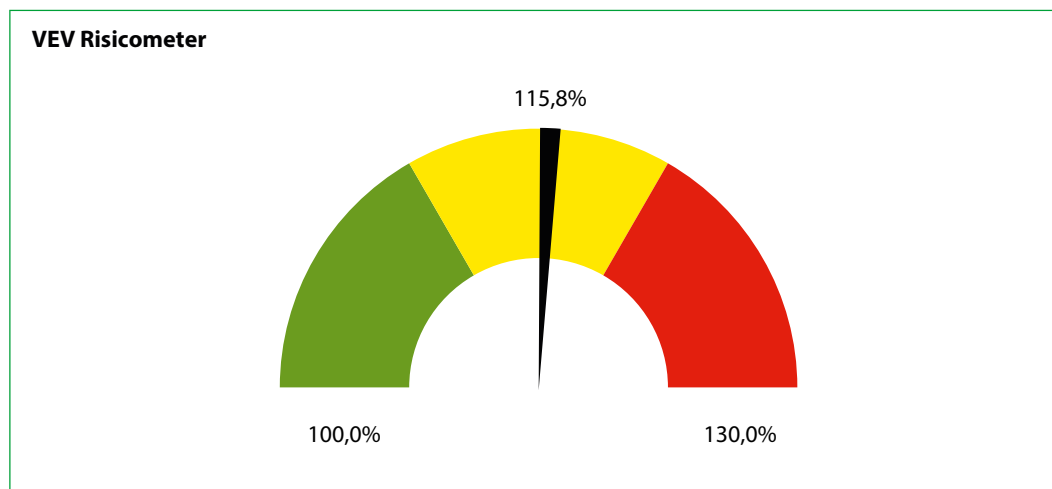
	BDG ¹⁾	Indexatiebeleid	Premiebeleid 2024	Beleggingsbeleid
> Streefniveau 40%	²⁾	incidentele (extra)	20%	VW: 60% / ZW:
Streefniveau		100%	20%	idem
		0 - 100%	20%	idem
VEV	110%	0%	20%	idem
MVEV		0%	20%	idem

Hierbij dient opgemerkt te worden dat onder het FTK het toeslagbeleid evenals het verlenen van mogelijke inhaaltoeslagen met name ingekaderd wordt door de hoogte van de beleidsdekkingsgraad en de strategisch vereiste dekkingsgraad. Bovenstaand overzicht biedt duidelijke richtlijnen; hierdoor loopt het fonds geen onvoorziene risico's voor wat betreft het te voeren premie- en toeslagbeleid

Beleidsmatige toelichting op de aanwezige risico's

De financiële risico's die het fonds loopt in combinatie met het door het fonds gekozen beleid om deze risico's tegen te gaan zijn objectief meetbaar aan de hand van de hoogte van de vereiste dekkingsgraad.

Onderstaande risicometer van het vereist eigen vermogen (VEV Risicometer) toont aan dat het beleggingsbeleid van het pensioenfonds een relatief gemiddeld 4) risico kent met een strategisch vereiste dekkingsgraad van 115,8% (ultimo september 2024).

Controle op het gevoerde beleid

Het fonds monitort en stemt af of het gevoerde beleid resulteert in de verwachte doelstellingen. Dit komt tot uitdrukking in de zogenaamde risicohouding. De risicohouding wordt verder onderverdeeld in een korte termijn risicohouding en een lange termijn risicohouding.

Binnen het FTK dient continu gemonitord en gecommuniceerd te worden aan de deelnemers of het gevoerde beleid resulteert in de verwachte doelstellingen. Dit komt tot uitdrukking in de zogeheten 'risicohouding'. De risicohouding van het fonds is de mate waarin het fonds, na overleg met sociale partners, het verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie, bereid is beleggingsrisico's te lopen

¹⁾ Beleidsdekkingsgraad (BDG): In het beleidskader wordt de BDG als maatstaf gebruikt voor de inzet van de sturingsmiddelen.

²⁾ Zakelijke Waarden inclusief onroerend goed.

om de doelstellingen van het fonds te realiseren en de mate waarin het fonds beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van het fonds.

Korte termijn risicohouding

De korte termijn risicohouding wordt gemeten aan de hand van de vereiste dekkingsgraad met bijbehorende bandbreedtes. Indien op enig moment de daadwerkelijke vereiste dekkingsgraad zich buiten deze bandbreedtes bevindt, is dit een eerste indicatie dat het gevoerde beleid niet in lijn is met de doelstellingen van het fonds.

Het fonds heeft een bandbreedte gehanteerd van afgerond +/-2%-punt aan de bovenkant en +/-2%-punt aan de onderkant van de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische normverdeling. Gedurende 2024 is de daadwerkelijke vereiste dekkingsgraad binnen deze bandbreedtes gebleven en heeft het fonds haar beleid hieromtrent niet hoeven aan te passen. Ultimo september 2024 bedraagt de feitelijk vereiste dekkingsgraad 110,3%.

Lange termijn risicohouding

De lange termijn risicohouding komt tot uitdrukking in de jaarlijks terugkerende haalbaarheidstoets. De belangrijkste uitkomst waarnaar in de haalbaarheidstoets gekeken wordt, is het pensioenresultaat. Het pensioenresultaat is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. Conform de risicobereidheid van het fonds heeft het bestuur een pensioenresultaat en ondergrenzen vanuit verschillende scenario's gedefinieerd die aansluiten op de lange termijn risicohouding van het fonds.

Het pensioenresultaat en ondergrenzen zijn door het bestuur vastgesteld en vastgelegd in de ABTN vanuit de volgende drie situaties:

- de situatie dat het fonds precies beschikt over het vereist eigen vermogen
- de situatie dat het fonds precies beschikt over de feitelijke dekkingsgraad
- de situatie van een slechtweerscenario van de feitelijke dekkingsgraad

Haalbaarheidstoets

In 2024 heeft het fonds een haalbaarheidstoets laten uitvoeren. Het verwacht pensioenresultaat is in de toets doorgerekend vanuit de feitelijke financiële positie op fondsniveau en bedraagt: 93,8% (grens: >85,0%). Bij een uitkomst van 100% wordt naar verwachting de pensioenopbouw niet gekort en prijsinflatie volledig gecompenseerd. Daarnaast is de afwijking in een slechtweerscenario bepaald, te weten: 34,8% (grens: <43,0%). De uitkomsten van de toets blijven voor het fonds net als vorig jaar ruim binnen de daaraan eerder door het bestuur vastgestelde grenzen.

Voorgenomen verbeteringen in het risicomanagementbeleid

De risicobeheerfunctie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Ook heeft de risicobeheerfunctie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. De risicobeheerfunctie is belegd bij een bestuurslid. Het bestuur heeft in 2024 het Risicoraamwerk geactualiseerd en uitgebreid met klimaat- en ESG risico's. De belangrijkste operationele risico's zijn:

1. Uitbestedingsrisico's: het risico dat de uitbestedingspartners niet voldoen aan de in de SLA's gestelde eisen.
2. Matchingrisico's: het risico dat het renterisico niet adequaat wordt beheerst.
3. Marktrisico's: het risico dat beleggingen minder waard worden door ontwikkelingen in de algemene economische situatie.

Vooruitblik 2025

Liquidatie pensioenfonds

In 2024 zijn de voorbereidingen gestart voor de liquidatie van het fonds die in 2025 plaats zal vinden. Het fonds is in liquidatie sinds 1 oktober 2024. De liquidatie zal afgerond worden in oktober 2025.

In verband met de collectieve waardeoverdracht per 1 oktober 2024 is er geen sprake meer van toeslag na 1 oktober 2024. Per 1 januari 2024 is nog toeslag verleend volgens het geldende toeslagbeleid.

Het verslag van het bestuur/ college van vereffenaars is vastgesteld te Enschede d.d. 13 juni 2025.

College van vereffenaars,

mw. E. Janssen, voorzitter

mw. M. Koning

dhr. B. Meijerink, penningmeester

dhr. R. Snel

dhr. P. van Rooijen, secretaris

dhr. B.W. Koning ter Heege

dhr. F. Verschuren

Verslag visitatiecommissie

Samenvatting visitatie 01.01.2024 - 01.10.2024

1. Inleiding

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds van de Grolsch Bierbrouwerij (hierna: Fonds) heeft VCHolland en daarmee de leden van de visitatiecommissie, na advies van het Verantwoordingsorgaan (hierna: VO), de opdracht gegeven tot de uitvoering van een slotvisitatie bij het Fonds.

De visitatiecommissie (hierna: VC) heeft tot (wettelijke) taak toezicht te houden op (de totstandkoming van) het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het Fonds. De VC is belast met het toezien op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken aan het VO en de werkgever, en in het jaarverslag.

De beoordelingsperiode van deze visitatie strekt zich uit tot de begin 2025 door het Fonds aan de VC beschikbaar gestelde informatie met betrekking tot het kalenderjaar 2024. Bij deze slotvisitatie zijn door de VC ook de reguliere activiteiten van het Fonds beoordeeld, maar de nadruk van de werkzaamheden lag in belangrijke mate op het proces van de liquidatie/collectieve waardeoverdracht (hierna: CWO).

2. Samenvattend oordeel

Het beleid van het bestuur is voldoende evenwichtig is en op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen. Dit oordeel heeft zowel betrekking op de reguliere activiteiten in 2024 als de voorbereidingen voor de CWO en de daarop volgende liquidatie. Er is sprake van een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging. Het Fonds beschikt over een toereikende governance-structuur, waarbij het bestuur voldoende in control is over de uitbestede werkzaamheden.

Het voorbereidende proces van CWO is op een zorgvuldige en gestructureerde wijze doorlopen, waarbij gedurende het gehele keuze- en selectieproces aandacht is gegeven aan de evenwichtige uitwerking van de verschillende keuzes voor de betrokken belanghebbenden. De risico's in verband met de CWO zijn voldoende in kaart gebracht en zijn doorlopend gemonitord. Er is sprake van een beheerste en integere bedrijfsvoering met een transparante besluitvorming.

3. Bevindingen

a. Reguliere activiteiten 1 januari 2024 tot 1 oktober 2024

De VC heeft kunnen vaststellen dat het bestuur in 2024 beleidsmatig een consistente gedragslijn heeft gevolgd. Daarbij heeft het bestuur een zorgvuldige afweging gemaakt welke reguliere activiteiten met betrekking tot het pensioen- en vermogensbeheer voor zover opportuun in 2024 nog moesten worden uitgevoerd. Daarbij is rekening gehouden met de wettelijke vereisten voor een Fonds in liquidatie.

b. Collectieve waardeoverdracht en liquidatie

Samenvattend is de VC van oordeel dat:

- De aanleiding voor de CWO en liquidatie en de bestuurlijke afwegingen adequaat zijn onderbouwd; Het selectieproces van de nieuwe uitvoerders is zorgvuldig uitgevoerd;

- De besluitvorming met betrekking tot de keuze voor een singleclient kring bij CB Apf en het daaropvolgende proces van liquidatie/CWO (hierna “besluitvorming”) is adequaat en toereikend onderbouwd. Dat geldt ook voor de CWO naar NN met betrekking tot de verzekering van het arbeidsongeschiktheidspensioen. Bij de besluitvorming is op afdoende wijze rekening gehouden met risicobeheersing en een evenwichtige afweging van belangen.
- Het transitieproces naar de nieuwe uitvoerders, resulterend in een collectieve waardeoverdracht op 1 oktober 2024 van het Fonds naar CB Apf, is op een beheerste en integere wijze uitgevoerd; Dat geldt ook voor de CWO in verband met de verzekering van het arbeidsongeschiktheidspensioen naar Nationale Nederlanden.
- De besluitvorming heeft op transparante wijze plaatsgevonden en de besluiten zijn kwantitatief en kwalitatief onderbouwd. De sleutelfunctiehouders hebben aantoonbaar hun rol gespeeld.
- Het VO voldoende tijdig bij alle processen betrokken is geweest en haar adviesrecht adequaat heeft kunnen invullen;
- Het proces naar DNB op een zorgvuldige wijze is uitgevoerd;
- De formele afronding met de diverse overeenkomsten beheerst en planmatig is gerealiseerd;
- De deelnemers zijn conform communicatieplan zowel collectief als individueel passend en tijdig geïnformeerd;
- De overdracht van de pensioenadministratie en van het vermogen is gebeurd volgens een planmatig en beheerst proces;
- De afrondende fase waarin het Fonds i.l. zal worden geliquideerd op een zorgvuldige wijze planmatig is vormgegeven.
- De integrale overdracht van het vermogen van het Fonds en de verplichtingen heeft op een beheerste en zorgvuldige wijze met een positief resultaat plaatsgevonden. Daarbij is de overdracht van de individuele gegevens van de deelnemers op correcte wijze afgerond. In de verantwoording achteraf is dat bevestigd.

Badhoevedorp, 6 maart 2025

De visitatiecommissie:

Mariëtte Simons (voorzitter)

John Ruben

Frank Rijkse

Reactie van bestuur

Over het jaar 2024 heeft de visitatiecommissie, in het kader van de liquidatie van het fonds en collectieve waardeoverdracht naar twee andere pensioenuitvoerders, een slotvisite gedaan. De samenstelling van de commissie is daarbij gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, waarbij geldt dat alle drie de bezoekers bekend zijn met het fonds.

Het bestuur constateert met genoegen dat het algemene oordeel van de visitatiecommissie is dat er sprake is van een voldoende evenwichtig beleid dat op een voldoende zorgvuldige manier tot stand is gekomen, zowel voor het doorlopende beleid als voor de liquidatie en CWO.

Procesmatig is het concept-rapport digitaal besproken in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van het verantwoordingsorgaan. De transparante informatie-uitwisseling in dit kader ziet het bestuur als zeer waardevol.

Het bestuur bedankt de commissie voor hun rapport en de positief-kritische manier waarop de commissie de afgelopen jaren betrokken is geweest bij het fonds.

Verantwoordingsorgaan

Verslag van het Verantwoordingsorgaan over het boekjaar 2024

Het jaar 2024 heeft voor het Verantwoordingsorgaan (VO) vrijwel volledig in het teken gestaan van het beëindigen van de uitvoeringsovereenkomst, de Collectieve Waarde Overdracht (CWO) naar het Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds (CB APF), Nationale Nederlanden (NN) en de liquidatie van het Fonds, waartoe de sociale partners besloten hebben. Het Fonds gaat verder als Single Client in het APF. Een ingesteld Belanghebbendenorgaan (BO) zal hier de belangen van de deelnemers vertegenwoordigen. Het VO heeft aan de hand van een beoordelingskader hierover een positief advies uitgebracht. Na de invoering van de nieuwe pensioenwet zal CB APF met een flexibele regeling in een Multi Clientkring verder gaan. Vanaf 1 oktober 2024 is het Fonds in liquidatie.

Vanaf februari 2025 bestaat het VO uit twee personen. Gezien de status van het Fonds is de vacature van Secretaris niet meer vervuld.

De dekkingsgraad is in het boekjaar gestegen van 118,2% ultimo december 2023 naar 123,1% ultimo september 2024. Deze stijging van 4,9% wordt hoofdzakelijk gedreven door het positieve rendement op beleggingen. De renteontwikkeling had een negatieve impact van -0,5% op de dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad van het fonds steeg in 2024 van 119,0% (ultimo december 2023) naar 121,6% (ultimo september 2024). De beleidsdekkingsgraad ultimo september 2024 is daarmee hoger dan de vereiste dekkingsgraad van 117,3%. Hierdoor is de financiële positie toereikend.

Het negatieve resultaat van € 56.6m wordt gedreven door de waardeoverdracht en wordt opgevangen door het eigen vermogen. Het is dan ook een technische stap in de verwerking van de liquidatie om het eigen vermogen weer over te brengen in het CB APF (€ 71.4m). Het resultaat zou zonder liquidatie € 14.8m positief zijn.

De toekomst van het Fonds

Het VO is van mening dat de overgang naar CB APF en NN goede vooruitzichten geeft op een betrouwbare uitvoeringsovereenkomst en dat de belangen van de deelnemers hier in goede handen zijn. Per 31 december is circa € 383 miljoen van de cashopbrengsten overgemaakt naar Kring Grolsch. De transactie is goed verlopen.

Wij vragen echter wel de aandacht van het Belanghebbendenorgaan voor de aanbevelingen die in de adviezen van het VO gedaan zijn:

- Het VO heeft in haar positieve advies ten aanzien van de CWO een mits uitgesproken met betrekking tot de geformuleerde voorrangsregels (invaar beliefs) die formeel door CB APF geaccordeerd moeten worden. Dit is nog niet gebeurd.
- Ten aanzien de CWO naar NN voor de ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen heeft het VO positief geadviseerd, ondanks het feit dat de inflatiecorrectie is gefixeerd op 2%, die sterk kan afwijken van de werkelijke inflatie.
- Aandacht voor gebeurtenissen uit het verleden die van invloed zijn op de verdeling van de overwaarde bij ingang van de Wet Toekomst Pensioenen (WTP).

Premieontwikkeling

De premie is voor 5 jaar vastgesteld op 22,7% van de loonsom en dit zal met de huidige renteontwikkeling leiden tot een premie overschot (€ 1.5m). Het bestuur heeft geadviseerd aan het CB APF om dit overschot toe te voegen aan het eigen vermogen. Het VO vraagt het BO om dit te volgen.

Bij invoering van de WTP wordt overgegaan naar een flexibele regeling met een vlakke premie.

Kostenontwikkeling

De pensioenuitvoering- en administratie kosten zijn absoluut gestegen van € 1.2m naar € 1.7m, dit is veroorzaakt door de transitiekosten.

Een van de redenen om aansluiting te zoeken bij een APF is de zorgwekkende kostenontwikkeling van de pensioenuitvoering- en administratie per deelnemer bij het Fonds. Aannemelijk is gemaakt dat door de schaalvergroting deze kosten, de transitiekosten buiten beschouwing gelaten, meer dan gehalveerd gaan worden.

Communicatie

Naar de mening van het VO heeft het bestuur het proces van de CWO voldoende gecommuniceerd met de deelnemers.

Ook is het VO voldoende op de hoogte gehouden van de procesvoortgang om een advies te kunnen uitbrengen.

Het bestuur heeft het VO tijdens het toekomstonderzoek goed meegenomen in het besluitvormingsproces omtrent de toekomst van het Fonds, voldoende om een weloverwogen advies uit te brengen.

De communicatie en samenwerking tussen het bestuur en het VO is ook in 2024 goed en constructief verlopen. Het VO is van oordeel dat de bestuurstaak in 2024 op adequate wijze door het bestuur is verricht en daarbij in voldoende mate is voldaan aan de algemene normen van goed pensioenbestuur.

Tot slot

De taak van het VO is beëindigd en zal worden overgenomen door het Belanghebbendenorgaan.

Wij besluiten graag met de wens en de overtuiging dat de belangen van alle deelnemers bij de overgang naar CB APF gewaarborgd zijn.

Reactie van bestuur

Het bestuur en het verantwoordingsorgaan hebben op 13 juni 2025 het jaarverslag en het oordeel van het verantwoordingsorgaan besproken.

In 2024 was de toekomst van het fonds het belangrijkste thema voor het bestuur. Dit heeft geleid tot een voornemen tot liquidatie van het fonds en collectieve waardeoverdracht waarvoor het advies van het verantwoordingsorgaan is gevraagd. Het verantwoordingsorgaan heeft voor beide onderdelen een positief advies afgegeven. Vervolgens zijn na ontvangst van de verklaring van geen bezwaar van DNB de collectieve waardeoverdrachten aan CB APF en Nationale Nederlanden uitgevoerd. Het pensioenfonds is nu in liquidatie. In het jaar 2025 zullen de stappen voor definitieve afwikkeling gezet worden.

Het verantwoordingsorgaan vraagt in het oordeel aandacht aan het Belanghebbendenorgaan voor de aanbevelingen die in de adviezen van het verantwoordingsorgaan gedaan zijn. Hierbij vraagt het verantwoordingsorgaan aandacht voor gebeurtenissen uit het verleden die van invloed zijn op de verdeling van de overwaarde bij ingang van de WTP. Het bestuur constateert dat deze aanbeveling conflicterend is met de invaarbepalingen waar expliciet in is opgenomen dat er geen rekening gehouden wordt met gebeurtenissen uit het verleden. Het bestuur heeft aangegeven dat alle besluiten die in het verleden gemaakt zijn, gegeven de omstandigheden die op dat moment van toepassing waren, als evenwichtig beoordeeld zijn. Het bestuur heeft daarom vastgelegd dat bij beleidsbeslissingen uit het verleden op dat moment evenwichtige belangenafweging is toegepast en dat bij het invaren geen rekening gehouden moet worden met gebeurtenissen uit het verleden. Daarnaast is vastgelegd dat bij invaren het liggende vermogen toebehoort aan de bestaande populatie van het pensioenfonds.

Het proces om te komen tot een nieuwe uitvoeringsvorm voor het pensioen van de werknemers van Grolsch is zeer intensief geweest. Daarbij was de input van het verantwoordingsorgaan uitermate belangrijk. Het bestuur (nu de vereffenaars) spreekt graag hierbij haar waardering uit voor de samenwerking met het verantwoordingsorgaan in de afgelopen jaren, en dankt het verantwoordingsorgaan voor het afsluitende oordeel. Tot slot sluiten de vereffenaars zich aan bij de wens en de overtuiging dat de belangen van alle deelnemers geborgd zijn bij CB APF.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na bestemming saldo; in duizenden euro)

Activa	2024	2023
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
Vastgoedbeleggingen	0	19.619
Zakelijke waarden	0	123.165
Vastrentende waarden	0	198.002
Derivaten	3	192.296
Overige beleggingen	0	0
	3	533.082
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [2]	0	939
Vorderingen en overlopende activa [3]	293	20.022
Liquide middelen [4]	862	2.398
Totaal activa	1.158	556.441

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2024	2023
Stichtingskapitaal en reserves [5]	0	56.605
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [6]	0	303.190
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [7]	0	939
	0	304.129
Kortlopende schulden en overlopende passiva [8]	1.158	195.707
Totaal passiva	1.158	556.441

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen [9]		
Directe beleggingsopbrengsten	2.439	2.884
Indirecte beleggingsopbrengsten	25.385	30.158
Kosten van vermogensbeheer	-762	-768
	27.062	32.274
Premiebijdragen van werkgever en werknemers [10]	6.483	7.720
Saldo van overdrachten van rechten [11]	-384.143	189
Pensioenuitkeringen [12]	-7.360	-9.535
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen [13]		
Wijziging rentecurve	-1.479	-10.276
Benodigde interesttoevoeging	-7.803	-9.288
Toevoeging pensioenopbouw	-3.996	-4.828
Binnenkomende waardeoverdrachten	-124	-456
Uitgaande waardeoverdrachten	309.834	167
Toevoeging voorziening toekomstige kosten	-116	-108
Vrijval excassokosten	214	219
Uitkeringen	7.364	9.554
Actuarieel resultaat op sterfte	-535	605
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	-243	183
Actuarieel resultaat op mutaties	23	46
Toeslagverlening actieven	-1	-5
Toeslagverlening pensioentrekkenden	-6	-1
Toeslagverlening slapers	1	4
Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden	0	-1.676
Overige mutaties technische voorzieningen	57	-1.313
	303.190	-17.173

[.] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2024	2023
Herverzekering [14]	-100	224
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [15]	-1.737	-1.188
Overige baten en lasten [16]	0	3
Saldo van baten en lasten	-56.605	12.514
Bestemming van het saldo		
Reserve algemene risico's	-12.386	705
Solvabiliteitsreserve	-40.239	2.928
Algemene reserve	-2.751	8.481
Premiedepot	-1.229	400
	-56.605	12.514

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2024	2023
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgever en werknemers	6.352	7.632
Uitkeringen uit herverzekering	242	242
Overgenomen pensioenverplichtingen	897	442
Overige	1	3
	7.492	8.319
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-7.559	-9.527
Overgedragen pensioenverplichtingen	-385.041	-253
Premies herverzekering	-73	-329
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-957	-1.176
	-393.630	-11.285
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	3.491	-16.162
Verkopen en aflossingen beleggingen	3.771.534	4.034.220
	3.775.025	4.018.058
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-3.389.490	-4.013.103
Kosten van vermogensbeheer	-933	-666
	-3.390.423	-4.013.769
Mutatie liquide middelen	-1.536	1.323
Saldo liquide middelen 1 januari	2.398	1.075
Saldo liquide middelen 31 december	862	2.398

Specificatie liquide middelen 31 december

Saldo liquide middelen 31 december

Saldo banken vermogensbeheerders

2024	2023
862	35
0	2.363
862	2.398

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij is als ondernemingspensioenfonds opgericht op 19 augustus 1942 en verbonden aan de onderneming Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V. Het pensioenfonds is statutair gevestigd in Enschede. Het fonds heeft bij de samenstelling van dit jaarverslag de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en Titel 9 Boek 2 BW toegepast. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Het KvK-nummer van het fonds is 41028047.

Algemene grondslagen

De Jaarrekening per 31 december 2024 is opgesteld, uitgaande van de discontinuïteit van de stichting. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de in het verleden gehanteerde grondslagen, rekening houdend met eventuele additionele afwaarderingen van activa. De liquidatiegrondslagen en het treffen van aanvullende voorzieningen van RJ 170 hoofdstuk 2 zijn niet toegepast aangezien de liquidatie zich voltrekt volgens een bepaald scenario en de vereffenaars verwachten dat de stichting aan haar verplichtingen zal kunnen voldoen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen (indien van toepassing).

Schattingen en veronderstellingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het College van vereffenaars van het pensioenfonds zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. Dit geldt met name voor de voorziening pensioenverplichtingen en voor ramingen van kosten die betrekking hebben op het boekjaar, maar nog niet zijn gefactureerd. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Ook de waardering van sommige beleggingen kan gebaseerd zijn op basis van schattingen. Voor meer informatie wordt verwezen naar de "Methodiek bepaling marktwaarde" in de toelichting op de balans.

Schattingswijzigingen

In 2024 hebben geen schattingswijzigingen plaatsgevonden.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "vorderingen of schulden uit hoofde van effectentransacties".

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving van het pensioenfonds waarin de activiteiten voornamelijk worden uitgeoefend (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van het fonds. Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar Euro tegen de koers per transactiedatum en worden per jaareinde omgerekend naar de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de gemiddelde koers gedurende het boekjaar per balansdatum.

Kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Waardering Beleggingen

Vastgoedbeleggingen

De beleggingen in direct vastgoed zijn gewaardeerd op actuele waarde, zijnde de taxatiewaarde ultimo boekjaar. De ter beurze genoteerde aandelen in vastgoedbeleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet ter beurze genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Aandelen

De ter beurze genoteerde aandelen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet ter beurze genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Vastrentende waarden

De ter beurse genoteerde obligaties worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet ter beurse genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Derivaten

Beleggingen in beursgenoteerde derivaten worden gewaardeerd tegen de op 31 december bekende marktprijzen.

Beleggingen welke onderhands zijn gekocht, waarvoor geen directe marktwaardering beschikbaar is, worden gewaardeerd op basis van actuele marktparameters. RJ 610 schrijft voor dat derivaten met een negatieve waarde op de passiva zijde van de balans moeten worden weergegeven.

Repo's

Aangezien de waarde van de terugkoopovereenkomst gelijk is aan de oorspronkelijke waarde (transactiewaarde) en, in het geval van de verkopende partij, de opgebouwde rente, wordt alleen de juistheid van statische gegevens en transacties gecontroleerd door Group Fund Accounting Institutional Investors.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties conform RJ 610.208. Conform RJ 610.208 mogen overige vorderingen en schulden inzake vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden betreffende te vorderen respectievelijk te betalen posities of tijdelijke banksaldi in verband met beleggingstransacties onder de beleggingsrubrieken vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden worden geclassificeerd indien deze door het pensioenfonds niet kunnen worden aangewend voor andere doelen dan beleggingstransacties.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden (inclusief saldo depotbanken) die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Deze staan ter vrije beschikking van de stichting. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties (liquide middelen inzake derivaten). Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

De statutaire reserves en de overige wettelijke reserves die het pensioenfonds conform artikel 2:389 en artikel 2:390 BW vormt, blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans.

Reserve algemene risico's

De hoogte van de reserve algemene risico's is minimaal gelijk aan nul en maximaal gelijk aan de grens die in het Financieel Toetsingskader is gesteld voor het Minimaal Vereist Vermogen.

Solvabiliteitsreserve

De hoogte van de solvabiliteitsreserve is minimaal gelijk aan nul en maximaal gelijk aan de grens die in het Financieel Toetsingskader is gesteld voor het Vereist Vermogen, onder aftrek van het Minimaal Vereist Vermogen.

Algemene reserve

Jaarlijks wordt, nadat de reserve algemene risico's en de solvabiliteitsreserve op een voldoende peil zijn gebracht, het resterend resultaat van het fonds ten gunste dan wel ten laste van de algemene reserve gebracht.

Premiedepot

In 2018 heeft het fonds een premiedepot gevormd. Het premiedepot is een financiële buffer om een eventueel toekomstig premietekort op te vangen. Het premiedepot wordt gevoed met het (positieve) verschil tussen de gedempte kostendekkende premie en de feitelijke premie. Indien in enig jaar blijkt dat er sprake is van een premietekort, zullen voor zover aanwezig de middelen uit het premiedepot worden aangewend om de premie kostendekkend te laten zijn.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen. De voorziening voor pensioenverplichtingen is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

Pensioenregeling

De pensioenregeling van het pensioenfonds zag er op 30 september 2024 op hoofdlijnen als volgt uit:

Regeling voor werknemers	2024	2023
Pensioensysteem	Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon	Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar	67 jaar
Opbouw% ouderdomspensioen	1,500%	1,500%
Opbouw% partnerpensioen	0,970%	0,970%
Partnerpensioen	opbouwbasis	opbouwbasis
Maximum salaris	€ 137.800,-	€ 128.810,-
Franchise ouderdomspensioen	€ 18.537,-	€ 17.006,-
Franchise partnerpensioen	€ 25.722,-	€ 23.598,-
Pensioenpremie	22,7% van de salarissom	22,7% van de salarissom

Overlevingstafel en ervaringssterfte

Prognosetafel AG2022 (startjaar 2024/2025 geïnterpoleerd) (2023: AG2022, startjaar 2024) met toepassing van ervaringssterfte 2023 (2023: 2023).

Interest

Rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank. De afgeleide marktrente ultimo september 2024 bedraagt 2,26% (2023: 2,60%).

Interesttoevoeging

Op basis van de DNB rentetermijnstructuur primo 2024 is deze gelijk aan 3,439% (2023: 3,264%).

Opslagen

De voorziening voor excassokosten bedraagt 2,90% (2023: 2,90%) van de totale pensioenverplichting.

Gehuwdheid

Bij de berekening van de contante waarde van de uitgestelde partnerpensioenen wordt uitgegaan dat iedere actieve en premievrije deelnemer gehuwd is. Deze aanname geldt alleen vóór de pensioendatum. Na de pensioendatum wordt uitgegaan van de werkelijke gehuwdheid van de gepensioneerde deelnemer.

Uitbetalingswijze

De betaling wordt verondersteld continu te geschieden.

Leeftijdverschil man-vrouw

Het leeftijdverschil tussen hoofdverzekerde man en medeverzekerde vrouw is op 2 jaar en 6 maanden gesteld (man ouder dan vrouw) en tussen hoofdverzekerde vrouw en medeverzekerde man op 2 jaar en 0 maanden (vrouw jonger dan man).

Overige technische voorzieningen

Overige technische voorzieningen worden opgenomen voor met de pensioenverplichtingen samenhangende risico's voor zover niet opgenomen in de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen, zoals arbeidsongeschiktheidsuitkeringen of overige uitkeringen.

Voorziening voor langdurig zieken

Naast de voorziening pensioenverplichtingen heeft het fonds de voorziening voor langdurig zieken opgenomen. Langdurig zieken die na een periode van twee jaar (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt verklaard worden, hebben recht op (gedeeltelijke) premievrije pensioendoorbouw en een eventueel excedent-arbidsongeschiktheidspensioen. Conform de Pensioenwet is ter dekking van dit risico een voorziening gevormd. De voorziening wordt vanaf eind 2018 gelijk gesteld aan de risicopremie voor arbeidsongeschiktheid van de afgelopen twee (boek)jaren. Vanaf 2019 wordt deze ondergebracht in de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds. Hierdoor is ook de presentatie gewijzigd. Ultimo 2022 is de voorziening langdurig zieken verlaagd, omdat de premieopslag ter dekking van het arbeidsongeschiktheidsrisico is verlaagd van 6% naar 3%. Dit is in 2023 en 2024 niet gewijzigd.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Voor de berekening van de gekapitaliseerde waarde van de verzekeringspolissen zijn dezelfde grondslagen aangehouden als voor de totale voorziening pensioenverplichtingen. Er is met betrekking tot de herverzekeringscontracten geen recht op resultaatdeling overeengekomen.

Herverzekering

Het overlijdensrisico (met uitzondering van dekking aanvullend partnerpensioen) is herverzekerd bij SCOR. Het overlijdensrisico is herverzekerd op basis van risicokapitalen. Dit kapitaal is de contante waarde van de reglementaire aanspraken op nabestaandenpensioen verminderd met de voor de betrokken deelnemer gevormde voorziening pensioenverplichtingen. De verzekeringsovereenkomst is in werking getreden op 1 januari 2020 en eindigt per 1 oktober 2024.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Resultaatbepaling

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de renteopbrengst verminderd met de kosten; bij de zakelijke waarden wordt, voor wat betreft de aandelen, hieronder verstaan het bruto-dividend, voor aftrek van dividendbelasting, verminderd met de kosten. Tevens worden hieronder verantwoord de gedeclareerde dividenden en verdiende interest, alsmede de ontvangen provisies uit hoofde van bruikleen van effecten. De rentes van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen: gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen van aandelen, aandelen vastgoedmaatschappijen en obligaties; valutaverschillen op bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties; waardemutaties derivaten (swaptions).

Kosten vermogensbeheer

Onder de kosten vermogensbeheer worden de administratiekosten opgenomen die verband houden met het beheer van de beleggingen, de fee voor de vermogensbeheerders en de fee van de adviseur vermogensbeheer.

Koersverschillen

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode dat zij zich voordoen, tenzij hedge-accounting wordt toegepast.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoerings- en administratiekosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoerings- en administratiekosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Bestemming van het saldo

Het saldo van baten en lasten wordt zodanig gemuteerd in de Reserve algemene risico's en de Solvabiliteitsreserve dat deze reserves maximaal gelijk zijn aan de grens die in het FTK is gesteld. Het restant wordt gemuteerd in de Algemene reserve.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds ¹⁾

Categorie	Stand ultimo 2023	Aankopen/ Verstrek- kingen	Verkopen aflossingen	Gerealiseerde koers- verschillen	Niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand ultimo 2024
Vastgoedbeleggingen						
Direct vastgoed	0	0	0	0	0	0
Vastgoed beleggingsfondsen	19.619	0	-21.798	2.179	0	0
	19.619	0	-21.798	2.179	0	0
Zakelijke waarden						
Aandelen beleggingsfondsen	123.165	31	-141.919	18.723	0	0
	123.165	31	-141.919	18.723	0	0
Vastrentende waarden						
Obligaties	148.122	3.425.959	-3.576.852	2.771	0	0
Money Market Fund	49.880	264.987	-316.022	1.155	0	0
	198.002	3.690.946	-3.892.874	3.926	0	0
Derivaten						
Valutaderivaten	1.300	3.564	-5.474	610	0	0
Rentederivaten	14.259	7.937	-22.143	-53	0	0
Overige derivaten	0	8.080	-8.080	0	0	0
Liquide middelen inzake derivaten	-17.459	17.462	0	0	0	3
	-1.900	37.043	-35.697	557	0	3
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	338.886	3.728.020	-4.092.288	25.385	0	3

1) Bovenstaande bedragen zijn exclusief vorderingen en schulden die betrekking hebben op de beleggingen en exclusief derivatenposities met een negatieve waarde. Deze zijn volgens de richtlijnen voor de jaarverslaggeving opgenomen in de kortlopende schulden.

Categorie	Stand ultimo 2023	Aankopen/ Verstrek- kingen	Verkopen aflossingen	Gerealiseerde koers- verschillen	Niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand ultimo 2024
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	338.886	3.728.020	-4.092.288	25.385	0	3
Derivaten (passiva zijde)						
Valutaderivaten	350					
Rentederivaten	527					0
Overige derivaten	175.721					0
Liquide middelen inzake derivaten	17.598					0
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds passiva zijde	194.196					0
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds activa zijde	533.082					3
Aansluiting beleggingen met de risicoparagraaf:						
Totale beleggingen voor risico pensioenfonds	338.886					3
Liquide middelen beschikbaar voor beleggingen	2.363					0
Totaal beleggingen opgenomen in de risicoparagraaf	341.249					3

Methodiek bepaling marktwaarde

In onderstaande tabel is aangegeven op welke manier de marktwaarden zijn afgeleid.

Categorie	Level 1 Directe markt- notering	Level 2 Onafhanke- lijke taxaties	Level 3 Netto contante waarde	Level 4 Andere methode	Stand ultimo 2024
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	0	0
Aandelen	0	0	0	0	0
Vastrentende waarden	0	0	0	0	0
Derivaten	3	0	0	0	3
Overige	0	0	0	0	0
Totaal belegd vermogen	3	0	0	0	3

Aansluiting beleggingen tussende jaarrekening en de Risicoparagraaf o.b.v. look through:

	Stand ultimo 2024	Liquide middelen	Vorde- ringen/ schulden	Over- lopende interest en dividend	Toepassen Look Through	Stand ultimo 2024 conform risico- paragraaf	Stand ultimo 2023 conform risico- paragraaf
Onroerende zaken	0	0	0	0	0	0	21.568
Zakelijke waarden	0	0	0	0	0	0	120.001
Vastrentende waarden	0	0	0	0	0	0	193.816
Derivaten	3	0	0	0	0	3	-1.882
Overige beleggingen	0	0	0	0	0	0	26.581
Totaal	3	0	0	0	0	3	360.084

	2024	2023
[2] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
<i>Rechten uit herverzekering</i>		
Stand per 1 januari	939	950
Mutatie	-939	-11
Stand per 31 december	0	939
Het herverzekeringsdeel technische voorzieningen heeft een resterende looptijd van langer dan één jaar. Gedurende het boekjaar is de herverzekering beëindigd en afgekocht door Pensioenfonds Detailhandel. Ultimo 2024 bedraagt de voorziening herverzekerd pensioen derhalve 0.		
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen op aangesloten ondernemingen	283	152
Vorderingen uit hoofde van effectentransacties	0	18.129
Verzekeringsmaatschappijen	0	265
Lopende interest en nog te ontvangen dividend		
– Vastrentende waarden	0	1.060
– Collateral	0	414
– Banken	10	2
Subtotaal lopende interest en nog te ontvangen dividend	10	1.476
Stand per 31 december	293	20.022
Alle vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.		
[4] Liquide middelen		
Depotbanken	0	2.363
ING Bank N.V.	862	35
Stand per 31 december	862	2.398
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds. Ze zijn onmiddellijk opeisbaar, dan wel hebben een looptijd korter dan twaalf maanden. Er is een intraday kredietfaciliteit ter hoogte van 650 overeen gekomen met ING Bank B.V.		

Passiva	2024			2023
[5] Stichtingskapitaal en reserves				
Stichtingskapitaal	0			0
Reserve algemene risico's				
Stand per 1 januari	12.386		11.681	
Saldobestemming boekjaar	-12.386		705	
Stand per 31 december	0			12.386
Solvabiliteitsreserve				
Stand per 1 januari	40.239		37.311	
Saldobestemming boekjaar	-40.239		2.928	
Stand per 31 december	0			40.239
Algemene reserve				
Stand per 1 januari	2.751		-5.730	
Saldobestemming boekjaar	-2.751		8.481	
Stand per 31 december	0			2.751
Premiedepot				
Stand per 1 januari	1.229		829	
Dotatie aan depot (uit premie)	1.493		299	
Extra dotatie wijzigen AO opslag	0		0	
Rendement	113		101	
Overdracht	-2.835		0	
Stand per 31 december	0			1.229
Totaal eigen vermogen ¹⁾	0			56.605
Het eigen vermogen loopt af naar nul in verband met de collectieve uitgaande WO.				
Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt	0	n.v.t.	12.386	104,1%
Het vereist eigen vermogen bedraagt	0	n.v.t.	52.625	117,3%
De dekkingsgraad is		n.v.t.		118,2%
De beleidsdekkingsgraad is		n.v.t.		119,0%

1) De totstandkoming van de verdeling wordt toegelicht in de grondslagen.

In verband met de collectieve waardeoverdracht per 1-10-2024 is ultimo 2024 het wettelijk (minimum) vereist eigen vermogen niet meer van toepassing. Dit geldt ook voor de nominale dekkingsgraad en de beleidesdekkingsgraad.

Technische voorzieningen

[6] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds ¹⁾

	2024	2023
Stand per 1 januari	303.190	286.017
Mutatie via staat van baten en lasten	-303.190	17.173
Stand per 31 december	0	303.190
Ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Stand per 1 januari	303.190	286.017
Wijziging rentecurve	1.479	10.276
Benodigde intresttoevoeging	7.803	9.288
Toevoeging pensioenopbouw	3.996	4.828
Binnenkomende waardeoverdrachten	124	456
Uitgaande waardeoverdrachten	-309.834	-167
Toevoeging voorziening toekomstige kosten	116	108
Vrijval excassokosten	-214	-219
Uitkeringen	-7.364	-9.554
Actuarieel resultaat op sterfte	535	-605
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	243	-183
Actuarieel resultaat op mutaties	-23	-46
Toeslagverlening actieven	1	5
Toeslagverlening pensioentrekkenden	6	1
Toeslagverlening slapers	-1	-4
Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden	0	1.676
Overige mutaties technische voorzieningen	-57	1.313
Stand per 31 december	0	303.190

1) Voor een betere leesbaarheid is de voorziening voor langdurig zieken opgenomen onder de voorziening pensioenverplichting voor risico pensioenfonds. De vergelijkende cijfers zijn hierdoor ook aangepast.

	2024	2023
De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is als volgt opgebouwd		
Actieve deelnemers	0	97.633
Gewezen deelnemers met premievrije aanspraken	0	80.233
Pensioengerechtigden	0	124.966
Overig	0	358
Zie het Meerjarenoverzicht op pagina 12 voor de aantallen per categorie.	0	303.190
[7] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	939	950
Mutatie	-939	-11
Stand per 31 december	0	939
Gedurende het boekjaar is de herverzekeringsbeëindigd en afgekocht door Pensioenfonds Detailhandel. Ultimo 2024 bedraagt de voorziening herverzekerde pensioen derhalve 0.		
Totaal technische voorzieningen	0	304.129
[8] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Schulden aan aangesloten ondernemingen	0	0
Schulden uit hoofde van derivaten	0	194.196
Schulden uit hoofde van effectentransacties	0	768
Schulden uit hoofde van collateral	0	0
Verzekeringsmaatschappijen	4	0
Belastingen en sociale premies	0	199
Schulden inzake kosten van vermogensbeheer	93	302
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten	744	242
Schulden inzake collectieve overdracht	317	0
Saldo banken vermogensbeheerders	0	0
	1.158	195.707
Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.		

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Contracten

Er zijn meerjarige contracten afgesloten met de vermogensbeheerder en administrateur die jaarlijks opzegbaar zijn. De betreffende contracten zullen bij de liquidatie in 2025 worden beëindigd.

Verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het pensioenfonds, Grolsch, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders. De bestuurders nemen deel aan de pensioenregeling van het pensioenfonds op basis van voorwaarden in het pensioenreglement

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de cijfers ultimo 2024.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Baten en lasten	2024	2023
[9] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten		
Vastgoedbeleggingen	0	0
Aandelen	296	766
Vastrentende waarden	2.919	2.468
Derivaten	22	-669
Overige beleggingen	0	0
Subtotaal	3.237	2.565
Banken	-89	318
Waardeoverdrachten	-1	1
Overige	-708	0
Totaal directe beleggingsopbrengsten	2.439	2.884
Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde resultaten</i>		
Vastgoedbeleggingen	2.179	-235
Aandelen	18.723	-554
Vastrentende waarden	3.926	-1.070
Derivaten	557	-70.480
Overige beleggingen	0	0
	25.385	-72.339
<i>Ongerealiseerde resultaten</i>		
Vastgoedbeleggingen	0	1.569
Aandelen	0	14.296
Vastrentende waarden	0	8.455
Derivaten	0	78.177
	0	102.497
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	25.385	30.158

	2024	2023
Kosten van vermogensbeheer		
Beheerkosten	-154	-292
Performancefee	-198	-182
Bewaarloon	0	-93
Beleggingsadviseur	-187	-190
Kosten fiduciair beheer	0	0
Kosten vastgoedbeleggingen	0	0
Overige	-223	-11
Totaal kosten vermogensbeheer	-762	-768
De directe kosten vermogensbeheer omvatten de zichtbare ('directe') kosten die het fonds op factuurbasis betaalt. De kosten zijn, indien mogelijk, toegerekend aan de verschillende beleggingscategorieën. De transactiekosten zijn gesaldeerd met de beleggingsopbrengsten en deels verrekend in de aan- en verkoopprijzen.		
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen	27.062 ¹⁾	32.274
[10] Premiebijdragen van werkgever en werknemers		
Pensioenpremie werkgever	4.322	5.147
Pensioenpremie werknemers	2.161	2.573
Correctie voorgaande jaren	0	0
	6.483 ¹⁾	7.720
De premiebijdragen van werkgever en werknemers bedragen in totaal 22,7% (2023: 22,7%) van de salarissom. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.		
Feitelijke premie	6.483	7.720
Ongedempte kostendeekkende premie	5.711	6.695
Gedempte kostendeekkende premie	4.990	7.421
De ongedempte kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	4.338	5.014
– Opslag in stand houden vereist vermogen	755	857
– Opslag voor uitvoeringskosten	618	824
	5.711	6.695

1) Dit betreft 9 maanden voor 2024.

	2024	2023
De gedempte kostendeekkende premie is als volgt opgebouwd:		
– Actuarieel benodigd	3.942	5.915
– Opslag in stand houden vereist vermogen	430	682
– Opslag voor uitvoeringskosten	618	824
	4.990	7.421
De feitelijke premie is als volgt opgebouwd:		
– Actuarieel benodigd	3.942	5.915
– Opslag in stand houden vereist vermogen	430	682
– Opslag voor uitvoeringskosten	618	824
– Premiemarge	1.493	299
	6.483	7.720
De feitelijke premie bedraagt 6.483 (22,7% van de salarissom). Deze is hoger dan de gedempte kostendeekkende premie, rekening houdend met verwacht rendement en derhalve toereikend.		
[11] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	897	442
Overgedragen pensioenverplichtingen	-258	-253
Overdracht NN	-744	0
Overdracht Achmea	-500	0
Koopsom	-312.185	0
Voorlopige overdracht reserves	-71.353	0
	-384.143	189

	2024	2023
[12] Pensioenuitkeringen ¹⁾		
Pensioenen		
Ouderdomspensioen	-6.027	-7.478
Partnerpensioen	-1.128	-1.606
Wezenpensioen	-23	-24
Invaliditeitspensioen	-53	-64
Overige uitkeringen	-120	-351
Subtotaal	-7.351	-9.523
Andere uitkeringen		
Afkoopsommen	-9	-12
Overlijdensuitkeringen	0	0
Subtotaal	-9	-12
Totaal pensioenuitkeringen	-7.360	-9.535
[13] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	303.190	-17.173
[14] Herverzekering		
Premies risicoverzekering	-95	-86
Premies afrekening voorgaand boekjaar	-5	8
Uitkeringen uit herverzekering	0	242
Vrijval Bpf Drankindustrie	0	60
	-100	224

1) Dit betreft 9 maanden voor 2024.

	2024	2023
[15] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie	-856	-363
Governance		
– Bestuursvergoedingen, vergaderen en opleiding	-122	-163
– Visitatie	-19	-17
– Interne audit, actuariële functie en risicobeheer	-20	-37
Controlekosten		
– Accountant		
• Controle van de jaarrekening en DNB-jaarstaten	-69 ¹⁾	-57
• Andere controleopdrachten	-14	0
• Fiscale adviezen	0	0
• Andere niet-controlediensten	0	0
– Actuaris		
• Uitvoering jaarwerk	-42	-40
• Certificering jaarwerk	-21	-19
Advieskosten		
– Actuarieel advies	-36	-79
– Communicatie	-81	-62
– Bestuursondersteuning	-161	-179
– Overige advieskosten	-60	-125
Overige kosten		
– Contributies en bijdragen	-34	-46
– Transitie manager	-116	0
– CB	-83	0
– Overige kosten	-3	-1
Totaal Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.737	-1.188
[16] Overige baten en lasten	0	3
Saldo van baten en lasten	-56.605	12.514

Personeel

Gedurende het boekjaar 2024 had Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij geen personeelsleden in dienst.

1) De kosten welke zijn toegerekend aan het boekjaar bedragen -62; de afrekening over het voorgaand boekjaar bedraagt -7.

Bezoldiging bestuursleden, visitatiecommissie en verantwoordingsorgaan

Gedurende het boekjaar 2024 zijn de volgende vergoedingen betaald:

	2024	2023
Bestuursvergoedingen	113	143
Vergoedingen visitatiecommissie	19	17
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	2	2
Totaal	134	162

Actuariële analyse van het saldo

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten	17.963	12.710
Premies en koopsommen	1.527	1.882
Waardeoverdrachten	-74.608	-100
Kosten	-913	-145
Uitkeringen	4	19
Sterfte	-535	847
Arbeidsongeschiktheid	-117	183
Reguliere mutaties	23	46
Toeslagverlening	-6	-2
Incidentele mutaties voorziening	57	-2.929
Overige oorzaken	0	3
	-56.605	12.514

Resultaatbestemming

Bepalingen omtrent de resultaatbestemming

Resultaatverdeling

Het College van vereffenaars heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2024 als volgt te verdelen:

	2024
	x € 1.000
Reserve algemene risico's	-12.386
Solvabiliteitsreserve	-40.239
Algemene reserve	-2.751
Premiedepot	-1.229
	-56.605

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is, wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

In verband met de collectieve waardeoverdracht per 1 oktober 2024 is ultimo 2024 het wettelijk (minimum) vereist eigen vermogen niet meer van toepassing.

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Op basis van feitelijke beleggingsmix</i>				
Renterisico (S1)	0	0,0	6.219	1,0
Aandelen- en vastgoedrisico (S2)	0	0,0	42.227	12,9
Valutarisico (S3)	0	0,0	15.544	1,6
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	0	0,0	4.514	0,8
Verzekeringstechnisch risico (S6)	0	0,0	8.041	0,4
Concentratierisico (S8)	0	0,0	0	0,0
Actief beheer risico (S10)	0	0,0	1.935	0,0
Diversificatie- en correlatie-effect	0		-27.732	
Vereist eigen vermogen voor risico fonds (feitelijk)	0	0,0	50.748	16,7
Afname voor toerekening totale TV		0,0		0,0
Totaal vereist eigen vermogen (feitelijk)	0	0,0	50.748	16,7

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Op basis van strategische beleggingsmix</i>				
Renterisico (S1)	0	0,0	8.342	1,4
Aandelen- en vastgoedrisico (S2)	0	0,0	43.341	13,4
Valutarisico (S3)	0	0,0	14.853	1,4
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	0	0,0	4.464	0,8
Verzekeringstechnisch risico (S6)	0	0,0	8.041	0,4
Concentratierisico (S8)	0	0,0	0	0,0
Actief beheer risico (S10)	0	0,0	1.939	0,0
Diversificatie- en correlatie-effect	0		-28.355	
Vereist eigen vermogen voor risico fonds (strategisch)	0	0,0	52.625	17,4
Afname voor toerekening totale TV		0,0		-0,1
Totaal vereist eigen vermogen (strategisch)	0	0,0	52.625	17,3
Aanwezige dekkingsgraad		n.v.t.		118,2%
Beleidsdekkingsgraad		n.v.t.		119,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad		n.v.t.		104,1%
Feitelijk vereiste dekkingsgraad		n.v.t.		116,7%
Strategisch vereiste dekkingsgraad		n.v.t.		117,3%

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen.

Aandelen- en vastgoedrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen, vastgoed en alternatieve beleggingen in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Verdeling aandelen en vastgoed per categorie:</i>				
Niet-beursgenoteerd vastgoed	0	0,0	0	0,0
Beursgenoteerd vastgoed	0	0,0	0	0,0
Private equity	0	0,0	325	0,2
Ontwikkelde markten (Mature markets)	0	0,0	111.293	78,6
Opkomende markten (Emerging markets)	0	0,0	29.951	21,2
	0	0,0	141.569	100,0

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt, doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl veel van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om een gedeelte van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

Totaal beleggingen

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Totaal beleggingen naar valuta exclusief derivaten</i>				
Euro	3	0,0	185.663	51,8
Amerikaanse dollar	0	0,0	86.340	24,1
Australische dollar	0	0,0	1.894	0,5
Britse pond	0	0,0	4.623	1,3
Canadese dollar	0	0,0	2.598	0,7
Deense Kroon	0	0,0	5.627	1,6
Hong Kong dollar	0	0,0	8.373	2,3
Japanse yen	0	0,0	31.826	8,9
Nieuwe Israëlische sjekel	0	0,0	168	0,0
Nieuw-Zeelandse dollar	0	0,0	137	0,0
Noorse Kroon	0	0,0	241	0,1
Singaporese dollar	0	0,0	1.202	0,3
Zweedse Kroon	0	0,0	1.007	0,3
Zwitserse frank	0	0,0	2.741	0,8
Overige valuta	0	0,0	26.344	7,3
	3	0,0	358.784	100,0

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Totaal beleggingen naar valuta inclusief derivaten</i>				
Euro	3	0,0	268.222	74,6
Amerikaanse dollar	0	0,0	40.656	11,3
Australische dollar	0	0,0	1.894	0,5
Britse pond	0	0,0	2.096	0,6
Canadese dollar	0	0,0	2.598	0,7
Deense Kroon	0	0,0	703	0,2
Hong Kong dollar	0	0,0	8.373	2,3
Japanse yen	0	0,0	5.099	1,4
Nieuwe Israëlische sjekel	0	0,0	168	0,0
Nieuw-Zeelandse dollar	0	0,0	137	0,0
Noorse Kroon	0	0,0	241	0,1
Singaporese dollar	0	0,0	1.202	0,3
Zweedse Kroon	0	0,0	1.007	0,3
Zwitserse frank	0	0,0	1.334	0,4
Overige valuta	0	0,0	26.354	7,3
	3	0,0	360.084	100,0
Saldo waarde valutaderivaten	0		1.300	

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de voorafgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentendewaardenportefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA rating impliceert dat de vastrentende waarden belegging geen kredietrisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' of 'geen rating' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd.

Rating vastrentende waarden:

AAA

AA

A

BBB

Lager dan BBB

Geen rating

2024		2023	
€	%	€	%
0	0,0	63.820	32,9
0	0,0	71.304	36,8
0	0,0	38.521	19,9
0	0,0	18.336	9,5
0	0,0	205	0,1
0	0,0	1.630	0,8
0	0,0	193.816	100,0

Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:

Resterende looptijd tot 1 jaar

Resterende looptijd van 1 tot 5 jaar

Resterende looptijd van 5 tot 10 jaar

Resterende looptijd van 10 tot 20 jaar

Resterende looptijd vanaf 20 jaar

2024		2023	
€	%	€	%
0	0,0	84.723	43,7
0	0,0	40.482	20,9
0	0,0	49.331	25,5
0	0,0	7.771	4,0
0	0,0	11.509	5,9
0	0,0	193.816	100,0

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnisch risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevensrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.

De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd

Onroerende zaken

	2024		2024	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastgoedbeleggingen per sector:</i>				
Kantoren / Winkels	0	0,0	0	0,0
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	0	0,0	21.568	100,0
	0	0,0	21.568	100,0
<i>Grote posten: vastgoedbeleggingen van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastgoedbeleggingen.</i>				
Prologis Inc	0	0,0	1.556	7,2

Aandelen

	2024		2024	
	€	%	€	%
<i>Verdeling aandelen per sector:</i>				
Basismaterialen	0	0,0	4.959	4,1
Communicatiediensten	0	0,0	15.828	13,2
Cyclische consumentengoederen	0	0,0	9.775	8,1
Defensieve consumptiegoederen	0	0,0	13.634	11,4
Energie	0	0,0	4.562	3,8
Financiële dienstverlening	0	0,0	18.980	15,8
Gezondheidszorg	0	0,0	14.333	11,9
Industrie	0	0,0	13.058	10,9
Nutsbedrijven	0	0,0	3.274	2,7
Technologie	0	0,0	21.476	18,0
Overige	0	0,0	122	0,1
	0	0,0	120.001	100,0

Vastrentende waarden

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Verdeling beleggingen per regio:</i>				
Azië ex Japan	0	0,0	900	0,5
Europa EU	0	0,0	147.590	76,1
Europa niet EU	0	0,0	0	0,0
Midden- en Zuid-Amerika	0	0,0	1	0,0
Noord-Amerika	0	0,0	17.873	9,2
Pacific	0	0,0	27.452	14,2
Overige	0	0,0	0	0,0
	0	0,0	193.816	100,0
<i>Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden</i>				
Staatsobligaties Duitsland	0	0,0	27.760	14,3
Staatsobligaties Nederland	0	0,0	25.277	13,0
Staatsobligaties Oostenrijk	0	0,0	14.410	7,4
BlackRock ICS Euro Liquidity Fund	0	0,0	62.782	32,4
iShares ESG Screened Euro Corporate Bond	0	0,0	29.155	15,0

Er zijn door het pensioenfonds geen beleggingen uitgeleend en ultimo 2024 zijn er geen beleggingen in Koninklijke Grolsch N.V. en de aan haar gelieerde ondernemingen.

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Vastgesteld te Enschede d.d. 13 juni 2025

College van vereffenaars

mw. E. Janssen, voorzitter

mw. M. Koning

dhr. B. Meijerink, penningmeester

dhr. R. Snel

dhr. P. van Rooijen, secretaris

dhr. B.W. Koning ter Heege

dhr. F. Verschuren

Overige gegevens

Statutaire bepalingen van resultaatbestemming

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is een bepaling opgenomen in de statuten van het fonds.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds van Grolsche Bierbrouwerij in liquidatie te Enschede is aan Sprenkels & Verschuren B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmederkend actuaaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij in liquidatie, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Dit geldt tevens voor andere actuarissen en deskundigen die werkzaam zijn bij Sprenkels & Verschuren B.V.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 3.098.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 154.900 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, voor zover van toepassing in verband met de afwezigheid van verplichtingen in het pensioenfonds per balansdatum. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij in liquidatie is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende, aangezien op balansdatum geen verplichtingen meer aanwezig zijn in het pensioenfonds.

Amsterdam, 16 juni 2025

drs. R.E.V. Meijer AAG CERA
verbonden aan Sprenkels & Verschuren B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van vereffenaars van Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij i.l.

Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij i.l. ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij i.l. te Enschede gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de staat van baten en lasten over 2024; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij i.l. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij i.l. en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van vereffenaars inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort. Wij verwijzen naar hoofdstuk "Risicomanagement" van het jaarverslag, waarin het college van vereffenaars haar frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het management, de gedragscode, klokkenluidersregeling en incidentenregistratie, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van het college van vereffenaars of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Frauderisico inzake de inherente mogelijkheid van het college van vereffenaars om interne beheersingsmaatregelen te doorbreken Het college van vereffenaars bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het college van vereffenaars in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het college van vereffenaars met betrekking tot: • journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; • schattingen; • significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van het college van vereffenaars.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing en de werking van de maatregelen getoetst in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Daarnaast hebben wij de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing en de werking van de maatregelen getoetst voor het maken van schattingen. Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de ISAE 3402-rapportage van de pensioenuitvoeringsorganisatie, als partij die primair de financiële administratie van het pensioenfonds voert, en de hierin opgenomen interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van toegangsbeveiliging in het IT-systeem. Wij hebben de werkzaamheden die de accountant van de pensioenuitvoeringsorganisatie heeft verricht, geëvalueerd. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Wij hebben getoetst of de journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn. Voor de werkzaamheden ten aanzien van de belangrijkste schattingen ten aanzien van de waardering van de technische voorzieningen hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd: • door middel van de ISAE 3402-rapportage van de pensioenuitvoeringsorganisatie zekerheid verkregen omtrent de opzet, het bestaan en de effectieve werking van de interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de waardering van de technische voorziening. De rapportage is voorzien van een goedkeurend assurancerapport; • evaluatie van de uitkomsten van de actuariële analyse over 2024 waaronder de fonds specifieke grondslagen; • overleg met en beoordeling van het rapport van de certificerend actuaaris. Wij zijn alert geweest op mogelijk significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van de stichting of die in een ander opzicht ongebruikelijk lijken in het licht van zowel ons inzicht in de stichting en de omgeving als andere tijdens de controle verkregen informatie. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van vereffenaars.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben we kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Benadrukking van discontinuïteit van de stichting

Wij vestigen de aandacht op paragraaf 'Algemene grondslagen' in het hoofdstuk 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de stichting zal worden geliquideerd en dat het college van vereffenaars verwacht aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van vereffenaars is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het college van vereffenaars voor de jaarrekening

Het college van vereffenaars is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het college van vereffenaars noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van vereffenaars afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van vereffenaars de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van vereffenaars het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van vereffenaars moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 16 juni 2025

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:

drs. H.C. van der Rijst RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2024 van Stichting Pensioenfonds van de Grolsche Bierbrouwerij i.l.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van vereffenaars en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van vereffenaars gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het college van vereffenaars onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlagen

Aangesloten ondernemingen per 31 december

Er zijn geen aangesloten ondernemingen per 31 december 2024.

Begrippenlijst

ABTN

Afkorting voor actuariële en bedrijfstechnische nota. In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. Ook wel bedrijfsplan genoemd. Hierin komen drie hoofdonderwerpen aan de orde: de wijze van vaststelling van de verplichtingen jegens de deelnemers, de beleggingsportefeuille en het intern risicobeheersingssysteem.

Actuariële grondslagen

Wanneer een contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen moet worden bepaald maakt de actuaris gebruik van actuariële grondslagen, zoals: de rekenrente; de kansstelsels: sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalideringskansen, frequenties van gehuwd zijn, soms ook toekomstige salarisontwikkeling of indexatiebeleid enz.; kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten).

Actuaris

Een actuaris combineert economische en wiskundige technieken ten behoeve van de vaststelling van de benodigde koopsommen of premies en de verplichtingen van het fonds (vaststelling Technische Voorzieningen). Tevens verricht de adviserend actuaris risicoanalyses en studies met betrekking tot het afstemmen van verplichtingen en beleggingen.

Actuele waarde

De actuele waarde is voor beleggingen waarvoor dagelijks openbare prijzen worden vastgesteld, zoals aandelen en obligaties, de beurswaarde. Voor andere vastrentende waarden, zoals onderhandse leningen en hypotheekleningen, wordt de actuele waarde benaderd als de contante waarde van de toekomstige nettokasstroom. Als actuele waarde van de beleggingen in vastgoedfondsen wordt de intrinsieke waarde gehanteerd. Voor direct onroerend goed wordt de taxatiewaarde als actuele waarde gehanteerd.

ALM

Afkorting voor Asset Liability Management. Een ALM-studie betreft de analyse van het risicobeheer van de balans tussen activa en de passiva van een pensioenfonds. Deze studie dient te resulteren in de formulering van een strategisch beleggingsbeleid.

Beleggingsmix

Verdeling van de beleggingen over zakelijke en vastrentende waarden.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad betreft de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad en is dus afhankelijk van de door het jaar heen gepubliceerde dekkingsgraden.

Benchmark

Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld.

Beurskoers

Marktprijs van een aandeel, obligatie of andere waardepapieren.

Contante waarde

De contante waarde op een bepaald moment van (een serie) betalingen in de toekomst, is het bedrag dat op dat moment aanwezig zou moeten zijn om, rekening houdend met renteaangroei (rekenrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, deze toekomstige betalingen te kunnen verrichten.

Continuïteitsanalyse

Met een continuïteitsanalyse wordt beoordeeld of de financiële risico's voor een pensioenfonds zich, met inachtneming van een realistische schatting van de toekomstige ontwikkeling van de economie, op lange termijn binnen aanvaardbare grenzen bevinden. Daarbij wordt de kracht van de verschillende beleidsinstrumenten en de ontwikkeling daarvan in kaart gebracht en wordt de consistentie in de toezegging, financiering en communicatie ten aanzien van toekomstige toeslagverleningen getoetst. De continuïteitsanalyse bestrijkt een toetsingshorizon van 15 jaar.

Dekkingsgraad

Een maat voor de solvabiliteit van een pensioenfonds. De dekkingsgraad wordt bepaald door de mate waarin het beschikbaar vermogen (BV) de voorziening opgebouwde rechten (VOR) overtreft, uitgedrukt in een percentage. Het fonds geeft verschillende dekkingsgraden weer, waaronder de beleidsdekkingsgraad en de reële dekkingsgraad.

Een dekkingsgraad van 100% geeft aan dat het beschikbaar vermogen juist toereikend is om de voorziening opgebouwde rechten te dekken, terwijl een percentage lager dan 100 aangeeft dat er sprake is van onderdekking. Fondsen gaan in hun financiële opzet veelal van een minimumdekkingsgraad uit die in mindere of meerdere mate ruim boven 100% ligt.

De Nederlandsche Bank (DNB)

Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan, dat onder andere het naleven van de Pensioenwet bewaakt.

Derivaten

Financiële contracten waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices. Voorbeelden van derivaten zijn opties, termijncontracten en rente- en valutaswaps.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden verstaan: huur-, dividend- en rente-opbrengsten van de beleggingen.

Duration

De gewogen gemiddelde looptijd van de kasstromen van een obligatie, waarbij weging geschiedt op basis van de contante waarde van iedere kasstroom. Duration is een graadmeter voor de rentegevoeligheid van een obligatie. In de regel: hoe langer de looptijd van

een obligatie, hoe gevoeliger de koers van die obligatie voor renteveranderingen. Indien men een daling van de rente verwacht is het profijtlijk een obligatie met een zo lang mogelijke duration te kopen, aangezien de koers daarvan het meest zal oplopen.

Franchise

In veel pensioenregelingen is een bepaald drempelbedrag opgenomen waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt omdat de AOW geacht wordt hierover pensioen te verlenen. Dit bedrag is veelal afgeleid van de uitkeringen krachtens de AOW en wordt dan 'franchise' genoemd.

Herverzekering

Het door een pensioenfonds geheel of gedeeltelijk onderbrengen van een pensioenregeling in een levensverzekeringsovereenkomst en/of het door een pensioenfonds onderbrengen van extra hoge risico's bij een levensverzekeraar, zoals overlijden- en invaliditeitsrisico's van deelnemers.

Index

Cijfer dat een gewogen gemiddelde uitdrukt en waaraan men kan zien hoe een grootte (bijvoorbeeld de beurskoersen in Amsterdam) zich ontwikkeld heeft.

Indexatie/voorwaardelijke toeslagverlening

Hieronder wordt verstaan de voorwaardelijke aanpassing van de ingegane pensioenen en/of (premiervrije) aanspraken (voor pensioeningang) op basis van de stijging of daling van een indexcijfer dan wel een vast percentage.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten vallen de gerealiseerde verkoopresultaten inclusief valutaresultaten en de niet-gerealiseerde herwaarderingsresultaten.

Intrinsieke waarde

De intrinsieke waarde per aandeel is de 'werkelijke' waarde van dat aandeel, afgeleid van de onderliggende beleggingen. De intrinsieke waarde wordt berekend door de waarde van de activa (bezittingen) te verminderen met de passiva (schulden) en het saldo te delen door het aantal uitstaande aandelen.

Kansstelsels

Dit zijn veronderstellingen met betrekking tot sterftekansen, invalideringskansen, ontslag, gehuwdheid en individuele loonontwikkeling.

Koopsom

Een koopsom is een eenmalige betaling die aan de uitvoerder van de pensioenregeling is verschuldigd en waarvoor een bepaalde pensioenaanspraak wordt ingekocht. In beginsel is een koopsom dus een eenmalige betaling en een premie een periodieke betaling. Zowel premies als koopsommen dienen hetzelfde doel, namelijk de financiering van de pensioenen.

Middelloonregeling

Bij deze regeling wordt voor elk dienstjaar een percentage pensioen toegekend dat is gerelateerd aan de pensioengrondslagen van het desbetreffende dienstjaar. Het te bereiken pensioen is in deze regeling gerelateerd aan het gemiddelde, geïndexeerde loon gedurende de opbouwperiode.

Nominale waarde

De op het stuk (aandeel of obligatie) aangegeven waarde. Bij een koers van 100 (= 100%) is de prijs van het waardepapier gelijk aan de nominale waarde.

Over/onderweging

Een hoger of lager belang in een beleggingscategorie dan overeenkomt met de normverdeling van het pensioenfonds.

Overrente

Het positieve verschil tussen het inkomensrendement van het fonds en de rekenrente.

Pensioengrondslag

Het bedrag waarover pensioen wordt toegekend. Vaak is dit het voor pensioen meetellende salaris minus de franchise.

Performance

Het rendement dat is behaald met de beleggingen.

Premievrije aanspraken

Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Een andere vorm van premievrije aanspraak is het bijzonder partnerpensioen dat de gewezen partner ontvangt bij scheiding/einde partnerschap.

Reële dekkingsgraad

Bij de berekening van de reële dekkingsgraad wordt rekening gehouden met de beleidsdekkingsgraad die nodig is voor toekomstbestendige indexatie op basis van een verwacht prijsindexcijfer van 2% met ingroeipad. Ofwel als de reële dekkingsgraad gelijk is aan 100%, is de beleidsdekkingsgraad voldoende om toekomstbestendig een indexatie van 2% per jaar toe te kennen waarbij rekening wordt gehouden met het door DNB voorgeschreven ingroeipad. Het fonds dient de reële dekkingsgraad voor het eerst over 2015 jaarlijks te rapporteren aan DNB.

Reële rente

Het verschil tussen het fondsrendement en de (loon- of prijs-)inflatie. Bij de premiestelling wordt verondersteld dat het fondsrendement ten minste gelijk is aan de som van de rekenrente en de inflatie. In dat geval kan de last uit hoofde van indexering worden gefinancierd uit het verschil tussen het fondsrendement en de rekenrente.

Rekenrente

De rekenrente is het fictieve percentage dat het belegde pensioenvermogen wordt geacht op te brengen in de toekomst en waarvan bij de berekening van de contante waarden wordt uitgegaan.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat dat een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

De SFDR is een Europese verordening die de informatieverstrekking aan eindbeleggers over de effecten van het beleggingsbeleid en -advies op duurzaamheid verbeteren. Deze verordening geldt voor financiële marktpartijen, zoals pensioenfondsen en vermogensbeheerders. Dus ook voor Grolsch Pensioenfonds. Volgens de SFDR moeten we informatie verschaffen over duurzaamheid en onze beleggingen.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Sterftetafels

Geven aan wat de levens- en sterftekansen zijn van mannen en vrouwen in Nederland, afhankelijk van de bereikte leeftijd. Ze worden door de actuaris gebruikt bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen.

Swaps (rente)

Transactie tussen twee partijen waarbij de vaste en variabele interestverplichtingen over een hoofdsom worden uitgewisseld gedurende een vooraf overeengekomen periode. De hoofdsommen worden hierbij niet uitgewisseld.

Swaps (total return)

Beleggingsconstructie waarbij het fonds met een tegenpartij voor een bepaalde periode overeenkomt dat, tegen vergoeding van een rente, het fonds het rendement van een index (aandelen of commodities) ontvangt (indien positief) of betaalt (indien negatief).

Swaptions

Een voorwaardelijk derivaat waarbij de koper het recht heeft, maar niet de plicht, om binnen een bepaalde periode een (rente)swap af te sluiten onder vooraf vastgestelde voorwaarden.

Toeslag

Een toeslag is een verhoging van een pensioen of een aanspraak op pensioen.

Total Expense Ratio (TER)

De TER wordt gebruikt bij het beleggen en wordt berekend door de totale kosten van een beleggingsfonds te delen door de gemiddelde waarde van het fonds gedurende een periode, meestal een jaar.

Totaal rendement

Het totaal rendement van een belegging is samengesteld uit de koerswinst of het koersverlies (indirecte beleggingsopbrengsten) over de beschouwde periode, terwijl de directe beleggingsopbrengsten (dividend, rente, aflossingen, huur en dergelijke uitkeringen) meteen worden herbelegd en tijdsgewogen in het totaal rendement worden meegenomen. Het totaal rendement wordt uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen.

Vastrentende waarden

Hypotheken, leningen op schuldbekentenis en obligaties.

Verzekeringstechnische analyse

Ook wel actuariële analyse genoemd. In deze analyse wordt door de actuaris de invloed verklaard van opgetreden verschillen tussen de gehanteerde actuariële grondslagen en werkelijke ontwikkelingen.

Verzekeringstechnische risico's

Bij het verzekeren van pensioenaanspraken loopt een fonds een langleven-risico voor het ouderdomspensioen als verzekerden langer leven dan volgens de gebruikte overlevingstafel wordt verwacht. Voor het nabestaandenpensioen loopt het fonds een kortleven-risico als de verzekerden korter leven dan volgens de overlevingstafel wordt verwacht. Ook kan het invaliditeitsrisico worden gerekend tot de verzekeringstechnische risico's van fondsen.

Visitatiecommissie

Een commissie die elk jaar het functioneren van het Bestuur beoordeelt. Deze commissie wordt benoemd door het Bestuur en bestaat uit drie onafhankelijke deskundigen.

Volatiliteit

De beweeglijkheid van beurskoersen.

Wet toekomst pensioenen (Wtp)

Op 1 juli 2023 ging de Wet toekomst pensioenen in. Dit betekent een nieuw pensioenstelsel in Nederland. Pensioenfondsen moeten voor 1 januari 2028 een pensioenregeling binnen het nieuwe pensioenstelsel hebben.

Zakelijke waarden

Aandelen, converteerbare obligaties en onroerend goed(fondsen).